George P. Brown

T. MACCI PLAVTI

COMOEDIAE

EX RECENSIONE

GEORGII GOETZ ET FRIDERICI SCHOELL

FASCICVLVS III

CISTELLARIAM CVRCVLIONEM EPIDICVM COMPLECTENS

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCXCV

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEVBNERI

PRAEFATIO

Quod fere ter sex menses interiecti sunt inter hos fasciculos III. IV prioresque emissos, id cum aliis causis effectum est tum inde quod de quibusdam locis iterum adire Ambrosianum antea voluimus. Nam sat graves interdum discrepantiae cum intercedant inter Studemundi apographum eaque quae partim Loewius partim Schoellius in editione maiore suppeditaverant, has discrepantias non erat quod respiceremus, ubi ipse Studemundus denuo librum excusserat (ut in Epidico et Mercatore et magna ex parte etiam in Milite). At in aliis quod in eius auctoritate, quamvis magni faciamus cum omnibus, acquiescere noluimus, nemo mirabitur, nisi qui aut omnino nesciat quale negotium sit conferendi illius libri deleticii aut nesciat vel nescire se fingat locis haud ita paucis Studemundum ipsum ex iterata demum post Loewium lectione apographum correxisse. Itaque ante hos quattuor menses Poenulum Pseudolumque Goetzius, Menaechmos Rudentem Stichum Schoellius retractavimus — atque nonnullis locis alter alterum advocavimus — eadem fere usi ratione, quam Schoellius in Casina Cistellaria Mostellaria Persa relegendis professus est (cf. praef. Pers.[2] p. VIII, Mostell.[2] p. XV sq. adn. et XXVIII, Cistell. p. XV sq.): qua opera quae effecimus per hanc editionem fabularum illarum commemorabimus: quam hoc anno absolvi posse spe-

ramus. — Sero sane intellegimus non Mediolanum proficiscendum fuisse ad Ambrosianum melius cognoscendum, sed Gottingam: ubi iam eo processit ars divinandi praestrigiandique, ut vel libri sine libris melius legi possint. Etenim his ipsis diebus affertur Friderici Leonis commentatio de Cistellariae versibus nonnullis ex *A* emendandis ('*Nachr. d. Goett. Ges. d. W.*' a. 1894 p. 202 sqq.), ubi p. 206 adn. scribit, quod Schoellius palimpsestum cum Studemundi apographo denuo conferens v. 450 SC̣ỊẠ paulo probabilius dicat quam SU(?)A(?) (sic *As*), dubitari non posse, quin idem Studemundus reputaverit, sed indignum duxerit commemoratione. (Simili modo in comment. de Vidularia [ed. a. 1894] p. 7 scripserat 'quod Goetzio prima fuisse visa sunt *qui tibi*, id prae Studemundi testimonio non multum valet, qui *t* quidem pro *f* legi posse adnotavit, item *p* vel *t* pro *c*, non *i*'.) At idem in eadem illa pagina, ubi Studemundus Cist. 370 litterae velut T vel E reliquias notaverat, non conicit verba personis aliter distribuenda esse — quod licuit, etsi sententiae haudquamquam convenit — sed affirmat in ipso libro personae potius spatium exstare.[1]) De opera nostra in *A*

---

1) '*Es bedarf wohl nur der Bemerkung, dass das kein Buchstabe, sondern Personenspatium war.*' At cum praecedat *nullusne est tibi amator alius quisquam*, vix potuit simpliciter responderi *quem quidem ego amem alius nemost* (ubi *quem ego contra amem* saltem exspectes), sed haec verba optime se habent, si adiungitur *Nisi ⟨tu⟩us modo unus filius*: ubi etiam *modo unus* verba locum habent, quae minus quadrant, si cum Leone coniungimus *nullusne est tibi amator alius quisquam, Nisi ⟨me⟩us modo unus filius.* — Simili confidentia ('*es bedarf wohl nur der Bemerkung*') nuperrime (in Woelfflini Archio t. IX p. 164) Merc. 29 'emendavit' *Inértia auiditás desidia iniúria.* Quam coniecturam ne — ut ille volt — novo latinitatis thesauro inserant, monemus item falsam esse. Nam — ut mittamus versum de coniectura demum cum aliis male incisum — *inertia* et *desidia* pessime per *auiditas* disiunguntur. Contra *Inhaeret etiam* adeo non disturbat enumerationem, ut potius distinguat (similiter ut

posita quamvis modeste semper senserimus sentiamusque, talem iudicii insolentiam contemnimus, praesertim eius qui non modo nihil umquam in hoc genere ipse praestitit, sed ne paratis quidem ab aliis recte utitur. Nam ut olim Loewiana neglegentissime exscribens varia legendi tentamina pro variis ipsius libri scripturis venditaverat, sic iam diligentiam Studemundi ita effert, ut quae ille aperte tamquam veri dissimilia significaverit, unice recte lecta esse affirmet, nequaquam urgente aut lectione aut ratione, sed quia aliquid 'placet' vel in mentem venit.

Iam priusquam solito more de singulis quibusdam versibus harum fabularum pauca addamus, nonnulla de notis et compendiis quibus usi sumus repetenda erunt.

A codicis rescripti Ambrosiani scripturam litteris capitalibus exhibuimus (adpunctis vel seiunctis incertioribus). Recensionis Palatinae (*P*) scripturas ex codicibus Palatino-Vaticano *B* saec. X, Vaticano Vrsiniano *D* saec. XI, Vossiano *V* Ambrosiano *E* Britannico *J* saec. XII ita reconcinnavimus, ut plerumque neque codices singulos adscriberemus neque solitarias singulorum lectiones respiceremus: nisi quod codicis Veteris altera manus B^2, quae in octo prioribus fabulis alterius libri instar est, saepius commemoranda fuit itemque *J*, in quo emendatio ab Italis provecta initium capit.

Praeterea usi sumus his notis:

---

adeo v. 26): quare non est quod praeter *residia* aperte corruptum quidquam corrigamus: pro quo vocabulum velut *rabia* (cf. Servius Dan. ad Aen. I 200) anquirendum erit. Nam *desidia* inter *auiditas* et *iniuria* ne aptum quidem est. Ridiculus vero est qui urgeat *Ineret*, non *Inhaeret*, esse in *BC*: quasi in *ę* et *e* distinguendis et in aspiratione — qualia in hac editione nostro iure plerumque ne commemoramus quidem — vel tantilla sit horum codicum auctoritas. Possumus multa eiusmodi proferre contra Leonem, sed certis de causis cum illo maxime pugnare nolumus: neque haec protulissemus, nisi praeter coniecturas — de quibus sive nostrae sive illius sunt saepissime ipsi dubitamus — fidem nostram aggredi ausus esset petulantius.

| ad denotandos hiatus non legitimos.

† ad corruptelam sive verborum sive metri indicandam.

* ad lacunas signandas (nisi moras deficientes per ᴗ et _ apposuimus).

[ ] ad delendas litteras syllabas voces personas perperam traditas maioresve interpolationes.

( ) ad secludendos versus ex dittographia vel retractatione scaenica ortos.

⟨ ⟩ ad insigniendas litteras syllabas voces personas contra libros suppletas.

ad adumbrandum (personae) spatium in librorum scriptura.

Scripturis a contextu discrepantibus vel signis in contextu ad mutationem indicandam adhibitis ubi nihil additum est, ad Italos redire mutationem sciendum est (ubi praeter D^3 et codicem Lipsiensem *F* et editionem principem *Z* interdum aliorum editorum testimonia de codicibus interpolatis respicienda erant). Ceteroqui librorum scripturis per colon (:) discretis in adnotatione vel per signa supra posita conspicuis per voces *corr*(*exit*), *trai*(*ecit*), *add*(*idit*), *suppl*(*evit*)[1]), *del*(*evit*), *secl*(*usit*), *lac*(*unam*) *sign*(*avit*), *dist*(*inxit*), *discr*(*ipsit*) adiunximus nomina correctorum. Ex quibus haec per compendia exhibuimus: *Ac*(*idalius*), *Ald*(*us*), *Bent*(*leius*), *Bo*(*thius*), *Ca*(*merarius*), [*Dan*(*ielis*)], *Fl*(*eckeisenus*), *Goe*(*tzius*), *Gru*(*terus*), *Gul*(*ielmius*), *Guy*(*etus*), *Herm*(*annus*), *Lamb*(*inus*), (*C. F. W.*) *Mue*(*llerus*), *Palm*(*erius*), *Py*(*lades*), *Ri*(*tschelius*), *Sarac*(*enus*), *Scal*(*iger*), *Schoe*(*l*-

---

1) Etsi lectores vix erraturos esse speramus, tamen diserte monemus in partibus Cistellariae ex solo *A* exhibitis *suppl* significare ex spatio locos suppletos esse, nisi aliunde appareat agi de supplementis contra librum illatis. De reliquis compendiis velut *om*(*isit*), *praem*(*isit*), *vid*(*etur*), *contr*(*ahunt*), *marg*(*ine*), *ras*(*ura*), *litt*(*erarum*), *spat*(*ium* vel *io*), *pers*(*onam*) deque aliis eorundem compendiorum formis velut *corr*(*ectum*) sim. nemo errabit.

lius), *Scu*(*tarius*), *Sey*(*ffertus*), *Stu*(*demundus*), *Vss*(*ingius*).

CISTELLARIA. 52. ei rei *pro* hercle *Redslobius 'Lit. Centralbl.' a. 1894 p. 1219.* — 82. Hoc nunc agite *habuisse A Seyffertus censet* (Hoc nunc age sis *Schoellius in proecdosi*). — 88. *Propter* alius quisquam (*pro quo* quisquam alius *in A esse adnotare negleximus in proecdosi*) *omnino cum P facit Redslobius, ubi verbi collocationem exquisitiorem retinere maluimus.* — 101. Nám eum pater subegit *Goetzius* (*fere cum Bothio*) *deleto* eius, *quod A magis etiam suspectum reddit.* — 111. promptu *obscurare noluimus, etsi* prompto *potius ex usu pervulgato exspectamus cum Studemundo Seyffertoque: nisi forte cogites de* sĭquid tibi opus est, erit promptu⟨m⟩: promito. — 211. súm, ibi (*non* sum, íbi *notandum esse* (= 212) *monuit Seyffertus.* — 213. *De* Ita mi ómnia ingenia ⟨uná⟩ sunt *cogitat idem.* — 233. SE. Sed quid istu⟨c? AL.⟩ M(ala mul)ta dici mihi uolo *Leo l. s. s: de quo non una de causa dubitamus.* — 235. exporgas pugnos tuos *Redslobius l. s. s.: melius sane quam Leo l. s. s.* exponas pugno ⟨o⟩s ⟨me⟩tuo[s]: *quamquam* pugnos exponere *quis praefracte negabit desumi potuisse ex lingua palaestrica* (*ut 'ictu exponere aliquem' Truc. 659*) *quam nequaquam plane novimus?* — 239. *Ad sententiam sic supplet ac disponit Seyffertus:* Nili hércle uero's. ⟨AL. Quám ego amarem⟩ pér(d)ite, Quaé me amaret cóntra [*item Leo l. s. s.*]. — 296. *Exhibuimus, ut A exhibet, etsi dubitamus de mensura* Modó quidem hercle haéc. *Contra v.* 366 *cum Seyfferto non necessariam esse putamus Studemundi correctionem* pérditu[i] ét: *v. autem* 368 neque equidem *insolitum admisimus, cum et A et sententia hoc supplementum exigere videatur* [*nam quod Leo l. s. s.* inique equidem malam (ut ne des) *suasit neque sermoni neque sententiae convenit: operam sibi dari vult meretrix neque tamen amatoriam i. e. 'malam': quod cum non intellexerit intellegi posse negavit Leo*] *itemque v.* 522 et etiam *inauditum duce A reliquimus,*

quamvis facile magní minuti átque etiam *ex usu communi corrigas.* — 406. amicae *non tantum propter hiatum offendere sentit etiam Goetzius velut* macilentae *exspectans: quamquam sic* miserae *non satis recte interponi videatur* (miserae amic⟨ul⟩ae *Schoellius*). — 465 sq. *Ad supplementa* (*quae hoc loco paucisque aliis paulo audacius admisimus*) *cf. Pers. v. 647, al.* — 489. rogo ⟨ocius⟩ *supplet Redslobius l. s. s., ubi* rogo ⟨amplius⟩ *praeferamus.* — 559. ad diuitias ⟨maxumas⟩ *idem.* — 622. susum caelum (*pro quo omnes adhuc cum Pylade* susum in caelum *edidimus*) *cum* B^2 *servari posse coll. Merc. 407, al. Seyffertus vidit.* — 650. *De* ⟨Quom il⟩ico *cogitat idem: quamquam cf. Lorenzius ad Pseud. 469.* — 676 sq. V́bi ea sit néscio, Nísi ut opinór loca haec círciter Éxcidit mihí *discr. Seyffertus.* — 704. *De* mane, ⟨mane⟩ *et Goetzius et Seyffertus cogitarunt: quamquam cf. Schoellii praef. p. XXX.* — 722 sq. *De* opús, dic impera. ⟨HA.⟩ Ét tu. ⟨LA.⟩ Quid quaéritabas *cogitat Seyffertus: ubi etsi de* Et tu *vel sic dubitamus, tamen* dic et impera tu *dissuadenti coll. Truc. 676, Aul. 144 obsecuti sumus* (*quamquam cf. Men. prol. 52*). — 731. Cistella m⟨i⟩ hic (*non* hinc), mi[hi] adulescens *cum Camerario Seyffertus praefert* (*coll. v. 723* mi homo) *Bentleianae scripturae* Cistell⟨ul⟩a hinc mi, adulescens. — 754. *Aut* Ne obloquere! *aut* Obloquere rursus? *ex usu idem exspectat: ubi etsi* Ne obloquere rursus *propter v. 751 defendi posse putamus, tamen non intercedimus, siquis cum Vssingio* Ne *ad Lampadionis qui interciderit versum trahere malit.* — 775. et ⟨quod⟩ Lampadionem *Redslobius l. s. s.: ubi* et⟨iam⟩ *nequaquam propter supplementi lenitatem praetulimus — nam agitur de lacuna membranacea —, sed quia minus recte per* et quod *alterum alteri adiungi atque aequiperari sentimus.*

CVRCVLIO. *Vt in personarum indice formam quae est* TRAPEZITA *non sollicitavimus, ita ne in ipsis quidem fabulis per hanc editionem* TARPEZITA *formam reponimus, nisi ubi metri ratio metathesin flagitat. Cete-*

rum Ribbeckium ubi commemoravimus, plerumque commentationem respeximus Nuntiis soc. Saxon. t. XXXI insertam. — 16 sq. Salué, ualuistin? ⟨PA.⟩ Óstium occlusíssumum, [PA.] Caruítne *e. q. s. Schoellius: ubi Goetzius etiamnunc de lacuna cogitat.* — 41. *Cf. Brixius Annal. phil. t. CXXIII p. 50.* — 72 sq. *Cf. ad Cas. 128 sq. (fasc. II p. VIII).* — 76. *De* cubare *cf. quae Schoellius praef. Cas. p. XXXIII dixit: quamquam Seyfferto* cubitare *cum* B^2 *retinendum videtur. Non respiciendus Speijerus Mnemos. t. XVI p. 136.* — 78. *Cf. Buechelerus Mus. Rhen. t. XLI p. 311 sqq.* — 96—157. *Hanc scaenam egregie tractavit Buechelerus Mus. Rhen. t. XXXIX p. 285 sqq., quocum metra praecipue non uno loco refinximus.* — 98[a]. Salue, ánime mi, ‖ Libéri lepos *discr. Seyffertus.* — 100. stacta *Buechelerus.* — 101. *De* telinum *cf. idem Woelfflini Arch. t. I p. 112 sq.* — 102. *Versum Reizianum praefert Seyffertus* (peruélim). — 136 sq. *Quam dedimus discriptionem eandem codicis Veteris esse monemus.* — 163. et ⟨te⟩ mihi contra itidem *Schoellius.* — 164. retus////// *B: unde* recusem B^2. — 169. *Duas lectiones confusas esse* (Male ualere te m. aegrest *et* Male uales, ere, quod m. ae.) *monet Seyffertus.* — 177. Vérum totum amáre insanire hóc est *Schoellius coll. Merc. 265.* — 178. *Lactantii Firmiani testimonium (div. inst. V 11) attulit Schoellius praef. Cas. p. XXXIV hoc:* 'sua sibi habeant regna reges, suas diuitias diuites' ut loquitur Plautus, suam uero prudentiam prudentes *e. q. s.* — 186. Irascare *praefert Seyffertus.* — 193. ⟨PA.⟩ Quód quidem — ⟨PL.⟩ Mihi . . . serat? ⟨PH.⟩ At *e. q. s. Schoellius. Ceterum cf. Bachius in Studem. Stud. t. II p. 224 adn.* — 204. Aeditumum *Plautum dedisse cum Fleckeiseno certum esse putamus.* — 240. *De* dierectust *etsi dubitari potest, tamen ne* dirruptus *quidem quod coniecerunt Onions et Nettleshipius 'Journ. of phil.' t. XIV p. 62 et XV p. 187 habet quo commendetur.* — 243. *De* saltura *cf. Buechelerus Mus. Rhen. t. XLV p. 159.* — 271. *Cf. Fleckeisenus Annal. phil. t. CXLIX p. 287.* — 283. *De*

celere *dubitat Seyffertus, quod pro adverbio coniungi potuisse cum* propere *credimus.* — 284. Nusquam quisquamst *Langius Annal. philol. t. CXLIX p. 282.* — 292. *Cf. Palmerus Hermath. t. XII p. 85.* — 295. crepitum éxciam polentárium *trai. Schoellius.* — 318. *De* Gramarum *cf. Buechelerus Mus. Rhen. t. XXXV p. 72.* — 319. *Cf. Marius Plotius Sac. p. 472, 4:* 'Nam quod Plautus lactes posuit genere masculino numero plurali, non a nominatiuo hoc lac uel hoc lacte, sed hi lactes numero semper plurali.' — 334. idem *pro* item *Fuhrmannus de partic. comp. p. 33 adn. itemque Niemoellerus de pron. IPSE et IDEM p. 51.* — 344. eo accedunt *cum Baehrensio Redslobius 'N. phil. Rundschau' a. 1892 p. 140.* — 369 sq. ego ⟨dum⟩ edam, Dicam *Seyffertus: ubi etsi* Dicam *minus inconcinne adiungi concedimus, tamen aegre ferimus* ego edam *in secundariam sententiam detrusum.* ⟨at⟩ ego edam *Schoellius.* — 401. Licetne inforem *Schoellius: nam neque de* inforar' *cogitare licet neque de Abrahami Sigismundique coniecturis.* — 405. inibit (t *in ras.*) stolidam et grandem gratiam *cod. Voss. Donati, item fere cod. Paris. B.* — 427. *Cf. Brixius l. ad v. 41 exscripto.* — 428. adferam *in libris omnibus esse monemus.* — 438. ueni⟨t de⟩mus [in] Cariam *Goetzius olim et nuper Schoellius.* — 446. Libyámque oram omnem ⟨et ómnem⟩ Conterebrómniam *Schoellius.* — 452. [nam] ita *Langenus 'Beitr.' p. 232.* — 463. magis quem hoc dicam nescio *Seyffertus.* hunc magis dicam esse, hoc nescio *Schoellius.* — 462 sqq. *Refutatis coniecturis Friedrichii (Annal. phil. t. CXLIII p. 708 sq.) eiecto v. 472 reicientis v. 483 sq. post v. 485 (ubi minus recte* quaerito *pro* Oppiam) *Huelsenus ('Mittheil. d. k. D. arch. Inst. Roem. Abth.' t. VII a. 1893 p. 283 sqq.) cum Iordano aliisque v. 483 et 485 delet et v. 472 post a. 575/179 (et ante a. 619/135) scriptum esse urget.* — 502. quisquam uobiscum *trai. etiam Fleckeisenus Annal. phil. t. CVII p. 501 sq.* — 503. *Ad* conspicitur (*vulgo* conspuitur) *cf. Merc. 407 et adde Leonem Woelfflini Arch.*

t. IX p. 163. — 519. tibi opus est hoc *in libris est, non* opus est hoc. — 529. illum qui mihi uendidit, numquam p. u. *Schoellius.* — 547. Facis [sa]pientius *Palmerus 'Journ. of Phil.' t. XVI p. 37: ubi rectius admisso* mĭquidem *suppleas* ⟨Pol⟩ facis *cum Brixio Emend. Pl. p. 15 vel* ⟨Tu⟩ facis *cum Niemeyero Annal. philol. t. CXXI p. 429 (cf. ibid. p. 124) vel tale quid.* — 549. Quid feci ⟨nisi⟩ quod mandasti [feci] *e. q. s. Seyffertus.* — 554. *Cf. Redslobius Annal. philol. t. CXXXIX p. 176 post Brixium ibid. CXXIII p. 54 adn.* — 613. PH. *pro* CV. *in libris est.* — 633. dicam *libri, non* dico. — 664. egon? nempe út dum uiuat méd alat *Schoellius.* — 665. Verum. hercle dico *Schoellius coll. Men. 1024: quae distinctio etsi vera videtur, tamen* hercle dico *etiam sic dubitationem movet.* — 667. *Pro* PH. *B*² TH. *scripsit in ras.* — 675. *Cf. Redslobius 'Berl. phil. Wschr.' a. 1892 p. 1452.* — 687. TH. Sta *BE recte exhibent.* — 689. Aut tecum ⟨mihi⟩? *Seyffertus.* — 701. *Cf. Langenus Annal. phil. t. CXXV p. 679 sq.* — 705. PHAE. Lingua *B habet, non* TH. Lingua. — 727. Rĕcipe actutum TH. *commendat Seyffertus,* recipe actutum. PHAE. ⟨Vin? TH.⟩ *Schoellius.* — 729. *Phaedromo continuat Seyffertus.*

EPIDICVS. Arg. 2. qui aliquam *Opitzius Stud. Lips. t. IV p. 253 (cf. v. 312 sqq.).* — 10. *De Donati lectione cf. Sabbadinius 'Stud. Ital. di fil. cl.' vol. II p. 96.* — 11. *De Ambrosiani discriptione et Schoellius 'N. Heidelb. Jahrb.' t. II p. 45 sq. et Seyffertus dubitant: ubi* ìam diu⟨st quom⟩ perdidisse oportuit *Nencinius 'Stud. ital. di fil. cl.' t. III p. 92.* — 13. is *pro* es *denuo commendarunt Langenus Hasperus, Abraham, alii: at cf. (praeter Merc. 595) 'obuiam esse', 'aduersum esse', al.* — 24. *Senarium Seyfferti suasu toleravimus, etsi* Thesprio *(adiuvante spatio in A) commodissime suppleri etiamnunc putamus.* — 26. Quem dígniorem díces esse h. h. A. a.? *Schoellius.* — 52. Récte igitur ⟨roga⟩. *e. q. s. idem.* — 68. domum uenire ⟨Et deuorti⟩ ad Ch. *Nencinius l. s. s. Cf. Schoellius*

l. s. s. p. 46 (ubi etiam de aliis huius fabulae lacunis agitur). — 78. *Librorum scripturam excusat Seyffertus (cf. 'Jahresber.' t. XXXI p. 76) adhibitis Bacch. v. 88 et Heaut. v. 1033 simili duritie insignibus: at illis locis structurae insolentiam multo esse minorem putamus. Cf. Merc. 887 (cum adnotat. in hac edit.).* — 98. *Palatinorum scripturam dimetro trochaico discribi posse nec videri abiciendam censet Seyffertus.* — 118. *Cf. Skutschius de nom. lat. suffixi -no- ope form. p. X.* — 120. mi (*pro* me) emere *Redslobius 'N. philol. Rundsch.' a. 1887 p. 213.* — 135. *Skutschio ('Forsch.' I p. 106 sqq.) metienti* Íllam amăbam ólim: nunciam *e. q. s. cum propter alias rationes obsecuti non sumus, tum quia* nunciam *omnino locum non habet in hac sententia.* — 136. hominem *aliquo modo defendi posse, si* id quod *pro obiecto ingratitudinis habeamus adnotat Seyffertus.* — 141. Quid istic? uerba facimus *auctore Studemundo praefert Bachius p. 271. Contra Seyffertus Most. v. 584 et Stich. v. 714 adfert.* — 152. Aliqua [ope] exsoluar *cum Langeno et Nettleshipio Abraham Stud. Pl. p. 221.* — 165. *Palatinae recensionis scripturam tutatur Langenus 'Beitr.' p. 206.* — 181 sq. atetacete *potius quam* ateitacete *B² habere Seyffertus ex Studemundi collatione monuit.* — 204. Ah, mane *Schoellius.* — 272. non uen[er]it (*cf. v. 271*) *Redslobius 'N. phil. Rundsch.' a. 1888 p. 116.* — 273. hic *posuimus Seyfferti suasu.* — 283. sibe sapis *Nencinius l. s. s.* — 293. PE. *om. B¹: add B².* — habeam gratiam *Seyffertus coll. Trin. v. 1136. Bacch. v. 1058, aliis.* — 316. ⟨Quae⟩, dum rem dinam f. *Buechelerus Mus. Rhen. t. XXXV p. 628 sq.* — 336. adiumento ades *Seyffertus (coll. Amph. v. 1131* adsum auxilio). — 349 sqq. *Cf. Leo Vindic. Pl. (ed. Rostoch. a. 1887) p. 3 sqq. (adde Schoellium in Woelfflini Arch. t. IV p. 632).* — 353. credit *manum rec. in B correxisse Seyffertus ex Lorenzii collatione adnotat.* — 357. auctorem *reposuimus suasu Seyfferti:* cautor *v. 359 ad* caueat *spectat.* — 384. Si *B¹ habere Seyffertus monet.* — 404 sq. *Cf. Langius Annal.*

philol. t. CXLIX p. 281. — 438. Pallenius *Wilamowitzius Ind. schol. Gotting. a. 1893/94 p. 14* (Plothieus *Schoemannus ad Is. p. 302*). — 463. *in adn. pro* TH. *pone* MI. — 470. agyo *corr. in* agro *B habere et* eamne *v.* 518 *Seyffertus ex Lorenzii collatione monet.* — 531 sqq. *ita accentibus notat Seyffertus:* Quís illaec ést muliér timidó péctoré peregre áduveniéns, Quae ípsa sé miserátur? PH. In hís †dictust locis habitáre mihí Périphanés. PE. Me nóminat haéc: crédo ego illi hóspitio úsus [in]uenít. — 546. Adhibenda muliebris mihi malitiast *Brixius Annal. philol. t. CXXIII p. 54 adn.* Muliebri úsus mihi nunc málitiast *Schoellius.* — 560. tam turbat tuos *idem.* — 562. *Adde Donati testimonium ad Phorm. III 1, 5:* Legitur et potiretur . . . Plautus: 'Hostium potitus est.' — 566. ut — ut *distinximus: voluerat Periphanes Epidicum laudare, sed mutata condicione ad vituperationem fertur.* — 567. si saluam me uis *Seyffertus commendaverat.* — 586. *Cf. Donatum ad Eun. III 3, 2:* Ne pro 'non: Plautus 'neuult' inquit pro 'non uult', *ubi* ne ut uult *cod. Voss.* (*nisi haec ad v. 42 pertinent*). — 630. *De* id, *quod fortasse pro 'de ea causa' accipi posse sumpsimus, dubitat Seyffertus.* — 631. Age age absolue [atque], argentum numero numera *e. q. s. Schoellius: quod recepissemus, nisi etiam aliae emendandi viae essent.* — 668. Tace seis, sine modo [me] h. a. *Schoellius duce A.* — 699. *Cf. Brugmannus de NI partic. p. 8.* — 705. Pró tua filia: ís te ab ore tétigi tr. m. *Schoellius* (*coll. Men. 1011, al.*).

Ienae et Heidelbergae m. Ianuario.

G. G. F. S.

T. MACCI PLAVTI

CISTELLARIA

GRAECA MENANDRV

PERSONAE

SELENIVM MERETRIX
GYMNASIVM MERETRIX
SYRA (?) LENA
AVXILIVM DEVS PROLOGVS
ALCESIMARCHVS ADVLESCENS
THYNISCVS (?) SERVOS
AMICVS PATRIS ALCESIMARCHI (?)
PATER ALCESIMARCHI
LAMPADIO SERVOS
MELAENIS LENA
PHANOSTRATA VXOR
HALISCA ANCILLA
DEMIPHO SENEX
CATERVA

ARGVMENTVM

Comprímit adulescens Lémn⟨i⟩us Sicyóniam.
Is rédit in patriam et gnátam generat núptiis.
Sicyónia aeque párit puellam. hanc séruolus
Tollit átque exponit ét ex insidiis aúcupat.
Eám sublatam méretrix alii détulit.
Lemnó post rediens dúcit quam comprésserat
Lemníque natam [de]spóndet adulescéntulo
Amóre capto illíus proiectíciae.
Requírens seruos ré[p]perit quam proiécerat:
†Itaque lege et ríte ciuem cógnitam
Alcés[s]imarchus, út erat nactus, póssidet.

---

1. liconiam *vel* liconia || 2. nuptus || 3. Sycionia *vel* Syciona | pariit *vel* parit || 6. redens: *corr B²* | quam com conpresserat: *corr B²* || 7. despondit: *del Pareus* || 8. prolecticiae *vel* proletitie: *corr B²* ||

ACTVS I

SELENIVM. GYMNASIVM. (SYRA?)
MERETRICES II LENA

SE. Quom ego ántehac te amáui et mi amícam esse créui,
Mea Gýmnasium, et mátrem tuám, tum id mihi hódie
Apéruisti<s>, tu átque haec. sorór si mea ésses,
Qui mágis potueritis mihi honórem ire habitum,
Néscio, nisi, ut méus est animus, fíeri non posse árbitror:
Íta omnibus relíctis rebus míhi frequentem operám dedistis. 6
Éo ego uos amo ét eo | a me mágnam inistis grátiam.
GY. Pol istó quidem nos pretió facile
†Est frequentare tibi utilisque habere:
Ita in prándio nos lepide ác nitide, 10
Accépisti apúd te, ut sempér meminerímus.
SE. Lubénti[que] edepol ánimo factum ét fiet á me,
Quae uós arbitrór uelle, ea ut éxpetes<sam>.
LE. Quod ille dixit, qui secundo uento uectus est tranquillo mari: 14. 15

---

1. Quia *Varro* (Cum *etiam Priscianus*) | ego te amaui, mea Antiphila *Priscianus* ‖ 3. *add J* ‖ 4. potueritis *vel* potueris ‖ 7. Eo *vel* Et ‖ 8 sq. istoc: *corr ex Varrone* | facile est frequentare Tibi (†ptanti est frequentare *Varro, sed* facile *in interpretatione*) | utilis que *vel* ut illis que | haberi *B*² ‖ 10. ac (*sic Varro*) *vel* atque ‖ 11. meminer *vel* memineris: *corr B*² ‖ 12. Lubentique *vel* Iubentique | *del Bo* ‖ 13. *add Gronovius* ‖ 14 sqq. *ictus omisimus ubi metra incertiora* ‖ 14 sq. LE. *vel* GY. | Quod ibi dixit *Varro* ‖ mare: *corr ex Varrone et Charisio* ‖

Ventum gaudeo ecastor ad te: ita hodie hic acceptae sumus suauibus modis
Néc nisi disciplína apud te fúit quicquam ibi, quin míhi placeret.
SE. Quíd ita, amabo? LE. Ráro nimium dábat quod biberem, id mérum infuscabat.
GY. Amábo, hic[c]ine ístud decét? LE. Iusque fásquest:
Nemo álienus híc est. SE. Meritó uostro amó uos,
Quía me colitis, [et] mágni[s] facitis. LE. Décet pol, mea Selénium,
Hunc ésse ordiném beniuoléntis intér se
Béneque amicitia útier.
Vbi istás uideas summó genere natás, summatis mátronas,
Vt amícitiam colunt átque ut eam iunctám bene habent intér se:
Si idem istud nos faciamus, si idem imitemur, — ita tamen uix uiuimus
Cum inuidia summa. suarum opum nos uolunt esse indigentes:
Nostrá copiá nil[o] uolúnt nos potésse
Suíque omniúm rerum nós indigére,
Vt sibi simus súpplices.
Eás si | adeas, ábitum quam aditum mális: ita nostro órdini
Palám blandiúntur, clam si óccasio úsquamst
Aquám frigidám subdolé suffundunt.
Virís cum suís praedicánt nos solére:
Suás paelicés esse aiúnt: eunt depréssum.

16sq. hodie hic *vel* hodie ‖ 18. Haec: *corr B* ‖ 19. Quid *vel* Quod | GY.: *corr Sarac* ‖ 20. SE.: *corr Sarac* | # Iusque (GY. B^2): *corr Gru* ‖ 21. Nemo *vel* LE. (*vel* GY.) Nemo ‖ 22. et *del Spengelius* | selenium *vel* silenium ‖ 23. beniuolentis *vel* bene uolentis ‖ 24. *adhaeret v. 23* ‖ 26. amicitiam *vel* amiciam ‖ 27 sqq. *cf. ad v. 14 sqq.* ‖ 27. imitamur: *corr Ca* ‖ 30. *del Py* ‖ 32. *adhaeret v. 31* ‖ 37. eunt *vel* eum ‖

Quia nós libertinaé sumus, et ego ét tua mater ámbae
Meretríces fuimus: ílla te, ego hánc mihi educáui
Ex pátribus conuentíciis. neque ego hánc superbiái
Causá pepuli ad meretrícium quaestúm, nisi ut ne esurírem.
SE. At sátius fuerat eám uiro dare núptum potius. LE. Héia,
Haecquidem écastor cottídie uiro núbit, nupsitque hódie,
Nubét mox noctu. númquam ego hanc uiduám cubare síui.
Nam si haéc non nubat, lúgubri famé familia péreat.
GY. Necéssest quo tu mé modo uoles ésse, ita esse, máter.
LE. Ecástor haud me paénitet, si ut dícis ita futúra's:
Nam sí quidem ita eris, út uolo, numquam †et haec ate fíes
Sempérque istam quam núnc habes aetátulam optinébis
Multísque damno et míhi lucro siné meo saepe eris súmptu.
GY. Di fáxint. LE. Sine operá tua di horúnc nil facere póssunt.
GY. Equidem †hercle addam operám sédulo. sed tú †inter istaec uérba,
Meus óculus, mea Selénium, — numquam égo te tristiórem
Vidi ésse: quid, cedo, te óbsecro tam abhórret hilaritúdo?
Neque múnda adaeque es út soles — hoc sís uide, ut petíuit
Suspíritum alte — et pállida's. elóquere utrumque nóbis,
Et quíd tibist et quíd uelis nostram óperam, ut nos sciámus.
Noli, óbsecro, lacrumís tuis mihi exércitum imperáre.

---

40. conuentus *vel* conticus: *corr Gul* | ego neque hanc | superbiae: *corr Bo* || 41. repuli: *corr Spengelius* || 42. SE. *et* LE. *add B*[2] || 45. lucubre #: *corr Ca* || 48. et *del B*[2] || 51. GY. *add B*[2] | faxint *vel* faxirae | di horunc nihil *vel* nihil di horunc || 53. selenium *vel* silenium || 57. uelit ||

SE. †Mea excrucior, méa Gymnasium, mále mihist, male máceror,
Dóleo ab animo, dóleo ab oculis, dóleo ab aegritúdine.
Quíd dicam, nisí stultitia meá me in maerorém rapi[t]?
GY. Índidem unde oritur fácito ut facias stúltitiam sepelíbilem.
SE. Quíd faciam? GY. In latebrás abscondas péctore penitíssumo.
Tuám stultitiam sóla facito ut scías sine aliis árbitris.
SE. Át mihi cordoliúmst. GY. Quid? id undest tíbi cor[dolium], commemora, óbsecro?
Quód neque ego habeo néque quisquam alia múlier, ut perhibént uiri.
SE. Síquid est, quod doleát, dolet: si autem nón est, tamen hoc híc dolet.
GY. Ámat haec mulier. SE. Ého an amare occípere amarumst, óbsecro?
GY. Námque ecastor ámor et melle et féllest fecundíssumus.
Gústu⟨i⟩ dat dúlce: amarum ad sátietatem usque óggerit.
SE. Ád istam faciemst mórbus, qui me, méa Gymnasium, mácerat.
GY. Pérfidiosus ést amor. SE. Ergo ín me peculatúm facit.
GY. Bóno animo's: erit ísti morbo mélius. SE. Confidám fore,
Sí medicus ueniát, qui huic morbo fácere medicinám potest.
GY. Véniet. SE. Spissum istúc amantist uérbum 'ueniet', nísi uenit.
Séd ego mea culpa ét stultitia péius misera máceror,
Quóm ego illum unum mi éxoptaui, quícum aetatem dégerem.

---

61. *del Gul* || 63. condas pectori *Charisius* || 65. *del Bent* || 67. Siquid est *vel* Siquidemst *vel* Siquidem || 70. *add Guy* || 75. istud: *corr Bo* || 77. QUOM: quia | illum unum: ILLUM | AETATEM: aetate ||

LE. Mátronae magis cónducibilest ístuc, mea Selénium,
Ýnum amare et cúm eo aetatem exígere, quoi nuptást semel.
Vérum enim meretrix fórtunatist óppidi simílluma:
Nón potest suam rem óbtinere sóla sine multís uiris.
SE. Hóc uolo agatis: qua áccersitae caúsa ad me estis, éloquar.
Nám mea mater, quía ego nolo mé meretricem dícier,
Óbsecutast, géssit morem oránti morigeré mihi,
Ýt me, quem ego amárem grauiter, síneret cum eo uíuere.
LE. Stúlte ecastor fécit: sed tu enúmquam cum quiquám uiro
Cónsueuisti? SE. Nísi quidem cum Alcésimarcho némine,
Néc pudicitiam ímminuit meam míhi alius quisquam. LE. Ópsecro,
Quó is homo insinuáuit pacto se ád te? SE. Per Dionýsia
Máter pompam mé spectatum dúxit. dum redeó domum,
Cónspicillo cónsecutust clánculum me usque ád fores:
Inde in amicitiam ínsinuauit cúm matre et mecúm simul
Blánditiis, munéribus, donis. LE. Míhi istunc uellem hominém dari:
Ýt ego illum uorsárem. SE. Quid opust uérbis? consuetúdine
Coépi amare cóntra ego illum, et ílle me — LE. O mea Selénium,
Ádsimulare amáre oportet: nám si ames, extémp<u>lo
Mélius illi múlto quem ames cónsulas quam reí tuae.

79. exigere (*sic A*) *vel* exige ‖ 82. HOCNU—— ‖ 83. meretricem *vel* meritricem ‖ 84. GESSITMOREMORAṆṬỊ: de ea re gessit (*vel* gessi) morem ‖ 86. tun unquam B^2 ‖ 87. ẠḶÇẸSSIMARCHO: alchesimarcho ‖ 88. NEC: Neque | IMMINUITMEAMMIHIQUISQUAMALIUS: meam mihi alius quisquam imminuit ‖ 91. Conspicillo: CONSPICIO ‖ 93. GY.: *corr Bo* | ỊSTUNC: istum | UẸLLEMHỌMỊNEM: hominem uellem ‖ 95. *dist Schoe* | SELENIUM: selenium quidem ‖ 96. *add Ca* ‖ 97. QỤỊAMES ‖

SE. Át ille conceptís iurauit uérbis apud matrém meam
Mé uxorem ductúrum esse: ei nunc ália ducendást domum,
Súa cognata Lémniensis, quae hábitat hic in próxumo.
Nam eúm pater eius subégit. nunc mea máter iratást mihi,
Quía non redierím domum ad se, póstquam hanc rem resciúerim,
Éum uxorem ductúrum esse aliam. LE. Nı́l Amori iniúriumst.
SE. Núnc te amabo, ut hánc ⟨hic unum⟩ tríduom hoc solúm sinas
Ésse et hic seruáre apud me: nam ád matrem accersíta sum.
LE. Quámquam istud mihi erít molestum tríduom et damnúm dabis,
Fáciam. SE. Facis benígne et amice. séd tu, Gymnasiúm mea,
Sí me absente Alc[h]ésimarchus uéniet, nolito ácriter
Éum inclamare: utut érga me⟨d⟩ est méritus, mi cordíst tamen.
Séd, amabo, tranquílle: nequid, quód illi doleat, díxeris.
Áccipias clauís: siquid tibi ópus est [erit] promptu, prómito.
Ego uolo ire. GY. Vt míhi exciuisti lácrumas. SE. Gymnasiúm mea,
Béne uale. GY. Curá te, amabo: sícine inmunda, óbsecro,
Íbis? SE. Inmundás fortunas aéquomst squalorém sequi.
GY. Ámiculum hoc sustólle saltem. SE. Síne trahi, quom egomét trahor.

---

101. eius: ỤṢ ‖ 102. HANC: eam ‖ 103. AMORỊ: amore ‖ 104. TE: tue (tu *B*[2]) | *suppl Sey cum A, ut vid* | triduum *vel* tridium ‖ 106. istud mihi *vel* mihi istud ‖ 109. et ut: *corr Py* | *add Ca* | in cordi est: *corr Ca* ‖ 110. doleat *vel* deleat ‖ 111. *del Weisius* | promitto: *corr B*[2] ‖ 112. lacrimis: *corr B*[2] ‖ 114. squalorem *vel* sualorem ‖ 115. Amictulum *B*[2] ‖

GY. Quándo ita tibi lubét, uale atque sálue. SE. Si possím, uelim.
GY. Númquid me uis, máter, intro quín eam? ecastór mihi
Vísa amare. LE. Istóc ergo auris gráuiter obtundó tuas,
Néquem ames. abi íntro. GY. Numquid mé uis? LE. Vt ualeás. GY. Vale.

(SYRA?)
LENA

Idem míhist quod magnae párti uitium múlierum
Quae hunc quaéstum facimus: quae úbi saburrataé sumus,
Largíloquae extemplo súmus, plus loquimur quám sat est.
Nam illánc ego olim quae hínc flens abiit páruolam
Puellám proiectam ex áng[u]iportu sústuli.
(Aduléscens quidam hic ést adprime nóbilis:
[Quin égo nunc quasi sum onústa mea ex senténtia,
Quiaque ádeo me compléui flore Líberi,
Magis líbera uti língua conlubitúmst mihi:
Tacére nequeo mísera, quod tacito úsus est.]
Sicyóne summo génere ei uiuít pater:
Is amóre misere hanc déperit muliérculam,
Quae hinc módo flens abiit: cóntra amore eum haec déperit.)
Eam méae ego amicae dóno huic meretricí dedi,
Quae saépe mecum méntionem fécerat,

---

116. iuuet *vel* uiuet: *corr* B^2 || 117. NUNCQU(ID) || 119. neque meas: *corr* *J* || 120. mihi magnae quod parti est: *trai ex* *A* || 121. HUNC: nunc | FACIMUS: faciemus || 122. EXTEMPLOETPLUS || 123. illam ego: *corr* *Ca* || 124. sustulit *vel* sustuli || 125. 130—132. *secl* *Windischmannus,* 126—129 *om* *A* || 126. honesta: *corr* *Ca* || 132. eum *del* B^2 | DEPERIT: perdita est || 134. fecerit:

Puerum aút puellam alicúnde ut reperirém sibi,
Recéns natum eapse quód sibi suppóneret.
Vbi míhi potestas prímum euenit, ílico
Feci éius ei quód me orauit cópiam.
Postquam eám puellam a mé⟨d⟩ accepit, ílico
Eandém puellam péperit, quam a me accéperat,
Sine óbstetricis ópera et sine dolóribus,
Item ut áliae pariunt, quaé malum quaerúnt sibi.
Nam amátorem ai[e]bat ésse peregrinúm sibi
Suppósitionemque éius facere grátia.
Id duaé nos solae scímus: ego quae illí dedi
Et ílla quae a me accépit — praeter uós quidem.
Haec síc res gestast. síquid usus uénerit,
Meminísse ego hanc rem uós uolo. ego abeó domum.

AVXILIVM
DEVS

Vtrúmque haec, et multíloqua et multibiba, ést anus:
Satin[e] uíx reliquit deó quod loqueretúr loci?
Itá properauit dé puellae próloqui
Suppósitione: quód si tacuissét, tamen
Ego erám dicturus, déus qui poteram plánius.
Nam míhist Auxilio nómen. nunc operám date,
Vt ego árgumentum hoc uóbis plane pérputem.
Fuére Sicyoní iam diu Dionýsia.
Mercátor uenit húc ad ludos Lémnius
Isque híc compressit uírginem adulescéntulus
⟨Vi,⟩ uínolentus, múlta nocte |, ín uia.
Is úbi malam rem scít se meruisse, ílico

---

corr Ca ‖ 135. reperirem *vel* repperire ‖ 136. eapse *vel* capse ‖ 139. *add Klotzius* ‖ 143. *del Bo* ‖ 144. SUPPOSITIONEMQ·ẸỊUS: suppositionem eius rei ‖ 145. SCIMUSSOLẠẸEGO ‖ 147. si res: *corr* B^2 | siquid *vel* si quidem ‖ 148. abeo *vel* habeo ‖ 150. *del Valla* ‖ 152. tacuisset *vel* tatius esset ‖ 153. *dist Sey* ‖ 154. auxilio est: *trai Ca* ‖ 155. argentum *vel* argumentum ‖ 159. *add Pareus* ‖

Pedibús perfugium péperit, in Lemnum aúfugit,
Vbí | habitabat. tum ílla quam comprésserat
Decumó post mense exácto hic peperit fíliam.
Quoniám reum eius fácti nescit quí siet,
Patérnum seruom suí participat cónsili:
Dat eám puellam ei séruo exponendam ád necem.
Is eám proiecit. haéc puellam sústulit,
†Ille clam obseruauit seruos,
Quo aut quás in aedis haéc puellam déferat.
Vt eámpse uos audístis confitérier,
Dat eám puellam méretrici Melaénidi,
Eaque éducauit eám sibi pro fília
Bene ác pudice. túm illic autem Lémnius
Propínquam uxorem dúxit, cognatám suam.
Ea diém suom obiit, fácta morigerást uiro.
Post⟨quam⟩ ílle uxori iústa fecit, ílico
Huc cómmigrauit. dúxit uxorem híc sibi
Eándem quam olim uírginem hic comprésserat,
Et eám cognoscit ésse quam comprésserat.
Illa ílli dicit éius se ex iniúria
Peperísse gnatam | átque eam se seruo ílico
Dedísse exponendam. ílle extemplo séruolum
Iubet íllum eundem pérsequi, siquá queat
Reperíre quae sustúlerit. ei rei núnc suam
Operam úsque assiduo séruos dat, si póssiet
Meretrícem illam inueníre, quam olim tóllere,
Quom ipse éxponebat, éx insidiis uíderat.
Nunc quód relicuom réstat, uolo persóluere,
Vt éxpungatur nómen, nequid débeam.
Adeuléscens hic est Sícyoni: ei uiuít pater.
Is amóre proiectíciam illam déperit,
Quae ⟨dú⟩dum flens hinc ábiit ad matrém suam,
Et ílla hunc contra, quíst amor suauíssumus.

161. lemnum *vel* lemnium || 170. eampse *vel* eam ipse || 171. meretrici *vel* metrici || 177. duxit *vel* dixit || 181. Peperisse *vel* perisse || 189. expugnatur *vel* expungatur || 192. *add J* || 193. hunc *vel* huc ||

Vt súnt humana, níl est perpetuóm datum.
Pater ádulescenti dáre uolt uxorem. hóc ubi
Matér resciuit, iússit accersi eám domum.
Haec síc res gestast. béne ualete, et uíncite
Virtúte uera, quód fecistis ántidhac.
Seruáte uostros sócios, ueteres ét nouos,
Augéte auxilia uóstris iustis légibus,
Perdíte perduelles, párite laude[a]m et laúream:
Vt uóbis uicti Poéni poenas súfferant.

ACTVS II

ALCESIMARCHVS
ADVLESCENS

Credo égo amorem primum ápud homines carníficinam comméntum.
Hanc égo de me coniécturam domi fácio, ni foris quaéram,
Qui omnés homines supero [atque] ántideo cruciábilitatibus ánimi.
Iactór, crucior, agitór,
Stimulór, uorsor in amóris rota,
Miser éxanimor,
Feror, dífferor, distrahor, díripior:
Ita núbilam mentem animi hábeo.
Vbi súm, ibi non sum,
Vbi nón sum, ibist animus.
Ita mi ómnia sunt ingénia.

---

194. humana *vel* huma || 196. eam *vel* ad eam || 197. res gesta sic est: *trai Bo* || 200. iustis *vel* uictis || 201. perduelles *vel* perdielles | *del J* || 202. Et || 204. foras || 205. *del Herm* || 206—212. *tres v. sunt* (— miser — mentem: *sed* Stimulor *et* Feror Differor *et* Vbi *bis et* Ibi nonsum *B*): *discr Schoe duce Herm* || 209. deripior: *corr J* || 210. nubilam *vel* nullam || 213. ingenia sunt: *trai Herm* ||

Quod lúbet, non lubet iam id cóntinuo.
Ita me Ámor lassum animi lúdificat,
Fugat, ágit, appetit, raptát, retinet,
    Lactát, largitur.
Quod dát non dat, delúdit.
Modo quód suasit dissuádet:
Quod díssuasit, id osténtat.
Maritúmis moribus mecum †éxpetitur:
Ita meúm frangit amantem ánimum,
Neque, nísi quia miser non eó pessum,
Mihi ulla ábest perdito permíties.
Ita páter apud uillam détinuit
Me hos diés sex ruri cóntinuos,
Neque licitum intereast meam amicam uisere.
Estne hóc miserum memorátu?
* * * * * * * * * * * *
nudius sextus
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *

ALCESIMARCHVS. **(THYNISCVS?)**
ADVLESCENS SERVOS

* * * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *

---

214. lubet *vel* iubet (*bis*) ‖ 215—218. *duo v. sunt* (— appetit): *discr Schoe* ‖ 217. Iactat: *corr Scioppius* | Lagitur *vel* largitur ‖ 219. dissuasit: *corr Py* ‖ 221—228. *quattuor v. sunt* (— amantem [*sed* Ita *B*] — abest — sex): *discr Schoe duce Herm* ‖ 222. amantem *vel* amentem ‖ 223. non eo pessum *vel* ne oppessum ‖ 224. pernicies B^2 ‖ 227 sq. *cf. ad v. 14 sqq.* ‖ *inter v.* 228 *et* 492 *fere 600 v. desiderantur, nisi quod XXV fragmenta a grammaticis servata sunt et VII folia ex A accesserunt, magna ex parte sane lacera aut lectu difficillima: quare multa ex eis quae exhibemus incertissima sunt nec multum iuvant* ‖ 230. *gloss. Plaut.* ‖

AL. Pótine tu homo fácinus facere strénuom? SE. Aliorum ádfatimst, 231
Quí faciant: sane égo me nolo fórtem perhiberí uirum.

* * * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *

AL. Séd quid is tum ⏑́ ⏑ adigi míhi uolo. SE. Qua grátia? 233
AL. Quía uiuo. SE. Facile íd quidem edepol póssum, si tu uís. AL. Volo.
SE. Át enim ne tu expónas pugnos tuós in imperió meo. 235
AL. Númquam edepol faciám. SE. Fidem da. AL. Dó — non facturum ésse me.
Séd ego primum eo, quí⟨a⟩ ab amica abésse auderem ⟨séx⟩ dies,
Súm nili? ⟨SE.⟩ Nili hércle uero's, ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ –
AL. Quaé me amaret cóntra — SE. Dignus hércle's infortúnio.
AL. ⏑́ ⏑ – acérba facere in córde — SE. Frugi númquam eris. 240
AL. Praésertim quae cóniurasset mécum et firmassét fidem —
SE. Néque deos neque hómines aequomst fácere tibi posthác bene.
AL. [Quae mihi esset commendata et meam fidem concrediti] 242b
Quae ésset aetatem [mecum] éxactura mécum in matrimónio —
SE. Cómpedeis te cápere oportet néque eas umquam pónere.

231 sq. *Gellius VI 7* || 233. ỊADIG̣I *vel* ỊADIC̣I || 237. EO‡QUỊẠB: *corr Sey* | ẠỤ*ỊRẸMP̣ỊES: *corr Schoe* || 238. UEROES(cu)ỊḌỌRỌỊA-RỌP̣ẸRỊṬẸ || 239. ERCLEERCLEES || 240. EỊME——ẠC̣ẸṚḄẠF̣ACERE || 242b. *del Schoe* (*cf 245*) || 243. *del Bo* || 244. COMPEC̣ẸIS: *corr Vss* ||

AL. Quaé mihi esset cómmendata et meaé fidei concrédita —
SE. Hércle te uerbéribus multum caédi oportere árbitror.
AL. Quaé mellillam mé uocare et suáuium solitást suom —
SE. Ób istuc unum uérbum dignu's, déciens qui furcám feras.
AL. Égomet †laetor. séd quid auctor núnc mihi's? SE. Dicám tibi:
Súpplicium illi dés: suspendas té, ne tibi suscénseat.
AL. Quian l * * * * * * * * gam * * * *
SE. Quíd tu ergo timébas nam * * * * te mánuleo
* * *ue amica ne te caiet * * * * *
AL. Quid * * * SE. * * * * * us dari iussit pater.
V * * * * * * * * * * * * mihi
Saxeu * * * * * * * * * * xi semel
Sanus * * * * * * * * * * * *
Nam * * qu * * cen * * * * neum
* * * * * hoc r * * * * dei uostram fidem
Qui locus * * * * * * * qu * * exemerim
* lati * * * * rum * * * rum * maxumum
Val * * * * * m pla * * * * * * * ore
Sublestum * * * * * * * * * claudito
* * * m * * * * * * * * * * om
Ne quo * * * * ino * * * * * susese
* * is: sed quem hinc aus * * * * ni foras

GYMNASIVM. MERETRIX **ALCESIMARCHVS** ADVLESCENS

* * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * *

---

246. ERCLE || 248. (ue)RBUM *et* F(er)AS || 252 sq. *Fulgentius Verg. contin. p. 162:* quid tu amicam times ne te manuleo caiet || 266. *post inscriptionem duo folia deficiunt* ||

* * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * *

ALCESIMARCHVS. AMICVS PATRIS EIVS (?).
ADVLESCENS
(THYNISCVS ?)
SERVOS

* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* m hércle cras * * * * ingrátiis
Censén iuss * * * * * * * * *
Siquidem íllaec ads * * * * * * * *
Vbi eám ui * * númquam. AL. Sum * * * *
AM. Tam * moriri nón sinet. AL. D * * cidei
AM. Sempér sunt sic ut tu úx * * * * * est.
AL. Quid si am * * AM. Non id * inis ést amor
* du * atque illam quám te amare intéllego,
* c * si conclusos uós me habere in cárcere,
◡ ∠ ◡ – amóris noctesque ét dies,
Ni emórtuos era * * * mo * * *
AL. Mihi númquam quisquam ∠ ◡ osull ∠ ◡ –
Non és * * * * * s. AM. Immo maxum *
Nam quí amant stulte atque ínmodeste atque ínprobe
* * * * * * * surg * * ne ament.
AL. * uxtin ill * AM. * * * * * * *
AL. Va * * anus. Th * * sce, ubi tu's?
SE. Écce me
AL. I, adfér mihi arma | ét loricam addúcito.
SE. Lorícam adducam? * * * * * * *
AL. I, cúrre equm adfer. SE. [Peri] Hércle hic insanít miser.
AL. Abi átque hastatos múltos, multos uélites,
Multós cum multis — níl moror precário.

---

279. MAXUMUS (*vel* —OS*) || 283. *fort.* TH(YNI)SCE || 286. *del Stu* ||

Vbi súnt quae iussi? SE. Sánus hic non ést satis.
AM. Manu ésse credo nócitum, quom illaec síc facit.
SE. Vtrúm deliras, quaéso, an astans sómnias,
Qui equím me adferre iúbes, loricam addúcere,
Multós hastatos, póstid multos uélites,
Multós cum multis —? haéc tu peruors ⏑́ ⏑ ⏑
Mihi fábulatu's. AL. Díxin ego istaec, óbsecro?
SE. Modó quidem hercle haec dixísti. AL. Non praeséns quidem.
SE. Praestígiator †es, siquidem hic non es atque ades.
AM. Video égo te Amoris uálde tactum tóxico,
Aduléscens: eo te mágis uolo monitúm. AL. Mone.
AM. Caue sís cum Amore tu úmquam bellum súmpseris.
AL. Quid fáciam? AM. Ad matrem éius deueniás domum:
Expúrges, iures, óres blande pér precem
Eámque exóres, né tibi suscénseat.
AL. Expúr⟨i⟩gabo hercle ómnia ad raucam rauim.
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *

ACTVS III

(PATER ALCESIMARCHI)
SENEX

* * * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *
Prohibét diuiti⟨i⟩s máxumis, dote áltili atque opíma.

---

290. FACIT (*vel* S) ‖ 294. PERVORSARVO (*vel* EMODO) ‖ 297. ABES *vel* ADES ‖ 304. *Festus p. 274, Nonius p. 164* | *add Ri* (experiuraui *Festus*) | HERCLESOMNIA ‖ *post hunc v. duo folia deficiunt* ‖ 305. *Nonius p. 72* ‖

* * * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *

(PATER ALCESIMARCHI). GYMNASIVM
SENEX MERETRIX

SE. * * * * * * * * * * * * * * * * *
Muliérculam exornátulam: ⏑ ⏒́ quidem hercle scíta.
Quamquám uetus canthérius sum, etiámnunc, ut ego opínor,
Adhínnire equolam póssum ego hanc, si détur sola sóli.
GY. Nimis ópportune mi éuenit redísse Alcesimárchum:
Nam sóla nulla inuítior solet ésse. SE. Me uocáto,
Ne sóla sis: ego ⟨té⟩cum ⟨ero, id uolo⟩ ego ágere, ut tu agas áliquid.
GY. Nimis lépide ⟨ex⟩concinnáuit hasce aedís Alcesimárchus,
Vt, quo * us * * * * * t lepidúmst amare sémper.
Venerém meram haec aedés olent, quia amátor expolíuit.
SE. Non mó⟨do i⟩psa lepidast, cómmode quoque hércle fabulátur.
Sed quóm dicta huius intérpretor, haec hérclest, ut ego opínor,
Meum quaé corrumpit fílium: suspíciost eam ésse,
Vtpóte quam numquam uíderim. de opínione crédo.
Nam hasce aédis conductás habet meus gnátus, haec ubi ástat:
Hoc hánc eam esse opíniost: nam haec íllum nomináuit.
Quid si ádeam atque appellém? mali damníque inlecebra, sálue.
GY. Qu * * * * * * * * * * nu * e uapulábis.
SE. Ad * * * * * * * ferre * * riclo apúd te.

---

308. *Priscianus III 42* ‖ 311. *suppl Schoe duce Stu* ‖ 312. *suppl Stu* ‖ 313. —USADỊRẸDEṬUR—Ṭ ‖ 315. *suppl Stu* ‖ 318. UTPOST: *corr Sey* ‖ 323. F̣ẸṚRE—ṚIC̣LO *vel* ẠRE—ỤỌLO ‖

* * * * * * * * * rir * * * mer *
Lu * * * * * * * * * uu * * * *
* * * * * * * * * * s ma * * *
* * c * * * * * * * * * * * sulco
* * * * * * * * * * * * * * clis
* * * * * * * * * * * * * * *
* l * * * * * * * * * * * intro ábeo:
Nam méretricem adstare ín uia solám prostibuli sánest.
* * * d * * qu * * * * * * * num me
* ssem * * * * * * * * * meam uu *
Vm * * * * * * * * * * * * * *
Ibo a * * * * * * * * * * * * *
* * ps * * c * * * * * * * * * *
* s * * * * * * * * * * * * *
* * * ueu * * * * * * * * * * *
* * o * * * * * * * * * * * *
Neque ull * * * * * * ínicias: malum aúfer
Bonúm mihi opus est * * * * * * * * * *
Eni * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *
Ni s * unct * * * * * * * * * * * *
Ve * * * * * * * * * * * * * *
Si u * d * * sis * * * * * * * * *
H * * * * * * * * * * fe * * * *
* * * edic * * * * * q * * * * *
Ni * e quid uis * * * cu * * * * * *
Al * * * * * * * * * * * * * *
* * * * eces * s l * o s * e * * * * *
* * * * face nunciam * * * nc * * *
Nou * * * * * *s * * s * * * * * am
Qu * * res ea * * * * huc * * * * * *
Qu * * do * * * * * * * * * * * *
Nol * * * * * * m tuo s * * * * * *

---

330 sq. *Nonius p. 423* (SẠṆẸST *tantum apparet*) | intro bo (*vel* abo *vel* adbo): *corr Bo* ‖ prostibula: *corr Mercerus* ‖ 340 sq. *Nonius p. 482* (ṆỊÇỊẠṢṂ*ḶỤṂ—— *et* BONU—— *apparet*) ‖ 349. EQUIDỤỊṢ (*vel* —ẸṂ) ‖

Ne tuos * * * * * * * * * * * *
Quae ubi * * * * * * * * * * * *
* * ille * ou * * * * * * mulier * *
* * steram * * * * * * f * o * o mihi o * * t *
* * * nlocui * * * q * * * * * * uis
Apu * ut ar * * * * * lus ego * quiduis
SE. Volo éx te s⟨ci⟩re, qu⟨íc⟩quid est, meus ⟨fílius quod fé⟩cit.
Quid ego úsquam male fecí tibi ⟨aut m⟩eus quísquam, id edissérta,
Quam ob rém me meumque fílium quom ⟨mátr⟩e remque nóstram
Habes pérditui et prae⟨dát⟩ui? GY. ⟨Mi⟩ser érrat, ut ego díxi.
Lepidást materies: lúdam ego hunc: nam occásio uidétur. —
Potin óper⟨a⟩m — ⟨n⟩eque equidém malam — ᴗ ⏊ d * innocénti?
SE. Sed ⟨óbsecro⟩ te, núllusnest tib⟨i a⟩mátor alius quísquam?
GY. Nisi ⟨tú⟩os modo unus fílius[t], quem quídem ego amem alius némost.
SE. At ego a * * * GY. Níl moror: damnó sunt * mihi s * es.
Quid f * * * * * * m? uisnést is arbitrátus?
* * * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * * *
GY. Datores bellissumi uos negotioli, senices, soletis esse.

---

363. *suppl Stu* ‖ 364. *suppl Sey* ‖ 365. *suppl Stu* ‖ 366. *suppl Stu* ‖ 368. *suppl Schoe* | DEṢ *vel* DIẸ ‖ 369. *suppl Stu* ‖ 370. *suppl et del Stu* ‖ 371. EGỌA *vel* EÇÇA | ẸUṬ (*vel* ṬUỊ) MIHIṢ—ES ‖ 372. IS *vel* ID ‖ *post v. 372 unum folium deficit* ‖ 373. *Priscianus III 38 et VI 94* | senicis *vel* phoenices ‖

* * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * *

(SYRA ?) GYMNASIVM. (PATER ALCESIMARCHI)
LENA MERETRIX SENEX

* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
LE. Me réspondere póstulas? iniúriumst.
Stipulári semper me últro oportet á uiris — 375
Eum quaéstum facio —, níl uiris promíttere.
* * * * * * * * * * * *
SE. Siquidem ímperes pro cópia pro récula. 377
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
LE. Quin ís, si itura's: nímium is uegrandí gradu. 378
GY. Pol ád cubituram, máter, magis sum exércita
Fere quam á<d> cursura<m>: eó sum tardiúsula.
* * * * * * * * * * * *

LAMPADIO
SERVOS

* * * * * méminere officiúm suom. 381
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
Ita mústulentus aéstus nares áttigit. 382
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
Capíllo scisso atque éxcisatis aúribus, 383

374—376. *Priscianus VIII 21* ‖ 376. uires *vel* iuris ‖ 377. *Priscianus III 33* ‖ 378. *Festus p. 372* | qui nisi itures: *corr Gul* ‖ 379 sq. *Nonius p. 198* | accubituram: *corr Muretus* ‖ fere *vel* re | *add Muretus* ‖ 381. *Nonius p. 499* ‖ 382. *Nonius p. 63* (Nam ita) *et p. 415* (uentus *et* obtigit) ‖ 383. *Nonius p. 108* (excisatis *vel* excissatis ‖

Quae quási carnificis ángiporta púrgitans
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * mori
Co * * * * * * * * * * *
Quo * * * * * * * * * * is
* * * * * * * * * * * mus
Auiti * * * * * * * * rist
Cu * * * * * * * * * *
Fuist * * * * * * * llo modo
V * * * * * * * * es negent
* * * * * * * * a * d *
* * * * * * * guela * qui teris
* * * * * * * uero * s * *
* * * * * * * * ticulus fui
* * * * * * * * * * * us
* * * * * * * * * * * *
V * * * * * * * * * * eras
* * * * * * * * * * * *
Qu * * sq * * * * * * * * *
Vel * * * * * * * * * * *
Qu * q * * * * * * * * m darent
* l * * * * * * * * * * *
Non quási nunc haec sunt híc limaces, líuidae,
Febrícul⟨osae, mí⟩serae amicae |, ósseae,
Dióbolares, schoéniculae, miráculae,
Cum extrítis talis, cúm todillis crúsculis
* * * * * * * * * * * *
Qua * * * * * * * * * * * *
* qua * * * * * * * * * * * *

---

384. *Nonius p. 190* ‖ 405. *Varro de l. l. VII 64* | LIMA(cesaut)-LIUIDAE ‖ 406. FEDRIPUL——SERAE: *corr et suppl Schoe* ‖ 407. *Varro de l. l. VII 64, Festus p. 329* | MIRACULA ‖ 408. *Festus p. 301. 329. 352, Paulus p. 52, Priscianus III 29* | EXTERITIS: exttis *Festus,* extortis *Priscianus et Paulus* | TODELLIS: sodellis *et* todillis *Festus,* todinis *Priscianus,* crocotillis *Paulus* | CRURIBUS ‖

* * * * * * * * * * * *
Qu * * * * * * * * * * * *
Ti * * * * * * * * * * *
Amb * * * * * * * * * * *
Pr * * * * * * * * * m loco
Sus * * * * * * * * * * *
* * l * * * * * * * * * *
M * * * * * * * * * * *
At die illa * * * * * * * *
S * * * qu * * * * * * * *
Dei me omnes * * * * * * * *
Illae * * * * * * * * * *
Haec sustulit post * * * * * * *
Circumcur * * * * * * * * *
O * * * * neque * * * * * *
Qua * * * disti * * * * um loquor
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * est
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *

ALCESIMARCHVS. MELAENIS. SELENIVM
ADVLESCENS LENA MERETRIX

Qu * * * * * * * * * * * *
Ic * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * us * *
* * * * * * * * * * io
Tu * * * * * * * * * * *
C * * * * * * * * * ogo
* * * * * * * * * * * suis

* * * * * * * * * ris modis 444
* * * * * *
coniuola 445
* * * * * *
cogitatim 446
* * * * * *
summatim 447
* * * * * *
benigniter 448
* * * * * *
SE. Moléstus es. 449
AL. Mea * * ssula s * * * * * ad me * * SE. Aufér manum.
AL. Germána mea sorórcula. SE. Repúdio te fratérculum.
AL. Tum tu ígitur, mea matércula. ME. Repúdio te †fratérculum.
AL. Opsécro te — ME. Valeas. AL. út sinas — ME. Nil móror. AL. expur⟨i⟩gáre me.
ME. ⏑ ⏑́ ⏑ AL. Sine dicám — ⟨ME.⟩ Satis sapít mi †auis periúri * .
Ver * s íta sunt, at nunc nón potest. AL. Supplícium †pollicerí uolo.
SE. At mi áps te accipere nón lubet. AL. Em, óm⟨nia⟩
Patiór iur * * * SE. * * * néque tis misererí decet.
ME. Quamquam hóminem uenter * p * us ne * * * Verbá dare * ss *
AL. Non ílla ta * * ME. ⟨P⟩ol ⟨mi⟩hi qui * a qui frangant foédera,

---

Inter v. 444 et 449 unum folium deficit ‖ 445 sq. *Paulus p. 61* (*ex incertis locis Cistellariae, ut vid*) ‖ 447 sq. *gloss. Plaut.* ‖ 450. MEAU—SSULASUA(*vel* SCIA)——SEGENTADME—— ‖ 451. *Priscianus III 30* ‖ 452. *Priscianus III 29* ‖ 453. *add Stu* ‖ 454. O(pe)R(os)A(m)⌗SINE | *add Schoe* | SAPITMIKIAUIS(pe)R-IURI(is *vel* o) ‖ 455. UER—SITA ‖ 456. *suppl Stu* ‖ 457. IUR——CILLEIUSLUPISINEQUE ‖ 459. DARE—CESSE ‖ 460. —M—O—OL—HI: *suppl Stu* ‖

Eós * * * et m * * * * *
Iub * * * * quídlubet. * * quid * SE. * sto. ⟨sí⟩c ⟨da⟩bo.
AL. At * * o neque te á⟨mi⟩ttam ho⟨di⟩e, nísi quae uolo tecúm loqui
Das mi óperam.

MELAENIS. ALCESIMARCHVS
LENA ADVLESCENS

ME. Pótin ut mihi moléstus ne sis? AL. Quín id ⟨est no⟩mén mihi:
Ómnes mortalés u⟨o⟩c⟨ant Molé⟩stu⟨m⟩ * * cónsitu⟨m⟩.
ME. Quo * * * * * * * ⟨ó⟩bsecro. AL. At fru⟨stra ób⟩s⟨ec⟩ras.
ME. * * * * * rp * * * * ins * * * s * must,
Quía sine om * * * * * * * * die suóm. AL. Dabo
Iús iurandum * * * * * * niu * * * * uom.
ME. Át ego nunc * llo m * * * iúre iurandó * *
Símil⟨est⟩ ius iurándum am⟨antum⟩ quá⟨si i⟩us ⟨c⟩onfusícium:
Néscia * * * * * su * * * mu * * * dest.
AL. Nóuo * * o mihi te n * * * * * * * nugás agis.
ME. Si a * * * * * * * quaquam * * AL. * * s *
ME. Nón me * * res * * * * do * * ai s * l *
AL. Súpplicium dabo a⟨úrum et pa⟩ll⟨am⟩ atque ílli * *
ME. Quó modo eg * * * * * * ad medi * * ser * *
* * ss * * * * * * * * quia's nactús nouam,
Quae * * AL. * * * * big * s quaédam, quasi tu néscias
* * * * * * ME. * deaeque illam perdant †pariter —

---

461. ẸỌS—ẸṆỊMỤ——ETMẸ*Ẹ——C̣Ẹ(ri)T ‖ 462. LUBẸṬ*ṢṬẠQUID——UẸSTO—C̣(da)BO: *suppl Schoe et Stu* ‖ 463. AṬ——NẸḌO | *suppl Stu* ‖ 465 sq. *suppl Schoe* (—ṂẸṂṂỊKI) ‖ 467. *suppl Stu* ‖ 469. ẸṬỤṆDIE ‖ 472. *suppl Stu* ‖ 477. *suppl Schoe* ‖ 481. P̣ẸRG̣— ‖

AL. * * * * * * * umquám si hoc fallo. ME. Nil moror
* * * * * lsum fallis * * * * at fides.
Póstremo si míhi dedisses uérba, deis numquám dares?
AL. Quín equidem illam dúc⟨am⟩ ux⟨orem. ME.⟩ Dúcas, si d * * * *
Núnc hoc si tibi cómmodumst, quae * * * * * * *
AL Ínstruxi illi aurum átque uestem. ME. * * * magis * * *
Síquidem amabas proín di * c⟨a⟩mu * * * illi ínstrui.
Séd sino. iam hoc míhi responde, ⟨quó⟩d ⟨ego t⟩e r⟨ogo⟩ * * *
Ins * * t * eam * ce AL. * nes quia * induta * *
Tíbi ita ut uoluistí quidem * * * * os quód uolo.
ME. Eó facetu's, quía tibi aliast spónsa locuples Lémnia.
Hábeas: neque nos fáctione tánta quanta tú sumus
Néque opes nostrae tám sunt ualidae quám tuae: uerúm tamen
Haú metuo ne iús iurandum nóstrum quisquam cúlpitet.
Tú iam, siquid tíbi dolebit, scíes qua doleat grátia.
AL. Deí me perdant, — ME. Quódcumque optes, tíbi uelim contíngere.
AL. Sei íllam uxorem dúxero umquam, míhi quam despondít pater.
ME. Ét me, si umquam tíbi | uxorem fíliam dederó meam.
AL. Pátierin me périurare? ME. Pól te aliquanto fácilius,
Quám me meamque rém perire et lúdificari fíliam.

---

482. P̣Ẹ̣Ṃ——ṂỤṢẸṚỌUṂQUAM ‖ 483. FALLỊSẸỌṬẸḤAÇỊG̣NO-RAT(*vel* ẸỌPẸṚAṢỊ) ‖ 484. *post* UERBA *dubia lectio* ‖ 485 *et* 488 sq. *suppl Stu* ‖ 495. HAU: Haud ‖ 497. DEI: Di ‖ 498. SEI: Si | UMQUAMMIHIQUAM: mihi umquam (umquam quam *B*²*J*) | DEPONDIT ‖ 500. PATERINMEPERIURARE#POLTE: Periurare me patiere ME. Atque ‖ 501. MEMEAMQ·: meamque (*corr B*²) ‖

Ábi, quaere, ubi iurí iurando tuó sit satias súbsidi.
Híc apud nos iam, Alcésimarche, cónfregisti tésseram.
AL. Fáce semel períclum. ME. Feci saépe, quod factúm queror.
AL. Rédde mihi illam. ME. Intér nouam rem uérbum usurpabó uetus:
Quód dedi datúm non uellem, quód relicuomst nón dabo.
AL. Nón remissurá's mihi illam? ME. Pró me responsás tibi.
AL. Nón remittes? ME. Scís iam dudum omném meam séntentiam.
AL. Sátin istuc tibi in córde certumst? ME. Quí⟨n⟩ ne commentór quidem.
[Nón edepol ⟨ego⟩ istaéc tua dicta núnc in auris récipio.
AL. Nón? hem, quid agis? ME. Ígitur animum aduórte iam, ut quid agám scias.]
⟨AL.⟩ Át ita me di deaéque superi atque ínferi et medióxumi,
Ítaque me Iunó regina et Ióuis supremi fília,
Ítaque me Satúrnus eius pátruos et summús pater,
Ítaque me Ops opulénta, illius áuia — ME. Immo matér quidem.
[ME.] Iúno filia ét Saturnus pátruos et summús [iup]pater!
AL. Tú me delenís: propter te haec pécco. ME. Perge dícere.

---

502. ALIBIQUAEREUBIIURISIURANDITUI: Abi querere ubi tuo iurando tuo: *corr Ca* | SITSATIAS: satis sit || 503. ALCESIMARCHE: Alchesimarche || 504. FECISAEPE: Saepe feci | QUAEROR || 507. RESPONSAS: responsa || 509. CERTUMSTINCORDE | QUINE: Quin ego: *corr Sey* || 510 sq. *om A* | *add Schoe* | Non *vel* AL. Non | iam ut *vel* ut | agas: *corr Rostius* || 512. *add Sarac* | atque *om Priscianus* || 514. EIUSPATRUUS (*item Priscianus*): patruus eius | ETSUMMUS: et castor (*sic Priscianus*) *vel* ecastor || 515. AUIAIMMO: auia AL. immo: *corr Sarac* || 516. *del Vss* | FILIAIUNO | ETSUMMUS: est summus (*vel* summis): *corr B²* | IUPPITER: iu(p)piter: *corr Bent* || 517. PECCOPERGE ||

AL. Ánne etiam quid cónsultura sís sciam? ME. Perge éloqui.
Nón remittam: définitumst. AL. Énim uero ita me Iúppiter,
Ítaque me Iuno, ítaque Ianus, íta — quid dicam néscio —
Iám scio — immo, múlier, audi, meam út scias senténtiam:
Dí me omnes magní minutique ét etiam patellárii
Fáxint, ne ego ⟨oppíngam⟩ uiuos sáuium Se⟨lé⟩nio,
Nísi ego teque tuámque †filiam meque hodie obtruncáuero:
Póste[a] autem cum prímo luci crás nisi †ambo occídero,
Ét [e]quidem hercle nísi pe[r]datu tértio †omnis efflíxero,
Nísi tu illam remíttis ad me. díxi quae uoluí. uale.
ME. Ábiit intro irátus. quid ego núnc agam? si rédierit
Ílla ad hunc, ibidém loci res érit: ubi odium occéperit,
Íllam extrudet, quom hánc uxorem Lémniam ducét domum.
Séd tamen ibo et pérsequar: * * * * * * * *
* * * * * * amens néquid faciat, caúto opust. 531b
Póstremo quando aéqua lege paúperi cum díuite
Nón licet, perdam óperam potius quám carebo fília.
Séd quis hic est, qui récta platea cúrsum huc contendít suom?
* * * * * * * * * * * * * * *
Ét illud paueo et hóc formido: ita tóta sum misera ín metu.

518. ETIAM: ut etiam | sis sciam ME. perge: ESPERGE || 519. AL. enim: ENIM || 520. ITAQ·IANUS: et saturnus || 522. minutique: MINUTI | ETETIAM: et || 523. *suppl Schoe* (*lac B*) | le *add J* || 525. *del Ri* || 526. e *del Dousa* | r *del Turnebus* || 531. *lac sign Schoe* | amens *vel* amans || 533. leget: *corr* B^2 || 534. hic contendit (*vel* ostendit *vel* tendit) || *lac sign Schoe* ||

LAMPADIO. MELAENIS
SERVOS LENA

LA. Anúm sectatus súm clamore pér uias:
Misérrumam habui: †ut íllaec hodie, quót modis
Moderátrix ⟨linguae⟩ fuít atque immemorábilis.
†Quot illí blanditias, quíd illi promisí boni,
Quot ádmoeniui fábricas, quot fallácias
In quaéstione. uíx exculpsi ut díceret,
Quia eí promisi dólium uiní dare.

PHANOSTRATA. LAMPADIO. MELAENIS
MVLIER SERVOS LENA

PHA. Audíre uocem uísa sum ante aedís modo
Mei Lámpadisci sérui. LA. Non surdá's, era:
Recte aúdiuisti. PHA. Quíd agis hic? LA. Quod gaúdeas.
PHA. Quid id ést? LA. Hinc ex hisce aédibus pauló prius
Videi éxeuntem múlierem — PHA. Illam quaé meam
Gnatám sustulerat? LA. Rém tenes. PHA. Quid póstea?
LA. Dico éi, quo pacto éam ab hippodromo uíderim
Erílem nostram fíliam sustóllere.
[PHA.] Extímuit tum illa. ME. Iam hórret corpus, cór salit:
Nam míhi ab hippodromo mémini adferri páruolam
Puéllam eamque mé mihi suppónere.
PHA. Age pérge, quaeso |: ánimus audire éxpetit,
Vt gésta res sit. ME. Vtinam audire nón queas.

538. *suppl Vss* || 539. promisi *vel* promissi || 540 sq. *dist Py* || 542. uini *vel* ui || 545. audisti *vel* audiuisti || 546. excisce: *corr J* || 549. hipodromo *vel* hipodroma || 550. filiam nostram: *trai Bo* || 551. *del Pistoris* | LA.: *corr B*[2] | iam horret *vel* horret || 554. quaeso *vel* quoso || 555. res gesta: *trai Guy* | LA.: *corr Pius* || *post v. 555 pers add Pius, lac sign Guy* || ¡

⟨LA.⟩ * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
Pergo íllam * * * díctis: 'illaec té⟨d⟩ anus
Fortu * * * * * * seras uocat:
Nam illa[ha]éc tibi nutrix ést, ne matrem cénseas.
Ego té reduco et †uoco ad diuitias,
Vbi tú locere in lúculentam fámiliam,
Vnde tíbi talenta mágna uigintí pater
Det dótis: non enim híc, ubi ex Tuscó modo
Tuté tibi indigne dótem quaeras córpore, —
PHA. An, amábo, meretrix íllast, quae illam sústulit?
LA. Immó meretrix fuit: séd ut sit, de ea re éloquar.
Iam pérducebam illam ád me suadelá mea,
Anus eí ⟨quom⟩ amplexast génua, plorans, óbsecrans,
Ne déserat se: eám suam esse fíliam
Seque eám peperisse sáncte adiurabát mihi.
'Istánc quam quaeris' ínquit 'ego amicaé meae
Dedi, quae éducaret eám pro filiolá sua:
Et uíuit' inquit. 'úbi east?' inquam extémpulo.
PHA. Seruáte di me⟨d⟩, óbsecro. ME. At me pérditis.
PHA. Quo⟨i⟩ illám dedisset éxquisisse opórtuit.
LA. Quaesíui et dixit: méretrici Melaénidi.
ME. Meum élocutust nómen: interii * * *
LA. Vbi élocutast, égo continuo anum †interrogo
'Vbi hábitat?' inquam 'díc ac demonstrá mihi'.
'Auéctast' inquit 'péregre hinc habitatum'. ME. Óbsipat
Aquolám. LA. 'Quo auectast, eó sequemur. sícine

556 sq. *lac sign libri* | *add Schoe* ‖ 561. pater *vel* later ‖ 563. *dist Handius* ‖ 564 sq. meritrix *vel* meretrix (*bis*) ‖ 567. *add Sey* ‖ 568. ne *vel* non ‖ 573. PHA. *add* B^2 *et* LE. *in spat* | di me *vel* me di: *corr Klotzius* ‖ 575. quaesiui *vel* quaesilui ‖ 576. elocutus (*vel* elocutum) est | *lac sign Py* ‖ 578. duc: *corr Beckerus* ‖ 579. peregre *vel* properegre ‖ 580. aculam | Scine: *corr* B^2 ‖

Agis núgas? peri⟨i⟩stí, ni * * * *
* * * *'. ⟨non⟩ hércle hoc longe déstiti
Instáre usque adeo, dónec se adiurát anus
Iam míhi monstrare. PHA. Át non missam opórtuit.
LA. Seruátur: sed illaec sé quandam ai[e]bat múlierem
Suam béneuolentem cónuenire etiám prius,
Commúne quacum id ésset sibi negótium.
Et scío uenturam. ME. Me índicabit ét suas
Ad meás miserias álias * * * * *
* * * * * * * faciem cónsciam.
PHA. Quid núnc uis facere me? LA. Íntro abi atque animó bono's.
Vir túos si ueniet, iúbe domi o⟨p⟩perírier
Ne ⟨in⟩ quaéstione[m] míhi sit, siquid eúm uelim.
Ego ad ánum recurro rúrsum. PHA. Lampadio, óbsecro,
Curá. LA. Perfectum ego hóc dabo negótium.
PHA. Deos téque spero. LA. Eósdem ego — uti [h]abeás domum.
ME. Aduléscens, asta atque aúdi. LA. Men, muliér, uocas?
ME. Te. LA. Quíd negotist? nam óccupatus sum ámpliter.
ME. Quis ístic habitat? LA. Démipho dominús meus.
ME. Nempe ístic est, qui Alc[h]ésimarcho fíliam
Suám despondit ín diuitias máxumas?
LA. Is ípsust. ME. Eho tu, quám uos igitur fíliam
Nunc quaéritatis álteram? LA. Ego deicám tibi:
Non éx uxore nátam, uxoris fíliam. 604
ME. Quid istúc est uerbi[s]? LA. Éx priore múliere

581 sq. peristine hercle: *corr cum lac Schoe* | dedisti || 584. At *vel* A *vel* An || 585. *del Guy* || 586. prius *vel* pius || 588. indicauit: *corr Ca* || 589 sq. alias faciem: *lac sign Schoe* || 593. *add et del Ca* || 596. ego uti *vel* uti ego || 599. istuc: *corr B* | demipho *vel* dephimo || 600. ME. Nempe *vel* Nempe || 601. dispondit || 602. Eo: *corr* B^2 || 603. deiciam (dicam B^2) ||

Nata, ínquam, meo erost fília. ME. Certé modo
Huius quaé locutast quaérere ai[e]bas fíliam.
LA. Huius é<r>go quaero. ME. Quó modo igitur, óbsecro,
Haec ést prior, quae núpta nunc est? LA. Cónteris
Tu tuá me oratióne, mulier, quísquis es.
Medióxumam quam dúxit uxorem, éx ea
Natást haec uirgo, Alc[h]ésimarcho quaé datur.
Ea uxór diem obiit. iám scis? ME. Teneo istúc satis.
Sed ego íllud quaero cónfragosum, quó modo
Prior pósterior sit ét posterior sít prior?
LA. Prius hánc compressit, quam úxorem duxít domum:
Prius gráuida factast príusque peperit fíliam.
Eam póstquam peperit, iússit paruam próici:
Ego eám proieci |: ália mulier sústulit.
Ego ínspectaui |. érus hanc duxit póstibi.
Eam núnc puellam fíliam eius quaérimus.
Quid núnc supina súsum caelum cónspicis?
ME. Ei núnciam istuc quó properabas: níl moror.
Nunc íntellexi. LA. Dís hercle habeo grátiam:
Nam ni íntellexes, númquam credo amítteres.
ME. Nunc míhi bonae necéssust esse ingrát<i>is,
Quamquam ésse nolo. rém palam esse intéllego.
Nunc égomet potius hánc inibo grátiam
Ab íllis quam illaec me índicet. ibó domum
Atque ád parentes ré<d>ducam Selénium.

---

606. certo: *corr Ca* ‖ 607. *del Guy* ‖ 608. ego quaero *vel* quaero ‖ 611. duxit *vel* ducit ‖ 613. obiit *vel* o hiit ‖ 614. confragosum *vel* confrangosum ‖ 622. sus iam caelum: susum *corr* $B^2 J$ ‖ 623. Hei B^2, *ut vid* | nunc iam *vel* nunc | istunc: *corr* B^2 ‖ 626. necessust esse *vel* necessust | *add Py* ‖ 630. reduco *vel* reducam: *add Ca* ‖

ACTVS IV

MELAENIS. SELENIVM
LENA MERETRIX

ME. Rem élocuta súm tibi omnem: séquere ⟨hac⟩ me[a], Selénium,
Vt eorum quoiam ésse oportet té sis potius quám mea.
Quámquam inuita té carebo, ánimum ego inducám tamen,
†Vt illud quam tuam in rem bene conducat consulam.
Nam híc crepundia ínsunt, quibusquom te ílla olim ad me détulit,
Quaé mihi dedít, parentes te út cognoscant fácilius.
Áccipe hanc cistéllam, Halisca: s * * * * * * * *
* * * * * * * * ágedum pulta illás fores.
Díc me orare, ut áliquis intus pródeat propere ócius.

ALCESIMARCHVS. SELENIVM. MELAENIS
ADVLESCENS MERETRIX LENA

AL. Récipe me ad te, Mórs, amicum et béneuolum. SE. Matér mea,
Pér⟨i⟩imus miseraé. AL. Vtrum hac me fériam an ab laeuá latus?
ME. Quíd tibist? SE. Alcésimarchum nón uides? ferrúm tenens —
AL. Écquid agis? remoráre? lumen línque. SE. Amabo, accúrrite,

---

631. sum tibi *vel* sunt ibi | sequerem (sequere me B^2J) mea (*vel* meam): *corr Sey* || 633. indicam: *corr* B^2J || 635. crepundia *vel* repudia | detulit *vel* tetulit || 636. te ut *vel* ut te || 637 sq. has licas (*vel* liscas): *ubi lac sign Sey* || 640. mors *vel* mor || 641. *add Gru* || 642. tenet B^2, *ut vid* (*dist Schoe*) || 643. remorare *vel* rememorare: *dist Lamb* ||

Né se interemat. AL. Ó Salute meá salus salúbrior:
Tú nunc, si ego uoló seu nolo, sóla me ut uiuám facis.
ME. Haúd uoluisti istú[n]c seuerum fácere. AL. Nil mecúm tibi:
Mórtuos tibi sum: hánc ut habeo, cértumst non amíttere.
Nam hércle iam ad me adglútinandam tótam decretúmst dare.
Ýbi estis, serui? occlúdite aedis péssulis, repágulis,
†Ibo hanc ego tétulero intra límen. ME. Abiit, ábstulit
Múlierem. ibo, pérsequar iam illum íntro, ut haec ex mé sciat
Eádem, si[c] possúm tranquillum fácere ex irató mihi.

ACTVS V

LAMPADIO. PHANOSTRATA
SERVOS MVLIER

LA. Núllam ego me uidísse credo mágis anum excruciábilem
Quám illaec est: quae dúdum fassast míhi, quaene infitiás eat?
Séd eccam eram uideó. sed quid hoc est, haéc quod cistella híc iacet
Cúm crepundiís? nec quemquam cónspicor alium ín uia.
Fáciundumst puerîle officium: cónquiniscam ad cístulam.

---

645. sola me *vel* me | uiuam *vel* uiam ‖ 646. Haud *vel* Aut ‖ 648. adglutinandum totam (*vel* tota): *corr J* ‖ 652. sed *vel* sic ‖ 654. illaec *vel* illa haec | fassas (*vel* fassa) est ‖ 656. crepundiis *vel* crepundus ‖ 657. puer illofficium: *corr* B^2 *cum Nonio* | quomque mei sciam: *corr ex Nonio* ‖

PHA. Quíd agis, Lampadio? LA. Haéc cistella númnam hinc ab nobís domost?
Nam hínc ab ostió iacentem sústuli. PHA. Quid núntias
Súper anu? LA. Sceléstiorem in térra nullam esse álteram:
Ómnia infitiáre ia⟨m⟩, quae dúdum confessást mihi.
Nam hércle ego ⟨quam⟩ illam anum ínridere me út sinam, satiúst mihi
Quóuis exitio ínterire. PHA. Di, óbsecro uostrám fidem —
LA. Quíd deos obsecrás? PHA. Seruate nós. LA. Quid est? PHA. Crepúndia
Haéc sunt, quibuscum tu éxtulisti nóstram filiolam ád necem.
LA. Sánan es? PHA. Haec súnt profecto. LA. Pérgin? PHA. Haec sunt. ⟨LA.⟩ Sí mihi
Ália mulier íst[h]oc pacto dícat, dicam esse ébriam.
PHA. Nón ecastor fálsa memoro. ⟨LA.⟩ Nam, óbsecro, unde haec géntium?
Án quis deus obiécit hanc ante óstium nostrúm, quasi
Dédita opera in témpore ipso? PHA. Spés mihi sancta súbueni[t].

HALISCA. LAMPADIO. PHANOSTRATA
ANCILLA SERVOS MVLIER

HA. Nisi quíd mi opis di dant, dísperii: neque unde aúxilium expetam | hábeo:
Itaque petulantia mea me animi miseram habet * * * * *:

---

660. in terram *vel* in terra || 661. ea: *corr Schoe* || 662. *suppl Sey* || 664. uos: *corr J* | crepundia *vel* crepudia || 666. prophetio: *corr* B^2*J* | perge hin PHA. (*vel* LA.): *corr* B^2 | *add Valla* || 667. ist (*vel* iest) hoc || 668. LA. B^2 | eaisa (ais? hā B^2): *corr Ca* | *add Vss* (*spat BE*) || 669. Aut: *corr Sey* || 670. *del Scioppius* || 671. opes: *corr* B^2 | didant *vel* dedant (di dent B^2) | neque *vel* neque neque | auxilium *vel* auxilii | expetam *vel* expectam || 672. *cf. ad v. 14 sqq.* | *lac sign Schoe* ||

Quae in térgum meúm ne ueniánt male formído,
Si era méa ⟨me⟩ sciát tam socórdem esse quám sum.
Quamne ín manibus tenui átque accepi hic ánte aedis cistéllam,
Vbi ea sit nescio, nisi, ut opinor,
Loca haec circiter excidit mihi.
Mi hominés, mi spectatóres, facite indícium, siquis uídit,
[Si]Quis eam ábstulerit, quis[ue] sústulerit, et utrum hác an illac iter ínstiterit.
Non súm scitiór, quae hos rogem aút quae fatígem,
Qui sémper maló muliebrí sunt lubéntes.
Nunc uéstigia híc siqua súnt noscitábo.
Nam sí †nemo hac praeteriit, postquam intro abii,
Cistélla hic iacéret. quid híc? perii[t], opínor.
Actúmst, ilicét. me infelícem et sceléstam.
Nullást neque ego sum úsquam. perdíta perdidít me.
Sed pérgam ut coépi: tamén quaeritábo.
Nam et intús paueo et foris fórmido: ita núnc utrubique metús me agitat.
†Illo súnt hominis miseré miseri.
Ílle nunc laétus est, quísquis est qui íllam habet:
Quae neque [illa] illi quicquam usuist ⟨et⟩ mi esse * * potest.
Séd memet morór, quom hóc ago setiús.
Halisca, hoc age, ad terram aspice et despice,
Óculis in uestígiis ástute augurá.

---

673. intergum *vel* integrum | formida: *corr* B^2J || 674. *add Mue* || 675 sq. *unus v. est* | tenuit atque accepit: *corr* B^2 | hinc *vel* hic || 676 sq. *cf. ad v. 14 sqq.* || 677. aec *vel* haec | exciudit *vel* excidit || 678. siquid: *corr* B^1J | uidet: *corr* B^3 || 679. *del Bo* | quisue *vel lac* | inter *vel* in te: *corr* B^2 | instuerit *vel* institerit || 680. scitior *cum lac: ubi* non sum B^2 || 681. lubentes *vel* iubentes || 682. si quia *vel* siqua || 683. abii *vel* abi || 684. *del Spengelius* || 685. Actum (*vel* actutum) est ilicet (*vel* illic et) || 688. utrubusque *vel* utrobique || 689 sq. *unus v. est* | misere (*vel* miserere) miseri (*vel* misereri) || 691. 693. *cf. ad v. 14 sqq.* || 691. *del Guy* | *add Sey* | *lac sign Schoe* || 692. ago setius *solus B habet* || 693 sq. *unus v. est* | inuestigies (inuestiges *B ras*): *corr Schoe* ||

LA. Era. PHA. Hém, [LA. est. PHA.] quid est? LA. Haec ést. PHA. Quis?
LA. Quoi haec éxcidit cistélla.
PHA. Certe †eccum locus signát ubi ea éxcidit: appáret.
HA. Sed is hác iit: hac soccí uideo uestígium in puluere: pérsequar hac.
In hoc iám loco cum altero cónstitit. hic meis túrba oculis modo se óbiecit.
Neque prórsum iit hac: hic stétit, hinc illuc éxiit. hic †concilium fuit.
Ad duós attinet: †liquis. attat singúlum uideo †uestigium.
Sed is hác abiit. contémplabor. hinc húc iit: hinc nusquam ábiit.
Actám rem ago. quod periít, periit, meum córium ⟨cum⟩ cistélla.
Redeo íntro. PHA. †Mulier, mane: sunt quí uolunt te conuéntam.
HA. Quis mé reuocat? LA. Bona fémina et malus másculus uolúnt te.
HA. * * * * * * * * * * * postremo ílle
Plus quí uocat scit quód uelit quam ego quaé uocor. reuórtor.
Ecquém uidisti †quaerere hic, amábo, in hac regióne
Cistéllam cum crepúndiis, quam ego híc amisi mísera?
Nam dúdum ut ⟨huc⟩ accúrrimus ad Alc[h]ésimarchum, né se
Vita[m] ínteremeret, túm * * * * * more excidísse.

---

695 sqq. *pers add* B^2 | Heni *vel* hem | LA. est PHA. *vel* st̃: *del Ca* ‖ 696. excidit *vel* excididit ‖ 698. HA. Sed *vel* Sed | hac ut: *corr B* ‖ 699. *v. bipart.* (Oculis) | constitit *vel* consistit ‖ 700. iit *vel* iniit | Concilium fuit *adhaeret v. 701* ‖ 701. hi qui sunt *pro* liquis B^2 | et ad *Nonius* ‖ 702. huc ut (*vel* lit): *corr B* | hic: *corr* B^2 ‖ 703—706. *tres v. sunt* (— mane — reuocat) ‖ 703. peperiit (*vel* peperit) periit (*vel* peperit) | *add Valla* ‖ 704. Mulier mane *solus B add* ‖ 705 sq. Bona *vel* PHA. Bona: *corr* B^2 | te HA. postremo ‖ 707. uocor *vel* uoco ‖ 710. *add Schoe* ‖ 711. uitam *adhaeret v. 710* | *del J* | Interemerit ‖ 711 sq. *lac sign libri* ‖

⟨LA.⟩ Cistéllam ⟨h⟩aec mulier * * * * ámus, era, parúmper.
HA. Dispérii misera: quíd ego [ea] erae dicám? quae me opere tánto
Seruáre iussit, quí suos Selénium paréntes
Facílius posset nóscere, quae eraé [meae] suppositast párua,
Quam quaédam meretrix eí dedit. LA. Nostram haéc rem fabulátur.
Hanc scíre oportet fília tua ubí sit, signa ut dícit.
⟨HA.⟩ Nunc eám uolt suae matri ét patri, quibus nátast, reddere últro.
[HA.] Mi homo, óbsecro, alias rés geris: ego tíbi meas res mándo.
LA. Istúc ago, atque istíc mihi cibus ést, quod fabuláre:
Sed ínter rem agendam ístam erae huic respóndi quod rogábat.
Nunc ád te redeo: síquid est opús, dic impe[t]ra †et tu.
Quid quaéritabas? HA. ⟨Ó⟩ mi homo et mea múlier, uos salúto.
PHA. Et nós te. sed quid quaéritas? HA. Vestígium hic requíro,
Qua aufúgit quaedam * * * * aestio * ⟨LA.⟩ * quid id? quídnamst?
⟨HA.⟩ Aliénum * * * * * et maerórem familiárem.
LA. Mala mérs, era, haec et cállidast. PHA. Ecástor ita uidétur.
LA. Imitátur nequam béstiam et damníficam. PHA. Quamnam, amábo?

---

712. LA. *add Sarac* ‖ 713. HA. *add* B^2 | ea *vel* eam (meae B^2J): *del Guy* | era: *corr* B^2J ‖ 715. nosceret *vel* noscere ‖ 716. meretrix *vel* meritrix ‖ 718 sq. *add et del Sarac* ‖ 720. ago *vel* ego ‖ 722. dic (*vel* dicit) impetra ‖ 723. *add Langenus* ‖ 725 sq. aestio *vel* aestic *inter lac* | *add Py et Ca* | *lac in B* | merorem *vel* memorem ‖ 727. mens o era B^2 ‖ 727 sqq. *pers plerasque add* B^2 ‖ 728. maleficam *Isidorus* | quin nam: *corr Ca* ‖

LA. Inuóluolum, quae in pámpini folio íntorta implicát se:
Itidem haéc exorditúr sibi intórtam oratiónem.
Quid quaéritas? HA. †Cistella hic mihi, aduléscens, euoláuit.
LA. In cáueam latam opórtuit. HA. Non édepol praeda mágna.
LA. Mirúm quin grex uenálium in cistélla infuerit úna.
PHA. Sine dícat. LA. Si dicát quidem. PHA. Age lóquere tu, quid ibi ín[fu]erit.
HA. Crepúndia una. LA. Est quídam homo, qui illam aít se scire ubí sit.
HA. At pól ille a quadam múliere, si eam mónstret, gratiam íneat.
LA. At síbi ille quidam uólt dari mercédem. HA. At pol illa quaédam,
Quae illám cistellam pérdidit, quoidám negat esse quód det.
⟨LA.⟩ At enim ílle qu[o]idam o⟨peram⟩ * * * quam árgentum expet⟨éss⟩it.
⟨HA.⟩ At pól illi qu⟨o⟩idam múlieri nulla ópera gratuítast.
⟨PHA.⟩ †Commodo loquelam, túa tibi nunc pródens: confitémur
Cistéllam habere. HA. At uós Salus seruássit. ubi ea núnc est?
PHA. Saluam éccam. sed ego rém meam magnám confabulári
Tecúm uolo: sociam té mihi adópto ad meam salútem.
HA. Quid istúc negotist? aút quis es[t]? PHA. Egó sum illius máter,

---

729. inuolutam in pampino *Isidorus* | inpanpini | filio: *corr* B^2E || 730. exordetur || 731. Cistellam *vel* Cistella | hinc *J* || 734. *del Schoe* || 735. scire *vel* sorore || 736. Ad *vel* At || 738. quoidat negat: *corr* B^2 || 739 sq. *pers add J* | *add Sey: lac sign libri* | quidam mulier inulla: *corr Mue* || 741. *add Ca* || 742. serua sit: *corr* B^2 || 743. PH. *vel* HA. || 745. sun illiusemater B^1 (*corr* B^2) ||

Quae haec géstitauit. HA. Hícine tu ergo hábitas? PHA. Harioláre.
Sed quaéso ambages, múlier, mitte atque hóc age:
Elóquere unde haec sunt tíbi cito crepúndia.
HA. Mea haéc erilis géstitauit fília.
LA. Mentíris: nam mea géstitauit, nón tua.
⟨PHA.⟩ Ne oblóquere. LA. Taceo. PHA. Múlier, perge dícere:
Vbi eást quae gestitáuit? HA. Hic in próxumo.
PHA. Istíc quidem edepol meí uiri | habitát gener.
LA. * * * * * * * * * * * *
⟨PHA.⟩ Ne oblóquere rusus. pérge porro dícere:
Quot ánnos nata dícitur? HA. Septémdecim.
PHA. Meást east u * * * us annorum áttulit.
⟨HA.⟩ Quid qua * * * * * iam quaeró meam.
⟨LA.⟩ At po * * * * * sunt quaero tértiam.
PHA. Quod quaéritabam, fíliam inuení meam.
HA. Aequómst * * * pér fidem quod créditumst,
Ne béne merenti sít malo benígnitas.
Nostra haéc [c]alumn[i]ast túa profecto fília:
* * * * * * * * * * * *
Et rédditurast tuám tibi et ea grátia
Domó profectast. céterum ex ipsa, óbsecro,
Exquaéritote: ego sérua sum. PHA. Aequom póstulas.
HA. Illíus ego istanc ésse malo grátiam.
Sed istánc cistellam te ópsecro ut reddás mihi.
PHA. Quid fít, Lampadio? LA. Quód tuomst, teneás tuom.
PHA. At me húius miseret. LA. Sic faciundum cénseo:

---

746. *pers add* B^2 | hicin: *corr* B^2 | haliolare: *corr* B^2 || 749 sq. *pers add* B^2 | filia . . . . gestitauit *solus* B^2 *habet* || 751. *add* E^2J | PHA. *add* B^2 || 752 sq. *pers add* B^2 | *lac sign Fl duce Ca* || 754. *add Palm duce Ca* | rursum B^2 || 755. Quod: *corr* B^2 | decet *vel* decem *vel* decem et: *corr Bo* || 756 sqq. *lac sign libri* || 757. *add Ca* || 758. *add Ca* || 760. *lac sign Ca* || 762. *del Valla* | *lac sign Sey* || 763. reditura *vel* redditura || 766. HA. *add* B^2 | istam necesse (*vel* necesso): *corr Ca* | malo *vel* male || 768. fit *vel* sit ||

Da istí cistellam et íntro abi[i] cum istác semul.
<PHA.> Tibi aúscultabo. téne tu cistellám tibi.
Abeámus intro. séd quid <est> nomén tuae
Dominaé? HA. Melaenis. PHA. Í[i] prae: iam ego té sequar.

DEMIPHO. LAMPADIO
SENEX SERVOS

DE. Quíd hoc negotist, quód omnes homines fábulantur pér uias
Míhi esse filiam ínuentam? et<iam> Lámpadionem me ín foro
Quaésiuisse aiúnt. LA. Ere, unde is? DE. Éx senatu. LA. Gaúdeo
Tíbi mea opera líberorum esse ámplius. DE. E[te]nim nón placet:
Níl moror aliéna mi opera fíeri pluris líberos.
Séd quid istuc ést? LA. Propera ire intro húc ad <ad>finém tuom:
Fíliam tuam iám cognosces. íntus ibidem uxór tuast.
[DE.] Ábi cito. <DE.> Praeuórti hoc certumst rébus aliis ómnibus.

CATERVA

Ne éxspectetis, spéctatores, dúm illi huc ad uos éxeant:
Némo exibit, ómnes intus cónficient negótium.
Vbi id erit factum, órnamenta pónent: postideá loci,
Quí deliquit uápulabit, quí non deliquít bibet.
Núnc quod ad uos, spéctatores, rélicuom relínquitur:
Móre maiorúm date plausum póstrema in comoédia.

---

770. PHA. *praem* B^2 | te intro: *corr* B^2 ‖ 772. *add Stu duce Ca* ‖ 773. dominae *vel* domnae | PHA. *add* B^2 ‖ 775. *add Schoe* | paditionem *vel* padictonem: *corr* B^2J ‖ 776. undi is: *corr* B^2J ‖ 777. *del Bo* ‖ 779. huc *vel* hunc | *add J* ‖ 781. *del et add Pius* ‖ 784. lici *vel* loci ‖ 785. uapulauit *vel* uapulàbit ‖

T. MACCI PLAVTI

C V R C V L I O

PERSONAE

PALINVRVS SERVOS
PHAEDROMVS ADVLESCENS
LEAENA ANVS
PLANESIVM VIRGO
CAPPADOX LENO
COQVOS
CVRCVLIO PARASITVS
LYCO TRAPEZITA
CHORAGVS
THERAPONTIGONVS MILES

ARGVMENTVM

Curcúlio missu[s] Phaédromi | it Cáriam,
Vt pétat argentum. ibi | eludit ánulo
Riuálem, scribit átque obsignat lítteras.
Cognóscit signum Lýco, ubi uidit, mílitis:
Vt amícam mittat, prétium lenoní dedit.
Lycónem miles ác lenonem in iús rapit.
Ipsús sororem quám peribat répperit,
Orátu quoius Phaédromo nuptúm locat.

1. *del Gul* ||

ACTVS I

PALINVRVS. PHAEDROMVS
SERVOS ADVLESCENS

PA. Quo téd hoc noctis dícam proficiscí foras
Cum istóc ornatu cúmque hac pompa, Phaédrome?
PH. Quo Vénus Cupidoque ímperat, suadét Amor:
Si média nox est síuest prima uéspera,
Si státus condictus cum hóste intercedít dies,
Tamen ést eundum quo ímperant ingrátiis.
PA. At tándem tandem — PH. Tándem es odiosús mihi.
PA. Istúc quidem nec béllumst nec memorábile:
Tuté tibi puer es: laútus luces céreum.
PH. Egon ápicularum operá congestum nón feram
Ex dúlci oriundum mél[li]culo dulcí meo? 11
PA. Nam quó te dicam ego íre? ⟨PH.⟩ Si tu mé roges,
Dicam út scias. ⟨PA.⟩ Si rógitem, quid respóndeas?
⟨PH.⟩ Hoc Aésculapi fánumst. PA. Plus iam annó scio.
PH. Huic próxumum illud óstium⟨st⟩ oculíssumum.

---

1. hac: *corr ex Diomede* ‖ 3. *pers add* B^2 | Quod *Nonius*: Quem *Servius Dan.* | cupido: *corr ex Nonio et Servio Dan.* | suadet (*ita Servius Dan.*) *vel* suadetque (*ita Nonius*) ‖ 5. condictus (*sic Festus, Servius, alii*) *vel* conditus | intercessit *Macrobius* ‖ 6. imperat: *corr ex Festo* | ingratiis *vel* ingratus (ingratis *Festus*) ‖ 7. PA. *initio add* B^2 | PA. Tandem: *corr* B^2 ‖ 8. PA. *add* B^2 ‖ 9. *dist Ac* ‖ 10. PH. *add* B^2 | Ego nam *Priscianus* ‖ 11. *del Bo* ‖ 12. PA. *add* B^2 ‖ 13. PH. *praem* B^2 ‖ 15. *add Py* | occlusissimum: *corr ex Festo Pauli* (oculissimum ostium amicae) ‖

Salué: ualuistin †óstium occlusíssumum?
PA. Caruítne febris te herí uel nudiustértius,
Et héri cenauistíne? PH. Deridésne me?
PA. Quid tu érgo, insane, rógitas ualeatne óstium?
PH. Bellíssumum hercle uídi et taciturníssumum:
Numquam úllum uerbum múttit: quom aperitúr, tacet:
Quom | ílla noctu clánculum ad me exít, tacet.
PA. Numquíd tu quod te aut génere indignum sít tuo
Facis aút inceptas fácinus facere, Phaédrome?
Num tú pudicae quoípiam insidiás locas
Aut quám pudicam | ésse oportet? PH. Némini,
Nec me ílle sirit Iúppiter. PA. Ego itém uolo:
Ita tuóm conferto amáre semper, sí sapis,
Ne id quód ames, populus sí sciat, tibi sít probro.
Sempér curato né sis intestábilis.
PH. Quid istúc est uerbi? PA. Caúte ut incedás uia:
Quod amás ama⟨to⟩ téstibus praeséntibus.
PH. Quin léno hic habitat. PA. Némo hinc prohibet néc uetat
Quin quód palamst uenále, si argentúmst, emas.
Nemo íre quemquam pública prohibét uia.
Dum né per fundum saéptum facias sémitam,
Dum té⟨d⟩ abstineas núpta, uidua, uírgine,
Iuuentúte et pueris líberis, ama quídlubet.
PH. Lenónis hae sunt aédes. PA. Male istis éuen[i]at.
PH. Qui? PA. Quía scelestam séruitutem séruiunt.
PH. Oblóquere. PA. Fiat: máxume. PH. Etiám taces?
PA. Nempe óbloqui me iússeras. PH. At núnc ueto.

16. ualuistin *vel* uoluistin ‖ 17. ne *vel* me ‖ 21. mittit *vel* muttit ‖ 23. generi ‖ 27. ille *vel* illi | sinit: *corr Muretus* ‖ 31. 32. *inverso ordine libri: trai Bo* ‖ 31. est uerbi *vel* est ‖ 32. *add Ca* ‖ 33. huic prohibet *vel* hic prohibet ‖ 37. *add Bo* ‖ 39. *del Muretus* ‖ 41. *dist Brixius* ‖

†Id uti occepi dícere, ei ancíllulast.
PA. Nempe huíc lenoni qui híc habitat? PH. Recté tenes.
PA. Minus fórmidabo ne éxcidat. PH. Odiósus es.
Eam uólt meretricem fácere |: ea me déperit:
Ego aútem cum illa fácere nolo mútuom.
PA. Quid itá? PH. Quia proprium fácio: amo paritér simul.
PA. Malus clándestinus ést amor, damnúmst merum.
PH. Est hércle ita ut tu dícis. PA. Iamne ea fért iugum?
PH. Tam a mé pudicast quási soror mea sít, nisi
Sist ósculando quíppiam inpudícior.
PA. Sempér, tu scito, flámma fumost próxuma:
Fumó comburi níl potest, flammá potest.
Qui e núce nuculeum | ésse uolt, frangít nucem:
Qui uólt cubare, pándit saltum sáuiis.
PH. At illást pudica néque dum cubitat cúm uiris.
PA. Credám, pudor si quoíquam lenoní siet.
PH. Immo út illam censes? út quaeque illi occásiost
Subrípere se ad me: ubi sáuium oppegít, fugit.
Id eó fit, quia | hic léno aegrotus íncubat
In Aésculapi fáno: is me excruciát. PA. Quid est?
PH. Aliás me poscit pró illa trigintá minas,
Aliás talentum mágnum: neque quicquám queo
Aequí bonique ab eo ímpetrare. PA. Iniúriu's,
Qui quód lenoni núllist id ab eó petas.
PH. Nunc hínc parasitum in Cáriam misí meum
Petítum argentum a meó sodali mútuom:
Quod sí non affert, quó me uortam néscio.
PA. Si deós salutas, déxtrouorsum cénseo.

---

43. Id uti *vel* Induti || 44 sq. *personas add* B^2 | exedat: *corr Lamb duce Pio* || 49. clandestinus *vel* clandastinus || 50. PH. *om* B^1 | PA. *add* B^2 | ut tu *vel* ut | iamne *vel* iam || 51. *pers om* B^1 || 54. PH. *praem* B^2 || 55. PA. *praem* B^2 | nuculeum *vel* nucleum (nuculeos *Macrobius*) || 57—59 *et* 62 sq. *pers add* B^2 || 65. Iniurium est: *corr Ca* || 66. Quid quod: *corr B* ||

PH. Nunc ára Veneris haéc est ante horúnc fores:
Me inférre Veneri uóui ia[m]ientáculum.
PA. Quid ántepones Véneri ⟨i⟩aientáculo?
PH. Me, té atque hosce omnis. PA. Túm tu Venerem uómere uis.
PH. Cedo, púere, sinum. PA. Quíd facturu's? PH. Iám scies.
Anus híc solet cubáre custos iánitrix —
Nomén Leaenaest — múltibiba atque mérobiba.
PA. Quasi tú lagoenam dícas, ubi uinúm Chium
Solet ésse. PH. Quid opust uérbis? uinosíssumast:
Eaque éxtemplo ubi ⟨ego⟩ uíno has conspersí fores,
De odóre adesse mé scit, aperit ílico.
PA. Eine híc cum uino sínus fertur? PH. Nísi neuis.
PA. Nolo hércle: nam istunc quí fert afflictúm uelim:
Ego nóbis [af]ferri cénsui. PH. Quin tú taces?
Siquíd super illi fúerit, id nobís sat est.
PA. Quisnam ístic fluuiust, quém non recipiát mare?
PH. Sequere hác, Palinure, me ád fores: fi mi óbsequens.
PA. Ita fáciam. PH. Agite bíbite, festiuaé fores,
Potáte, fite míhi uolentesprópitiae.
PA. Voltísne oliuas, [aut] púlpamentum, [aut] cáp⟨p⟩arim?
PH. Exsúscitate uóstram huc custodém mihi.
PA. Profúndis uinum: quaé te res agitánt? PH. Sine.

---

72. uoui *vel* noui | *del Skutschius duce Ribbeckio: cf. v. 73* || 73. alentaculo (ieientaculi *Nonius*): *corr Skutschius* || 75. facturus: *corr Lamb* || 76. cubatare (*vel* are cubat: cubitare B^2) solet: *trai Ca* || 77. nomen (*vel* nomeni) est leene: *trai Fl, dist Vss* || 78. lagynam *Verg. schol. Veron.* || 79. solet *om* B^1 || 80. *add Guy* fores *vel* sores || 84. *del Bent* || 85. st *pro* est B^2 (id — st *om* B^1) || 89. fite *vel* phite || 90. *del Muretus* | *add Scal* ||

Viden? [ut] áperiuntur aédes festiuíssumae:
Num múttit cardo? est lépidus. PA. Quin das
sáuium? 94
PH. Tace: óccultemus lúmen et uocém. PA. Licet.

LEAENA. PALINVRVS. PHAEDROMVS
LENA SERVOS ADVLESCENS

LE. Flós ueterís uiní meis náribus óbiectúst:
Éius amór cupidám me huc prólicit pér tenebrás: 97a
Vbi ubíst, prope mest: euáx, habeo. 97b
Salue, anime mi, Liberi lepos:
Vt ueteris uetusti cupida sum. 98b
Nam ómnium unguéntum odor praé tuo naúteast:
Tú mihi stácte, tu cínnamum, tú rosa, 100
Tú crocinum ét casiá's, tu télinum.
Nam ubi tú profusu's, íbi ego me péruelim sepúltam.
PH. Sitit haéc anus. PA. Quantillúm sitit? PH. Mo-
dicást, capit quadrántal.
PA. Pol ut praédicas, uindémia haec huic ánu[i]
non satis est sóli.
⟨LE.⟩ Séd quom adhuc náso odos óbsecutúst meo,
Dá uicissím meo gútturi gaúdium. 106
Níl ago técum: ubi's[t] ípsus? ipsum éxpeto
Tángere, inuérgere in mé liquorés tuos,
Síne, ductím. sed hac ábiit, hac pérsequar.
⟨PA.⟩ Canem esse hánc quidem magis pár fuit: sagax
násum habet. LE. Amábo,

---

93. Viden *vel* Vidin: *item v. 160. 188* | *del Bent* ‖ 94. muttit *vel* mutit ‖ 97a. prolicit *vel* prolicet ‖ 97b—101. *quattuor v. sunt* (— lepos — unguentum — cinnamum) ‖ 98. *cf. ad Cist. 14 sqq.* ‖ 99. prae *vel* pro | nausea est: *corr* B^2 *cum Nonio* ‖ 101. telinum *vel* telium *vel* ptellium ‖ 102. profusus: *corr Fl* ‖ 103 sq. *post 109 exstant: trai Ac* ‖ 103. Anus haec sitit *Festus* ‖ 104. *del Spengelius* ‖ 105. *add Ac* ‖ 106—108. *duo v. sunt* (— tecum) ‖ 107. Vibi est *vel* Vbi est | *del Buechelerus* ‖ 109. sino: *corr ex Prisciano* | ductim *vel* doctim | sed hac *vel* sed haec | *cf. ad v. 103 sq.* ‖ 110—113b. *tres v. sunt* (— habet — anum): *discr Christius* ‖ 110. *add Ac* ‖

Quóia uox sonát procul? 111
PH. Censeo hanc appellandam anum.
[PH.] Adíbo. redi, ét respice ád me, Le⟨aé⟩na. 113a
LE. Ímperatór quis est? 113b
PH. Viní pollens, lepidús Liber,
Tibí qui screánti siccaé semisómnae 115
Adfért potiónem et sitím sedatum it.
LE. Quám longe a me abést? PH. Lúmen hoc uidé.
LE. Grándiorém gradum ergó fac ad me, óbsecro.
PH. Sálue. LE. Egon sálua sim, quaé siti sícca sum?
PH. At iám bibes. LE. Diú fit. 120a
PH. Ém tibi, anús lepida. 120b
LE. Sálue, oculíssume homo. 121a
PA. Age effunde hoc cito in barathrum: propere prolue cloacam. 121b
PH. Tace: nolo huic male dici. PA. Faciam igitur male potius.
LE. Venús, de paulo paúlulum hic tibí dabo haud lubénter:
Nam tibi amantes propitiantes uinum potantes dant omnes:
Mihi haud saepe eueniunt tales hereditates. 125
PA. Hoc uíde ut ingurgitat ínpura in se mérum auariter faucíbus plenis. 126.127
PH. Perii hércle: huic quid primúm dicam nescío. PA. Em istuc, quod míhi dixti.
PH. Quid id ést? PA. Peri⟨i⟩sse ut té dicas. PH. Male tíbi di faciant. PA. Díc isti.
LE. Ah. PA. Quíd est? ecquid lubet? LE. Lúbet. PA. Étiam mihi quóque stimulo foderé lubet te. 130

---

112. 121^b sq. 124 sq. *cf. ad Cist. 14 sqq.* || 112. PA. || 113^a. *add Fl* || 114 *et* 118 sq. *pers. add* B^2 || 116. sitim *solus* B^2 | it *vel* id || 119—122. *quinque v. sunt* (— bibes — homo — propere — dici): *discripsimus ex parte cum aliis* || 120. 128. em *vel* hem || 123. lubenter *vel* iubentur || 124. propinantes: *corr Bo* | homines *vel* omnes *vel* omnes homines || 130. PH. Quid | lubet *vel* iubet (*ter*) ||

PH. Tace, nóli. PA. Taceo |: é~~cce autem bibit~~ árcus: pluet, credo, hércle hodie.
PH. Iamne égo huic dico~~? PA. Quid dices?~~ PH. Me per⟨i⟩ísse. PA. Age dice. PH. Anus aúdi.
Hóc uolo scíre te: pérditus súm miser.
LE. Át pol ego oppidó seruata.
Séd quid est quód lubet pérditum dícere
Te ésse? PH. Quia íd quod amó careó.
LE. Phaédrome mi, ne plóra amabo:
Tu mé curato né sitiam, ego tíbi quod amas iam huc ádducam.
PH. Tibi ne égo, si fidem seruás mecum, uinéam pro aurea statuá statuam,
Quae tuó gutturi sit mónumentum.
Qui me ín terra aeque fórtunatus erít, si illa ad me bítet,
Palinúre? PA. Edepol qui amát, si eget, misera †adficitur aerúmna.
PH. Non íta res est: nam cónfido parasítum hodie aduentúrum
Cum argénto ad me. PA. Magnum ínceptas, si id éxpectas quod núsquamst.
PH. Quid si ádeam ad fores atque óccentem? PA. Si lúbet, neque ueto neque iúbeo,
Quando égo te uideo inmútatis moríbus esse, ere, atque ingénio.
PH. Péssuli, heus péssuli, uós salutó lubens,
Vós amo, uós uolo, uós peto atque óbsecro,
Gérite amantí mihi mórem, amoeníssumi:
Fíte causá mea lúdi⟨i⟩ bárbari,
Sússilite, óbsecro, et míttite istánc foras,
Quaé mihi mísero amanti ébibit sánguinem.

---

134. *adhaeret v. 133* ‖ 135. est quod *vel* est quid | lubet *vel* iubet ‖ 139. *pers add B²* ‖ 142. qui emat ‖ 143. res est *vel* rest est ‖ 145. Quid *vel* Quod | occentem *vel* occentum | lubet *vel* iubet ‖ 147. lubens *vel* iubens ‖ 150. me alidi (mea lidi *B²*): *corr Sarac* ‖

Hóc uide ut dórmiunt péssuli péssumi
Néc mea grátia cómmouent se ócius.
†Respicio nili meam uos gratiam facere.
Sed tace, tace. PA. Taceo hercle quidem. PH. Sentio sonitum:
Tandem edepol mihi morigeri pessuli fiunt.

LEAENA. **PLANESIVM.** **PALINVRVS.**
LENA VIRGO SERVOS
PHAEDROMVS
ADVLESCENS

LE. Plácide egredere et sónitum prohibe fór⟨i⟩um et crepitum cárdinum,
Né quod hic agimus érus percipiat fíeri, mea Planésium.
Máne, suffundam aquolám. PA. Viden ut anus trémula medicinám facit?
Eápse merum condídicit bibere: fóribus dat aquam quám bibant.
PL. Vbi tu's, qui me cónuadatu's Véneriis uadimóniis?
Sísto ego tibi me et †mihi contra itidem ut sistas suádeo.
PH. Ássum: nam si absim, haúd recusem quín mihi male sit, mél meum.
PL. Ánime mi, †procul amantem abésse haud consentáneumst.
PH. Pálinure, Palinúre. PA. Eloquere, quíd est quod Palinurúm uoces?
PH. Est lepida. PA. Nimis lépida. PH. Sum deus. PA. Ímmo homo haud magní preti.
PH. Quíd uidisti aut quíd uidebis mágis dis aequiperábile?

---

155 sqq. *cf. ad Cist. 14 sqq.* ‖ 157. morieri *vel* morigeri ‖ 158. *add Py* | cardinum *vel* cardium ‖ 159. Ne quae (*item B*[2]) *et* perspiciet *Priscianus* ‖ 162. conuadatus: *corr Fl* | uadimoniis *vel* uademoniis ‖ 164. retus est *vel* retus////// *vel* recusem | quin *vel* qum ‖ 167. homo *solus B*[2] ‖ 168. aut *vel* haud | diis *vel* dies | aequiparabile *vel*

PH. Mále †ualere te quód mihi aegrest. PH Mále mi morigerú's: tace.
PA. Ípsus se excruciát qui homo quod amat uídet nec potitur, dúm licet.
PH. Récte obiurgat: sáne haud quicquamst mágis quod cupiam tám diu.
PL. Téne me, amplectere érgo. PH. Hoc etiamst quam ób rem cupiam uíuere:
Quía te prohibet †erus, clam ero potior. PL. Próhibet? nec prohibére quit
Néc prohibebit, nísi mors meum animum áps te abalienáuerit.
PA. Enim uero nequeó durare quín ego erum accusém meum.
Nám bonumst pauxíllum amare sáne, insane nón bonumst:
Vérum totum insánum amare †hoc est quod meus érus facit.
PH. Síbi sua habeant régna reges, síbi diuitias díuites,
Síbi honores, sibí uirtutes, síbi pugnas, sibi proélia:
Dúm mi abstineant ínuidere, síbi quisque habeant quód suomst.
PA. Quíd tu? Venerin péruigilare te uouisti, Phaédrome?
Nám hoc quidem edepol haúd multo post lúce lucebít. PH. Tace.
PA. Quíd, taceam? quin tu ís dormitum? PH. Dórmio: ne occlámites.
PA. Túquidem uigilas. PH. At meo more dórmio: hic somnúst mihi.
PA. Heús tu, mulier: mále mereri de ínmerente inscítiast.
PL. Írascere, sí te edentem hic á cibo abigat. PA. Ílicet:
Páriter hos períre amando uídeo: uterque insániunt.
Víden ut misere móliuntur? néqueunt complectí satis.

---

aequiperabile || 169. morigerus: *corr Lamb* || 171. aut *vel* haud || 173. *dist Angelius* | quit *vel* quid || 178. Sua sibi *et* suas diuitias *Lactantius* || 181. uouisti *vel* nouisti || 185. inscia est *vel* inscicia est || 186. PL. Irascere *vel* Irascere ||

Étiam dispertímini? PL. †Nullist homini perpetuóm bonum:
Iam huíc uoluptati hóc adiunctumst ódium. PA. Quid ais, própudium?
Tún etiam cum nóctuinis óculis 'odium' mé uocas,
Ébriola persólla, nugae? PH. Tún meam Venerem uítuperas?
†Quódquidem mihi pollúctus uirgis séruos sermoném serat?
Át ne tu hercle cúm cruciatu mágno dixisti íd tuo.
Ém tibi male díctis pro istis, díctis moderari út queas.
PA. Tuám fidem, Venus nóctuuigila. PH. Pérgin etiam, uérbero?
PL. Nóli, amabo, uérberare lápidem, ne perdás manum.
PA. Flágitium probrúmque magnum, Phaédrome, expergéfacis:
Béne monstrantem púgnis caedis, hánc amas, nugás meras.
Hóc[c]ine fieri ut ínmodestis †hic te modereris móribus?
PH. Aúro contra cédo modestum amátorem: a me aurum áccipe.
PA. Cédo mihi contra aúrichalco, quoí ego sano séruiam.
PL. Béne uale, ocule mí: nam sonitum et crépitum claustrorum aúdio:
†Aedituum aperire fanum: quoúsque quaeso ad húnc modum
Ínter nos amóre utemur sémper subreptício?
PH. Mínume: nam parasítum misi núdiusquartus Cáriam
Pétere argentum: is hódie hic aderit. PL. Nímium consultás diu.

---

189. dispertimini *vel* dipertimini ‖ 190. adiunctum est odium *vel* adiunctum odium ‖ 192. persole: *corr* *B*² ‖ 195. Em *vel* Hem ‖ 198. Flagitium probrumque magnum *vel* Magnum flagitium probrumque ‖ 205. utimur: *corr* *Pius* | surrepticio *vel* surpreptitio ‖

PH. Íta me Venus amét, ut ego te hoc tríduom numquám sinam
Ín domo esse istác, quin ego te líberalem líberem.
PL. Fácito ut memineris: tene etiam príus quam hinc abeo sáuium.
PH. Síquidem hercle mihi régnum detur, númquam id potius pérsequar.
Quándo ego te uidébo? PL. [H]Em, istoc uérbo uindictám para:
Sí amas, eme: ne rógites, facito ut prétio peruincás tuo.
Béne uale. PH. Iamne égo relinquor? púlcre, Palinure, óccidi.
PA. Égo quidem, qui et uápulando et sómno pereo. PH. Séquere me.

ACTVS II

CAPPADOX. PALINVRVS
LENO SERVOS

CA. Migráre certumst iám nunc e fanó foras,
Quando Aésculapi ita séntio senténtiam,
Vt quí me nili fáciat nec saluóm uelit.
Valétudo decréscit, adcrescít labor.
Nam iám quasi zona líene cinctus ámbulo:
Geminós in uentre habére uideor fílios.
Nil métuo nisi ne médius disrumpár miser.
PA. Si récte facias, Phaédrome, auscultés mihi
Atque ístam exturbes éx animo aegritúdinem.
Paués, parasitus quía non rediit Cária:
Adférre argentum crédo. nam si nón ferat,
Torménto non retinéri potuit férreo,

---

210. abeo *vel* habeo ‖ 212. *del Ribbeckius* ‖ 214. palinure *pro* pulcre B^1 ‖ 215. pereo PH. sequere me *vel* pereo ‖ 218. qui *vel* quid ‖ 220. cinctus *vel* cintus ‖ 222. disrumpar *vel* dirrumpar ‖ 225. rediit *vel* redit ‖

Quin réciperet se huc ésum ad praesepém suam.
CA. Quis hic ést qui loquitur? PA. Quóiam uocem ego aúdio?
CA. Es<t>ne híc Palinurus Phaédromi? PA. Quis hic ést homo
Cum cóllatiuo uéntre atque oculis hérbeis?
De fórma noui: dé colore nón queo
Nouísse. iamiam nóui: lenost Cáppadox.
Congrédiar. CA. Salue, Pálinure. PA. O scelerúm caput,
Saluéto: quid agis? CA. Víuo. PA. Nempe ut dígnus es?
Sed quíd tibist? CA. Lien énecat, renés dolent,
Pulmónes distrahúntur, cruciatúr iecur,
Radíces cordis péreunt, [c]hirae omnés dolent.
PA. Tum te ígitur morbus ágitat hepatiárius.
CA. Lien díerectust. PA. Ámbula: id lieni óptumumst.
CA. Facilést miserum inridére. PA. Quin tu aliquót dies
Perdúra, dum intestína exputescúnt tibi:
Nunc dúm saltura sát bonast. si id féceris,
Veníre poteris íntestinis uílius.
CA. Aufér istaec quaeso atque hóc responde quód rogo:
Potin cóniecturam fácere, si narrém tibi
Hac nócte quod ego sómniaui dórmiens?
PA. Vah, sólus hic homost quí sciat diuínitus.
Quin cóniectores á me consiliúm petunt:
Quod eís respondi, ea ómnes stant senténtia.

228. cessum *Nonius* | presepem (*ita Charisius.* praesepim *Nonius*) *vel* presepe | suum: *corr ex Charisio et Nonio* ‖ 229. uocem ego *vel* uocem ‖ 230. *add J* | Qui: *corr B*[2] ‖ 236. necat: *corr ex Varrone* ‖ 238. *del Turnebus* ‖ 240. *post 244 exstat: trai Ac* | dieructus: *corr Ca* ‖ 243. saltura *vel* salsura ‖ 244. uilius *vel* uilibus | *cf. ad 240* ‖ 246. si narrem *pro* facere *B*[1] ‖

COQVOS. PALINVRVS. CAPPADOX
SERVOS LENO

CO. Palinúre, quid stas? quín depromuntúr mihi
Quae opus súnt, parasito ut sít paratum prándium,
Quom uéniat? PA. Mane sis, dum huíc conicio sómnium.
CO. Tute ípse siquid sómniasti ad mé refers.
PA. Fateór. CO. Abi, deprome. PA. Áge tu interea huic sómnium
Narrá: meliorem quam égo sum subponó tibi:
Nam quód scio omne ex hóc scio. CA. Operam ut dét. PA. Dabit.
CA. Facit híc quod pauci, ut sít magistro | óbsequens.
Da mi ígitur operam. CO. Tam étsi non nouí, dabo.
CA. Hac nócte in somnis uísus sum uidérier
Procúl sedere lónge a me Aesculápium:
Neque eum ád me adire néque me magni péndere
Visú<m>st. CO. Item alios deós facturos scílicet:
Sane ílli inter se cóngruont concórditer.
Nil ést mirandum, mélius si nil sít tibi:
Namque íncubare sátius te fuerát Ioui,
Qui tíbi | auxilio in iúre iurandó fuit.
CA. Siquidem íncubare uélint qui periuráuerint,
Locus nón praeberi pótis est in Capitólio.
CO. Hoc ánimum aduorte: pácem ab Aesculápio
Petás, ne forte tibi éueniat magnúm malum, 271
Quod ín quiete tíbi portentumst. CA. Béne facis:
Ibo átque orabo. CO. Quaé res male uortát tibi.

---

252. sit *vel* sint ‖ 253. ueniat *vel* ueniet ‖ 263. *add J* ‖ 265. sit *vel* fit ‖ 266. satius te *vel* satius ‖ 267. auxilio *vel* auxilium ‖

PALINVRVS. **PHAEDROMVS**
SERVOS ADVLESCENS

* * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * *

⟨PA.⟩ Pro di ímmortales, quém conspicio? quí⟨s⟩ illic est?
Estne híc parasitus, quí missust in Cáriam?
Heus, Phaédrome, exi, | éxi, | exi inquam ócius.
PH. Qui⟨d⟩ istíc clamorem tóllis? PA. Parasitúm tuom
Videó currentem, ellum úsque in platea | últuma.
Hinc aúscultemus quíd agat. PH. Sane cénseo.

CVRCVLIO. **PHAEDROMVS.** **PALINVRVS**
PARASITVS ADVLESCENS SERVOS

CV. Dáte uiam mihi, nóti [atque] ignoti, dúm ego hic officiúm meum
Fácio: fugite omnés, abite et dé uia secédite,
Néquem in cursu cápite aut cubito aut péctore offendam aút genu.
Íta nunc subito própere et celere obiéctumst mihi negótium:
†Nec quisquamst tam opulentus, quí mi obsistat ín uia,
Néc strategus néc tyrannus quísquam nec agoránomus
Néc demarchus néc c[h]omarchus néc cum tanta glória,
Quín cadat, quin cápite sistat ín uia de sémita.

---

274. *scaenam et lac sign Fl* | *add Angelius* | *add Py* || 276. exi exi exi *vel* ex.xi.xi || 277. PA. *et* CO.: *corr Angelius* || 278. Vide occurrentem: *corr Ca* || 279. PA. || 280. *del Bent* || 282. aut genu *om* B^1 || 284. Nec *vel* Ne || 287. Qui in: *corr* B^2E | uia *vel* uiam ||

Túm isti[c] Graeci pálliati cápite operto qui ámbulant,
Qui íncedunt suffárcinati cúm libris, cum spórtulis,
Cónstant, conferúnt sermones ínter se⟨se⟩ drápetae:
Óbstant, obsistúnt, incedunt cúm suis senténtiis:
Quós semper uideás bibentes ésse in ⟨t⟩hermipólio:
Vbi quid subripuére, operto cápitulo calidúm bibunt,
Trístes atque ebríoli incedunt: eós ego si offéndero,
Éx unoquoque eórum †exciam crepitum polentárium.
Túm isti qui ludúnt datatim sérui scurrarum ín uia,
Ét datores ét factores ómnis subdam súb solum.
Proín se⟨se⟩ domí contineant, uítent infortúnio.
PH. Récte hic monstrat, si ímperare póssit: nam ita nunc mós uiget,
Íta nunc seruitiúmst: profecto módus haberi nón potest.
CV. Écquis est qui míhi commonstret Phaédromum, geniúm meum?
Íta res subitast: céleriter mi hoc hómine conuentóst opus.
PA. Té ille quaerit. PH. Quíd, si adeamus? heús, Curculio, té uolo.
CV. Quís uocat? quis nóminat me? PH. Quí te conuentúm cupit.
CV. Haúd magis cupis quam égo te cupio. PH. Ó mea op⟨p⟩ortúnitas,
Cúrculio exoptáte, salue. CV. Sálue. PH. Saluom gaúdeo
Te áduenire, cédo tuam mihi déxt⟨e⟩ram: ubi sunt spés meae?
Éloquere, obsecro hércle. CV. Eloquere, te óbsecro |, ubi súnt meae?

288. qui *vel* quam *vel* quod*: item v. 301* || 289. Quin cedunt: *corr B*[2] || 290. *add Ca* | drapete *vel* trapete || 292. hermipolio *vel* hermopolio *vel* hermopolo: *corr Fl* || 293. capitulo *vel* captulo | bibunt *vel* bibibunt || 295. extiam *vel* exciam || 296. serui scurrarum datatim *Nonius* || 298. *add Goe* | infortuna (infortunia *B*[2]): *corr Popma* || 307. *add J* ||

PH. Quíd tibist? CV. Tenebrae óboriuntur, génua inedia súccidunt.
PH. Lássitudine hércle credo. CV. Rétine, retine me, óbsecro.
PH. Víden ut expalluít: datin isti séllam ubi assidát cito
Ét aqualem cum aquá? properatin ócius? CV. Animó malest.
PA. Vín aquam? CV. Si frústulentast, da, óbsecro hercle, obsórbeam.
PA. Vaé capiti tuo. CV. Óbsecro hercle, fácite uentum ut gaúdeam.
PA. Máxume. CV. Quid fácitis, quaeso? PA. Véntum. CV. Nolo equidém mihi
Fíeri uentulúm. PH. Quid igitur [uis]? CV. Ésse, ut uentum gaúdeam.
PA. Iúppiter te díque perdant. CV. Périi: prospició parum,
Grámarum habeo déntes plenos, líppiunt faucés fame:
Íta cibi uac⟨í⟩uitate uénio lassis láctibus.
PH. Iám edes aliquid. CV. Nólo hercle aliquid: cértum quam aliquid máuolo.
PH. Ímmo si sciás reliquiae quaé sint. CV. Scire nímis lubet
Ýbi sient: nam illís conuentis sáne opus est meis déntibus.
PH. Pérnam, abdómen, sumen su⟨er⟩is, glándium. CV. Ain tu ómnia haec?
Ín carnarió fortasse dícis? PH. Immo in láncibus:
Quaé tibi sunt paráta, postquam scímus uenturúm. CV. Vide

311. expalluit *vel* palluit ‖ 312. ocius *vel* ocitius ‖ 316. *del Bent* ‖ 318. Os amarum: *corr Buechelerus* ‖ 319. *add Ca* ‖ 321. PA. Immo | reliquię *vel* requię | lubet *vel* iubet ‖ 322. conuentis *vel* conuentus ‖ 323. sumen suis *vel* suis: *corr Scal* | tu *vel* tuo ‖ 325. sciimus *vel* scimus ‖

Né me ludas. PH. Íta me amabit quám ego amo, ut ego haud méntior.
Séd quo<d> te misí nilo sum cértior. CV. Nil áttuli.
PH. Pérdidisti me. CV. Ínuenire póssum, si mi operám datis.
Póstquam tuo iussú profectus súm, perueni in Cáriam:
Vídeo tuom sodálem, argenti rógo uti faciat cópiam.
Scíres uelle grátiam tuam: nóluit frustrárier, 331
Ýt decet uelle hóminem amicum amíco atque opitulárier:
Réspondit mihi paúcis uerbis átque adeo fidéliter,
Quód tibist itém sibi esse, mágnam argenti | ínopiam.
PH. Pérdis me tuis díctis. CV. Ímmo séruo et seruatúm uolo.
Póstquam mihi respónsumst, abeo ab íllo maestus ád forum,
Mé<d> illo frustra áduenisse. fórte aspicio mílitem:
Aggredior hominém, saluto aduéniens: 'salue' inquít mihi,
Pré[he]ndit dext<e>rám, seducit, rógat quid ueniam Cáriam:
Díco me illo aduénisse animi caúsa. ibi me intérrogat,
Écquem in Epidauró Lyconem tárpezitam nóuerim.
Díco me nouísse. 'Quid? lenónem Cappadocem?' Ánnuo
Vísitasse. "Séd quid eum uis?" 'Quía de illo emi uírginem
Tríginta minís, uestem, aurum: et pro hís decem coaccedúnt minae.'
"Dédisti tu argentum?" ínquam. | 'Immo ápud trapezitám situmst

327. *add Guy* || 328. possum *vel* possim || 330. uti *vel* ut || 331. scires uelle *vel* scires uelles || 336. responsum est *vel* responsus est || 337. *add Guy* || 341. trapezitam: *corr Ri* || 343. uirginem *vel* uirgine ||

Íllum quem dixí Lycon[id]em, atque eí mandaui, qui ánulo
Meó tabellas óbsignatas áttulisset, út daret
Óperam, ut mulierem á lenone cum aúro et ueste abdúceret.'
Póstquam hoc mihi narráuit, abeo ab íllo. reuocat me ílico,
Vócat me ad cenam: réligio fuit, dénegare nólui.
'Quíd si abeamus, [ac] décumbamus?' ínquit. consiliúm placet:
Néque diem decet mé morari néque nocti nocérier.
Ómnis res parátas⟨t⟩ et nos quíbus paratumst ássumus.
Póstquam cenati átque appoti, tálos poscit síbi in manum,
Próuocat me in áleam, ut ego lúdam. pono pállium:
Íllе suom anulum óppos⟨i⟩uit, ínuocat Planésium.
PH. Meósne amores? CV. Táce parumper. iácit uolturios quáttuor.
Tálos arripio, ínuoco almam meám nutricem | Hérculem,
Iácto basili[s]cúm, propino mágnum poc[u]lum: ille ébibit,
Cáput deponit, cóndormiscit. égo ei subduco ánulum,
Déduco pedés de lecto clám, ne miles séntiat.
Rógant me serui quó eam: dico me íre quo saturí solent.
Óstium ubi conspéxi, exinde me ílico protinám dedi.
PH. Laúdo. CV. Laudató, quando illud quód cupis effécero.

* * * * * * * * * * * * * * *

346. qui anulo *vel* quia nullo || 347. tabellas *vel* tabulas || 348. auro et ueste *vel* et auro ueste || 350. denegare *vel* denagare || 351. Quid *vel* Quod | adeamus: *corr Brantius* | *del Reizius* || 354. in manum *vel* manum || 356. animulum: *corr* B^2 | *add Ca* || 357. ne *om* B^1 || 358. Talos *vel* Tales || 359. basiliscum *vel* pasiliscum | *del Bent* || 360. condormiscit *vel* cum dormiscit || 362. dico me *vel* me dico || 363. prospexi *et* protenam *Nonius* || 364. *lac sign Goe duce Brixio* ||

Eámus nunc intro, út tabellas cónsignemus. PH. Núm moror?
CV. Átque aliquid prius óbtrudamus, pérnam, sumen, glándium:
Haéc sunt uentri stábilimenta: páne et assa búbula,
Póculum grande, aúla magna, ut sátis consilia súppetant.
Tú tabellas cónsignato, híc ministrabit, égo | edam.
Dícam quem ad modúm conscribas. séquere me hac intró. PH. Sequor.

ACTVS III

LYCO. CVRCVLIO. CAPPADOX
TRAPEZITA PARASITVS LENO

LY. Beátus uideor: súbduxi ratiúnculam,
Quantum aéris mihi sit quántumque alieni siet.
Diués sum, si non réddo eis quibus débeo.
†Si reddo illis quibus debeo plus alieni est.
Verum hércle uero quóm belle recógito,
Si mágis me instabunt, ád praetorem súfferam.
Habént hunc morem plérique argentárii,
Vt álius alium póscant, reddant némini,
Pugnís rem soluant, síquis poscat clárius.
Qui homó mature quaésiuit pecúniam,
Nisi eám mature pársit, mature ésurit.
Cupio áliquem | emere púerum, qui usurárius
Nunc míhi quaeratur: úsus est pecúnia.
CV. Nil tú me saturum mónueris: memini ét scio.
Ego hóc effectum lépide tibi tradám: tace.

---

365. tabellas *vel* tabulas || 366. CV. Atque *vel* Atque || 367. uentris *Nonius* | panem: *corr ex Nonio et Charisio* || 369. ministrabit *vel* ministrabat || 375. uelle: *corr Gul* || 376. sufferam *vel* sufforam || 379. soleant: *corr* B^2 | clarius *vel* darius *vel* durius || 381. parsit *vel* parsat || 382. usurarius *vel* usurariis ||

Edepól ne ego hic me<d> íntus expleuí probe,
Et [e]quídem reliqui in uéntre cellae uní locum,
Vbi réliquiarum réliquias recónderem.
Quis hic ést qui operto cápite | Aesculápium
Salútat? attat quém quaerebam. séquere me.
Simulábo quasi non nóuerim. heus tu, té uolo.
LY. Vn[e]ócule, salue. CV. Quaéso, deridésne me?
LY. De Cóc<u>litum prosápia te esse árbitror:
Nam [h]i súnt unoculi. CV. Cátapulta hoc ictúmst mihi
Apúd Sicyonem. LY. Nám quid id refért mea,
An aúla quassa cúm cinere effossús siet?
CV. Supérstitiosus hícquidemst: uera praédicat:
Nam illaéc catapultae | ád me crebro cómmeant.
Aduléscens, ob rem públicam hoc †intus mihi
Quod ínsigne habeo, quaéso ne me incómities.
LY. Licetne ínforare, †si incomitiare non licet?
CV. Non ínforabis mé quidem, nec míhi placet
Tuóm profecto néc forum nec cómitium.
Sed húnc quem quaero cómmonstrare sí potes,
Inībis a me sólidam et grandem grátiam.
Lycónem quaero tárpezitam. LY. Díc mihi,
Quid eúm nunc quaeris? aút quoiatis? CV. Éloquar:
Ab Thérapontigono Plátagidoro mīlite.
LY. Noui édepol nomen: nám mihi istoc nómine,
Dum scrībo, expleui tótas ceras quáttuor.
Sed quíd Lyconem quaéris? CV. Mandatú<m>st mihi,
Vt hás tabellas ád eum ferrem. LY. Quís tu homo's?
CV. Libértus illius, quem ómnes Summanúm uocant.

386. *add Lamb* || 387. *del Ca* || 392. *del Ca* || 393. coclitum *etiam Varro: corr Ribbeckius duce Ri* | prosapia (*sic Varro*) *vel* prosapientia | te *om Varro* || 394. hi *etiam Varro: corr Ca* | ictum est *vel* iectum est || 402. placens: *corr Hermolaus* || 406. trapezitam: *corr Ri* || 408. abthera pontigono *vel* ab thera plontigono || 411. *add J* || 412. ferrem *vel* ferret *vel* ferreo ||

LY. Summáne[s], salue. quí Summanu's? fác sciam.
CV. Quia uéstimenta, ubi óbdormiui | ébrius,
Summáno, ob eam rem me ómnes Summanúm uocant.
LY. Alibí te meliust quaérere hospitiúm tibi:
Apud mé profecto níl est Summanó loci.
Sed istúm quem quaeris égo sum. CV. Quaeso, túne is es,
Lycó trapezita? LY. Égo sum. CV. Multam mé tibi
Salútem iussit Thérapontigonus dícere
Et hás tabellas dáre me iussit. LY. Míhin? CV. Ita.
Cape, sígnum nosce. nóstin? LY. Quidni nóuerim?
Clypeátus elephantum úbi machaera díssicit.
CV. Quod ístic scriptumst, íd te orare iússerat
Profécto ut faceres, suám si uelles grátiam.
LY. Concéde: inspiciam quíd sit scriptum. CV. Máxume,
Tuo árbitratu, dum aúferam abs te id quód peto.
LY. 'Milés Lyconi | ín Epidauro | hóspiti
Suo Thérapontigonus Plátagidorus plúrumam
Salútem dicit.' CV. Méus hic est, hamúm uorat.
LY. 'Tecum óro et quaeso, qui hás tabellas ádferet
Tibi, út ei detur quám istic emi uírginem,
Quod té praesente isti[c] égi teque intérprete,
Et aúrum et uestem. iám scis ut conuénerit:
Argéntum des lenóni, huic des uírginem.'
Vbi ípsus⟨t⟩? cur non uénit? CV. Égo dicám tibi:
Quia núdiusquartus †uenimus in Cáriam
Ex Índia: ibi nunc státuam uolt dare aúream
Solidám faciundam ex aúro Philipp[e]o, quaé siet
Septémpedalis, fáctis monimentúm suis.

---

414. summanus: *corr Fl* | scia *vel* sciam || 416. uocant *vel* uocat || 424. eligantum *Nonius* | ubi (*sic Nonius*) *vel* tibi | dessicit (diligit *Nonius*) || 427. *dist Brixius* || 428. adferam || 429. ephidauro *vel* epidauro || 431. *pers add* B^{2} || 432. LY. Tecum *vel* Tecum || 434. *del Ca* (hic egit *Servius Dan.*) || 436. lenoni *vel* lemoni || 437. Vbi *vel* LY. Vbi | *add Fl* || 440. *del Fl* || 441. suis *vel* sitis ||

LY. Quam ob rem ístuc? CV. Dicam: quía enim
Persas, Páphlagonas,
Sinópas, Arabes, Cáras, Cretanós, Syros,
Rhodiam átque Lyciam, Pérediam et Perbíbesiam,
Centaúromachiam et Clássiam Vnomámmiam
Libyámque †oram omnem Conterebrómniam,
Dimídiam partem nátionum usque ómnium
Subégit solus ínt[e]r[e]a uigintí dies.
LY. Vah. CV. Quíd mirare? LY. Quía enim in
cauea sí forent
Conclúsi | itidem ut púlli gallinácei,
Ita nón potuere uno ánno circumírier.
Credo hércle te esse ab íllo: nam ita nugás blat[t]is.
CV. Immo étiam porro, sí uis, dicam. LY. Níl
moror.
Sequere hác: te[d] absoluam, qua áduenisti grátia.
Atque éccum uideo. léno, salue. CA. Dí te
ament.
LY. Quid hóc quod ad te uénio? CA. Dicas quíd
uelis.
LY. Argéntum accipias, cúm illo mittas uírginem.
CA. Quid quód iuratus súm? LY. Quid id refért tua,
Dum argéntum accipias? CA. Quí monet quasi
ádiuuat.
Sequímini. CV. Leno, cáue | in te sit móra mihi.

444. rhodiam *vel* rhodia | perrehdiam: *corr ex Festo* | perheblesiam *vel* perhehlesiam (bibesiam *Festus*): *corr Ca* || 445. Centauro machiam *vel* Contauro machiam || 446. conterebromniam *vel* contenebrom////niam || 452. *del Scu* || 461. mora *vel* morari ||

ACTVS IV

CHORAGVS

Édepol nugatórem lepidum lépide hunc nactust Phaédromus.
Hálophantam an sýcophantam †hunc magis hoc esse dicam néscio.
Órnamenta quaé locaui métuo [ha]ut possim récipere.
Quámquam cum istoc míhi negoti níl est — ipsi Phaédromo
Crédidi —, tamen ásseruabo. séd dum hic egreditúr foras,
Cómmonstrabo quó in quemque hominem fácile inueniatís loco,
Né nimio opere súmat operam, síquem conuentúm uelit
Vél uitiosum uél sine uitio uél probum uel ímprobum.
Quí periurum cónuenire uólt hominem, [m]i[t]to in cómitium:
Quí mendacem et glóriosum, ápud Cloacinaé sacrum.
Dítis damnosós maritos súb basilica quaérito.
Íbidem erunt scorta éxoleta quíque stipularí solent:
Sýmbolarum cóllatores ápud forum piscárium.
Ín foro infumó boni homines átque dites ámbulant:
Ín medio proptér canalem ibi óstentatorés meri.
Cónfidentes gárrulique et máleuoli suprá lacum,
Qui álteri de nílo audacter dícunt contuméliam
Ét qui ipsi sat habént quod in se póssit uere dícier.
Súb ueteribus íbi sunt qui dant quíque accipiunt faénore.

---

462. nactus est *vel* natus est || 463. halapanta *Festus Pauli* (halophantam *etiam Nonius*) | aut *Nonius* | hunc magis hoc esse: magis esse *Nonius* || 464. haud *vel* huad: *corr Ald* || 467. Commostrabo *vel* Commonstrabo | quo *vel* que | facile *solus* B^2 *in marg* || 468. conuentum uelit *vel* conuentum || 470. *del Gru* || 477. Confidentes *vel* Confitentis || 479. inse *vel* ipse || 480. ibi *vel* ubi ||

Póne aedem Castóris ibi sunt súbito quibus credás male.
Ín Tusco uico íbi sunt homines qui ípsi sese uénditant.
(Ín Velabro uél pistorem uél lanium uel arúspicem
Vél qui ipsi uortánt uel qui †alii subuersentur praébeant.
Dítes damnosós maritos ápud Leucadiam | Óppiam.)
Séd interim forés crepuere: línguae moderandúmst mihi.

CVRCVLIO. CAPPADOX. LYCO
PARASITVS LENO TRAPEZITA

CV. Ei tú pr[o]ae, uirgo: nón queo quod póne mest seruáre.
Et aúrum et uestem omném suam esse aiébat [cui]quam haec habéret.
CA. Nemo ít infitias. CV. Át tamen meliúsculumst monére.
⟨LY.⟩ Meménto promisísse te, si quísquam hanc liberáli
Causá manu adsererét, mihi omne argéntum redditum eíri,
Minás triginta. CA. Méminero: de istóc quietus ésto:
Et núnc idem dico. CV. †Et commeminisse ego haec uolám te.
CA. Memini ét mancipio tíbi dabo. CV. Egon áb lenone quícquam
Mancípio accipiam, quíbus sui nil ést nisi una língua,

483. *hunc v. secl Vrlichsius, v. 484 Guy, v. 485 Ca* ‖ 487. Ei *vel* I | *del J* (pro de *B*²) ‖ 488. *del Gru* ‖ 489. LY. At: *corr Sarac* ‖ 490. *add Py* | quisquam *vel* quasquam ‖ 491. omnẽ *vel* omne | firi: *corr Vss* ‖ 493. LY.: *corr Ac* ‖ 495. occipiam: *corr Pius* ‖

Qui abiúrant, siquid créditumst? aliénos mancupátis,
Aliénos manu | ⟨e⟩míttitis aliénisque imperátis:
Nec uóbis auctor úllus est nec uósmet estis úlli.
Itém genus est lenónium inter hómines meo quidem ánimo
Vt múscae, culices, címices pedésque pulicésque:
Odio ét malo et moléstiae, bono úsui estis núlli:
Nec uóbiscum quisquam ín foro frugí consistere aúdet:
Qui cónstitit, culpánt eum, conspícitur, uituperátur:
Eum rém fidemque pérdere, tam etsí nil fecit, áiunt.
LY. Edepól lenones méo animo nouísti, lusce, lépide.
CV. Eodem hércle uos pono ét paro: paríssumi estis híbus.
Hi sáltem in occultís locis prostánt, uos in foro ípso:
Vos faénore |, hi mále suadendo et lústris lacerant hómines.
Rogitátionis plúrumas proptér uos populus scíuit,
Quas uós rogatas rúmpitis: aliquám reperitis rímam:
Quasi aquám feruentem frígidam esse ita uós putatis léges.
LY. Tacuísse mallem. CA. ⟨H⟩aú male meditáte maledicáx es.
CV. Indígnis si male dícitur, male díctum id esse díco:
Verúm si dignis dícitur, bene díctumst meo quidem ánimo.

---

496. si qui *vel* si quid | mancupates *vel* mancupatos: *corr B*[2] ‖ 497. *add Kampmannus* ‖ 498. ullust *vel* ullus est ‖ 500. culices cimices *Festus*: culices ‖ 503. conspititur *vel* conspicitur ‖ 505 sq. *personas solus B habet* ‖ 506. paro et pono *Priscianus* ‖ 507. Hi *vel* His | inuoro: *corr J* ‖ 512. LY. *solus B praem* | CV. au *vel* aut (haud *J*): *pers corr B*[2] | meditate *vel* meditatem *vel* meditantem ‖ 513. CV. *vel* CA. ‖

Ego máncipem te níl moror nec lénonem alium quémquam.
Lycó, numquid uis? LY. Béne uale. CV. Vale. CA. Heús tu, tibi `ego díco.
CV. Elóquere, quid uis? CA. Quaéso ut hanc curés, ⟨ut⟩ bene sit ísti:
Bene ego ístam eduxi meaé domi et pudíce. CV. Si huius míseret,
Ecquíd das qui bene sít? CA. Malum. CV. Tibi opúst [hoc] qui te procúres.
CA. Quid, stúlta, ploras? né time: bene hércle uendidi égo te.
Fac sís bonae frugí sies: sequere ístum bella bélle.
LY. Summáne, numquid núnciam me uís? CV. Vale atque sálue.
Nam et óperam ⸡ et pecúniam benígne praebuísti.
LY. Salútem multam dícito patróno. CV. Nuntiábo.
LY. Numquíd uis, leno? CA. Istás minas decém qui me procúrem,
Dum mélius sit mihi, dés. LY. Dabuntur: crás peti iubéto.
CA. Quandó bene gessi rém, uolo hic in fáno supplicáre.
Nam illám minis olím decem puéllam paruolam émi,
Sed eúm qui mihi illam uéndidit numquám postilla uídi:
Periísse credo: quíd id mea refért? ego argentum hábeo.
Quoi⟨i⟩ hómini dei suntprópitii, lucrum eí profecto obíciunt.
Nunc reí diuinae operám dabo: certúms[i]t bene me curáre.

---

515. Ego *vel* CV. Ego ‖ 517. *add Py* ‖ 518. meae *vel* mea | huius *vel* huis ‖ 519. q *vel* quod *vel* quam (*bis*): *corr Ca* | *del Py* ‖ 522. numquid *vel* quid ‖ 525. LY. Numquid *vel* Numquid ‖ 526. sit *vel* fit | CV.: *corr B*[2] ‖ 528. detem *vel* dete: *corr B*[2] | puellam *vel* puella ‖ 529. uendidit illam: *trai Gru* ‖ 531. *add Goe* | dei sunt *vel* dehis *vel* deius ‖ 532. *del Pius* ‖

THERAPONTIGONVS. LYCO
MILES TRAPEZITA

TH. Nón ego nunc medíocri incedo irátus iracúndia,
Séd eapse illa qua éxcidionem fácere condidici óppidis.
Núnc nisi tu mihi própere properas dáre iam trigintá minas
Quás ego apud te déposiui, uítam propera pónere.
LY. Nón edepol nunc égo te mediocrí macto infortúnio,
Séd eopse illo quó mactare sóleo quoi nil débeo:
Né te mi[hi] faciás ferocem [TH.] aut súpplicare cénseas:
Néc tu me quidem úmquam subiges, rédditum ut reddám tibi,
Néc daturus súm. TH. Ídem ego istuc, quóm credebam, crédidi,
Té nil esse rédditurum. LY. Quór nunc a me igitúr petis?
TH. Scíre uolo quoi réddidisti. LY. Lúsco libertó tuo:
Ís Summanum sé uocari díxit: ei réddidi,
Qui hás tabellas óbsignatas áttulit [TH.] quas tú mihi [tabellas] —
⟨TH.⟩ Quós tu mihi luscós libertos, quós Summanos sómnias?
Néc mihi quidém libertus úllust. LY. Facis sapiéntius
Quám pars lenonúm libertos quí habent et eos déserunt.
TH. Quíd fecisti? ⟨LY.⟩ Quód mandasti [feci], túi | honoris grátia

533. medioccri *vel* mediocri ‖ 534. eapse — oppidis *om* B^1 ‖ 536. deposiui *vel* deposui ‖ 538. Sed eopso illo quo *vel* Sede apse illa qua ‖ 542. redditurum *vel* redidíturum | Quur ‖ 545. *pers delevimus* | *del Ca* ‖ 546. *addidimus* | parasitos luscos quos *Donatus* | somnias *vel* somnisas ‖ 547. ullust *vel* est ullust *vel* ullus est | facis melius *Donatus* ‖ 548. qui libertos *Donatus* ‖ 549. TH. Quid *vel* Quid | fecisti *vel* feci | *add J* | feci (*s. v. V*) *del Py* | gratiam *vel* gratia ‖

Tuóm qui signum ad me áttulisset núntium ne spérnerem.
TH. Stúltior stultó fuisti, qui ís tabellis créderes.
LY. Quís res publica ét priuata géritur, nonne is créderem?
Égo [h]abeo: tibi rés solutas⟨t⟩ récte. bellatór, uale.
TH. Quíd, ualeam? LY. At tu aegróta aetatem, sí lubet, per mé quidem.
TH. Quíd ego nunc faciám? quid refert mé fecisse régibus
Vt mi oboedirént, si hic me hodie umbráticus deríserit?

CAPPADOX. THERAPONTIGONVS
LENO MILES

CA. Quoí homini di súnt propitii, ei nón esse iratós puto.
Póstquam rem diuínam feci, uénit in mentém mihi,
Né trapezita éxulatum abíerit, argentum út petam,
Vt ego potius cómedim quam ille. TH. Iússeram saluére te.
CA. Thérapontigone Plátagidore, sálue: saluos quom áduenis
Ín Epidaurum, hic hódie apud me — númquam delingés salem.
TH. Béne uocas: uerúm locata rés est — ut male sít tibi.
Séd quid agit meum mércimonium ápud te? CA. Nil apud mé quidem —
Né facias testís — neque equidem débeo quicquám. TH. Quid est?

---

550. Tuum qui *vel* Tuumque || 551 sq. iis (*bis*): *corr B* (*semel*) || 553. *del Pius* | *add Pius* || 554. at *vel* aut | si uiuet (*corr Ca*) per me quidem aetatem: *trai Brixius* || 559. exultatum: *corr B* | petat: *corr B*[2] || 560. CA. Iusseram: *corr B*[2] || 561. CA. Therapontigone *vel* Thera pontigone || 562. delinges *vel* delingens || 563 sq. TH. Bene *et* Sed *vel* Bene *et* TH. Sed | uocata: *corr Fl* ||

CA. Quód fui iurátus, feci. TH. Réddin an non uírginem,
Príus quam te huic meaé machaerae óbicio, mastígia?
CA. Vápulare ego té uehementer iúbeo: ne me térrites.
Ílla abductast: tu aúferere hinc á me, si pergés mihi
Mále [e]loqui, profécto, quoi ego nísi malum nil débeo.
TH. Míhin malum minitáre? CA. Atque edepol nón minitabor, séd dabo, [mihi]
Sí perges moléstus esse. TH. Léno minitatúr mihi
Meaéque pugnae proéliares plúrumae optritaé iacent?
Át ita me machaéra et clypeus ∠ ⏑ – ⏑ ∠ ⏑ –
Béne iuuent pugnántem in acie: nísi mi[hi] uirgo rédditur,
Iam égo te faciam ut híc formicae frústillatim dífferant.
CA. Át ita me uolséllae, pecten, spéculum, calamistrúm meum
Béne me amassint méaque axicia línteumque extérsui,
Ýt ego tua magnífica uerba néque istas tuas magnás minas
Nón pluris fació quam ancillam meám quae latrinám lauat.
Égo illam reddidí qui argentum a te áttulit. TH. Quis is ést homo?
CA. Tuóm libertum | ésse aiebat sése Summanúm. TH. Meum?
Áttat, Curculio hércle uerba míhi dedit, quom cógito:
Ís mihi anulúm subripuit. CA. Pérdidistin tu ánulum?
Míles pulcre cénturiatus ést expuncto in mánipulo.
TH. Ýbi nunc Curculiónem inueniam? CA. In trítico facíllume
Vél quingentos cúrculiones pro úno faxo réperias.
Égo abeo: uale átque salue. TH. Mále uale, male sít tibi.

566. mulierem *Festus* ‖ 568. Vapula ergo *Festus* | iubebo: *corr ex Festo* ‖ 571. minitare *vel* minitaris | *del Mue* ‖ 573. meaeque *vel* maeae | iacent *vel* lacent ‖ 574. *lac sign Lamb* ‖ 578. meaeque *vel* maque | extersum: *corr Palm* ‖ 581. attulit *vel* attuli ‖ 585. pulchre *vel* pulchere ‖ 588. abeo *vel* habeo ‖

Quíd ego faciam? máneam an abeam? sícine mihi esse os óblitum?
Cúpio dare mercédem qui illunc úbi sit commonstrét mihi.

ACTVS V

CVRCVLIO
PARASITVS

Ántiquom poétam audiui scrípsisse in tragoédia
Múlieres duás peiores ésse quam unam: rés itast.
Vérum mulierém peiorem quam haéc amicast Phaédromi
Nón uidi neque audíui neque pol díci nec fingí potest
Péior [quam haec est]: quae ubi med húnc habere cónspicatast ánulum,
Rógat unde habeam. 'Quíd id tu quaeris?' "Quía mi[hi] quaesitóst opus."
Négo me dicere. út eum eriperet, mánum | arripuit mórdicus.
Víx foras me abrípui atque effugi. ápage istanc canículam.

PLANESIVM. PHAEDROMVS. CVRCVLIO.
VIRGO ADVLESCENS PARASITVS
THERAPONTIGONVS
MILES

PL. Phaédrome, properá. PH. Quid properem? PL. Párasitum ne amíseris:

589. Quid *vel* Quod || 592. peiores *vel* peioras || 594. fringi *vel* fingi || 595. *del Py* | ubi med *vel* ubimet || 598. arripui: *corr Lamb* ||

Mágna res est. CV. Núllast mihi: nam quam hábui absumpsi céleriter.
PH. Téneo: quid negótist? PL. Rogita unde ístunc habeat ánulum:
Páter istum meus géstitauit. CV. Át mea matértera.
PL. Máter ei uténdum dederat. CV. Pater ⟨t⟩uo[i]s rusúm mihi.
PL. Núgas garris. CV. Sóleo: nam proptér eas uiuo fácilius.
Quíd nunc? PL. Obsecró, parentes né meos mihi próhibeas.
CV. Quíd ego? sub gemmán abstrusos hábeo tuam matrem ét patrem?
PL. Líbera ego sum náta. CV. Et alii múlti qui nunc séruiunt.
PH. Énim uero irascór. CV. Dixi equidem tíbi, unde ad me hic peruénerit:
Quótiens dicendúmst? elusi mílitem, inquam, in álea.
TH. Sáluos sum: eccum quém quaerebam. quíd agis, bone uir? CV. Aúdio:
Sí uis tribus bolís uel in c⟨h⟩lamydem. TH. Quín tu is in malám crucem
Cúm boleis, cum búlbis? redde †etiam argentum aut uírginem.
CV. Quód argentum? quas tú mihi tricas nárras? quam tu uírginem
Mé reposcis? TH. Quam áb lenone ábduxti hodie, scélus uiri.
CV. Núllam abduxi. TH. Cérte eccistam uídeo. PH. Virgo haec líberast.

---

600. PH.: *corr Ribbeckius* | nam quam habui *vel* numquam abiit | celeriter *vel* celerier ‖ 601. PL. Teneo. PH. Quid: *corr Bo* ‖ 602. Pater *vel* CV. Pater | gestitauit *vel* gestauit | PL. At: *corr B*^{2} ‖ 603. PL. Mater *vel* Mater | uois | rursum (*vel* risum) tibi: *corr Gru* ‖ 606. sub *vel* sum *vel* sul ‖ 608. PL.: *corr Sey* ‖ 610. quem *s. v. solus B* | PH.: *corr B*^{2} ‖ 611. tu es ‖ 612. bulbis *vel* bullis ‖ 613. PH.: *corr Py* ‖ 615. PH. Nullam: *corr Py* ‖

TH. Méan ancilla líbera ut sit, quam égo numquam emisí manu?
PH. Quís tibi hanc dedít mancipio aut únde emisti? fác sciam.
TH. Égo quidem pro istác rem solui áb trapezitá meo:
Quam égo pecuniám quadruplicem ábs te et lenone aúferam.
PH. Quí sci[e]s mercarí furtiuas átque ingenuas uírgines,
Ámbula in ius. TH. Nón eo. PH. Licet [te] ántestari? TH. Nón licet.
PH. [Iuppiter te male perdat: intestatus uiuito.
TH.] At ego quem licét te: accede huc. TH. Séruom antestarí? [TH.] uide.
CV. [H]Ém, ut scias me líberum esse: ergo ámbula in ius. ⟨TH.⟩ Ém tibi.
CV. Ó ciues, ciués. TH. Quid clamas? PH. Quíd tibi istum táctiost?
TH. Quía mi[hi] lubitumst. PH. Accede huc tu: ego íllum tibi dedám: tace.
PL. Phaédrome, obsecró, serua me. PH. Támquam me et geniúm meum.
Míles, quaeso |, út mihi dicas únde illum habeas ánulum,
Quém parasitus híc te elusit. PL. Pér tua genua te óbsecro,
Vt nos facias értiores. TH. Quíd istuc ad uos áttinet?
Quaératis c⟨h⟩lamydem ét machaeram hanc únde ad me peruénerit.
CV. Vt fastidit glóriosus. TH. Mítte istum: ego dicam ómnia.
CV. Níl est quod ille dícit. PH. Fac me cértiorem |, óbsecro.

---

620. *del Pius* | furtitias *vel* furtiuas *vel* furtitiuas ‖ 622. *del Guy* ‖ 623. CV. Serum: *pers corr Robertus* | *del Ca* ‖ 624 sq. CV. *vel* TH. | *del Ribbeckius* | *add Vss* ‖ 626. CV. O ciues *vel* PH. Ciues | PH. *om* B^1 | istum tibi: *trai Guy* ‖ 628. CV. Phaedrome: *corr Sey* | me et *vel* meti ‖ 630. per tua *vel* perpetua ‖

THERAPONTIGONVS. PLANESIVM.
MILES VIRGO
PHAEDROMVS. CVRCVLIO
ADVLESCENS PARASITVS

TH. Ego dícam: surge. hanc rem ágite atque animum aduórtite.
Patér meus habuit Périphanes †Planesium.
Is príus quam moritur míhi dedit tamquám suo,
Vt aéquom fuerat, filio — PL. Pro Iúppiter.
TH. Et istí me heredem fécit. PL. ⟨O⟩ pietás mea,
Seruá me, quando ego té seruaui sédulo.
Fratér mi, salue. TH. Quí credam ego | istúc? cedo,
Si uéra memoras, quaé fuit matér tua?
PL. Cleobúla. TH. Nutrix quaé fuit? PL. Archéstrata.
Ea mé spectatum túlerat per Dionýsia
* * * * * * * * * * * *
Postquam íllo uentumst, iam út me collocáuerat,
Exóritur uentus túrbo: spectacla íbi ruont:
Ego pértimesco: [tum] ibi mé nescioquis árripit
Timidam átque pauidam, néc uiuam nec mórtuam:
Nec quó me pacto abstúlerit possum dícere.
TH. Memini ístanc turbam fíeri: sed tu díc mihi,
Vbi is ést homo qui té surripuit? PL. Néscio:
Verum húnc seruaui sémper mecum una ánulum,
Cum hoc ólim perii. TH. Cédo, ut inspiciam. CV. Sánan es,
Quae istí committas? PL. Síne modo. TH. Pro Iúppiter,
Hic ést quem ego tibi mísi natalí die:

---

636. periplanes: *corr Pius* ‖ 639. TH. Et *vel* Et | iste: *corr Bo* ‖ 643. PL. archestrata *vel* arthestrata ‖ 645. *lac sign Fl* ‖ 647. spectacla ibi /// /// /// (ibi *e corr* B^2) *vel* specta (*lac 6 litt*) ibi ‖ 648. *del Kampmannus* ‖ 651. Meministin hanc: *corr Gul* ‖ 654. cedo *vel* credo | CV. *vel* PH. ‖

Tam fácile noui quám me. salue, méa soror.
PL. Fratér mi, salue. PH. Deós uolo bene uórtere
Istám rem uobis. CV. Ét ego nobis ómnibus:
Tu ut hódie adueniens cénam des soróriam,
Hic núptialem crás dabit: [TH.] promíttimus.
⟨PH.⟩ Tace tú. CV. Non taceo, quándo res uortít bene.
Tu istánc desponde huic, míles: ego dotém dabo.
TH. Quid dótis? CV. Egone? ut sémper dum uiuát me[d] alat.
TH. †Verum hércle dico: mé lubente féceris,
Et léno hic debet nóbis trigintá minas.
PH. Quam ob rem ístuc? TH. Quia ille | íta repromisít mihi,
Si quísquam hanc liberáli asseruissét manu,
Sine cóntrouersia ómne argentum réddere[t].
[PH.] Nunc eámus ad lenónem. CV. Laudo. PH. Hoc príus uolo
Meam rem ágere. TH. Quid id est? PH. Ýt mihi hanc despóndeas.
CV. Quid céssas, miles, hánc huic uxorém dare?
TH. Si haec uólt. PL. Mi frater, cúpio. TH. Fiat. CV. Béne facis.
PH. Spondésne, miles, míhi hanc uxorem? TH. Spóndeo.
CV. Et ego hóc idem unum: spóndeo. TH. Lepidé facis.
Sed eccúm lenonem, incédit, thensaurúm meum.

---

657. mea soror *vel* soror mea || 661. *del Ac* || 662. *add Ac* || 664. PH. Quid: *corr Bo* || 665. *pers erasa in B* | iubente: *corr Ca* || 667. TH. *B^2 in ras* | TH. Quia *vel* CV. Quia || 669. contrauersia *vel* trouersia | *del Scal* || 670. *del Vss* | TH. Laudo: *corr Vss* | prius *vel* pius || 675. CV. *vel* PH. | *dist Redslobius* || 676. Sed *vel* PH. Sed ||

CAPPADOX. LENO **THERAPONTIGONVS.** MILES
PHAEDROMVS. ADVLESCENS **PLANESIVM** VIRGO

CA. Argentariís male credi qui áiunt nugas praédicant:
Nam ét bene et male crédi dico: id ádeo ego hodie expértus sum.
Nón male creditúr qui numquam réddunt, sed prorsúm perit.
Vélut decem minás dum †soluit, ómnis mensas tránsiit:
Póstquam nil fit, clámore hominem pósco: ille in ius mé uocat.
Péssume metuí, ne mihi hodie ápud praetorem sólueret:
Vérum amici cómpulerunt: réddit argentúm domo.
Núnc domum properáre certumst. TH. Heús tu, leno: té uolo.
PH. Ét ego te uolo. CA. Át ego uos nolo ámbos. TH. Sta sis ílico.
⟨PH.⟩ Átque argentum própere propera uómere. CA. Quid mecúmst tibi?
Aút †tecum aut? TH. Quia ego ex te hódie faciam pílum catapultárium
Átque ita te neruó torquebo, ítidem ut catapultaé solent.
⟨PH.⟩ Délicatum te hódie faciam cúm catello ut áccubes,
Férreo ego dico. CA. Át ego uos ambo ín robusto cárcere
V́t pereatis. TH. Cóllum obstringe, abdúce istum in malám crucem.

---

680. hodie ego (*vel* hodie): *trai Bo* ‖ 683. clamore *vel* clamorem ‖ 684. nemini: *corr* B^2 ‖ 688. *add Fl* ‖ 690. itidem *om Nonius* ‖ 691. *add Pistoris* ‖ 692. inrobusto *vel* irobusto ‖

PH. Quídquid est, ipse íbit potius. CA. Pró deum atque hominúm fidem:
Hóc[c]ine pacto | índemnatum atque íntestatum me ábripi?
Óbsecro, Planésium, et te, Phaédrome, auxilium út feras.
PL. Fráter, obsecró te, noli hunc índemnatum pérdere:
Béne et pudice mé domi habuit. TH. Haúd uoluntate íd sua:
Aésculapio huíc habeto, quóm pudica's, grátiam:
Nám si is ualuissét, iam pridem quóquo posset mítteret.
⟨PH.⟩ Ánimum aduortite ⟨hóc⟩, si possum hoc ínter uos compónere.
Mítte istunc. accéde huc, leno. dícam meam senténtiam,
Síquidem uoltis quód decrero fácere. TH. Tibi permíttimus.
⟨CA.⟩ Dúm quidem hercle ita iúdices, ne quísquam a me argentum aúferat. 704
TH. Quódne promisti? CA. Quí promisi? PH. Língua. CA. Eadem núnc nego:
Dícendi, non rém perdendi grátia haec natást mihi.
TH. Níl agit, collum óbstringe homini. CA. Iámiam faciam ut iússeris.
TH. Quándo uir bonú's, responde quód rogo. CA. Roga quód lubet.

---

695. arripi: *corr Lamb* ‖ 697. condempnatum: *corr Pius* ‖ 698. PH. *B*[2] | haut *vel* aut ‖ 699. quom *vel* quam ‖ 700. si is ualuisset *vel* si uoluisset | quoquo *vel* quoque ‖ 701. PH. *om BV* | aduortite *vel* aduorte | *add duce Mue Langenus* ‖ 702. istunc *vel* istuc | huc leno *vel* huo *vel* huc ‖ 703. CA. Tibi: *corr Bo* ‖ 704. *add Bo* | iudices *vel* iudeces ‖ 705. promisti *vel* promisisti | PH. Lingua. CA. *vel* lingua ‖ 706. perdendi (endi *in ras BV*) haec (*om B*[1]) gratia (gratia haec *B*[2]) ‖ 707. PH. Iam iam: *corr Pius* ‖ 708. quod lubet *vel* quid iubet ‖

TH. Prómistin, si líberali quísquam hanc assererét manu,
Te ómne argentum rédditurum? CA. Nón commemini dícere.
TH. Quíd? negas? CA. Nego hércle uero: quó praesente? quo ín loco?
TH. Me ípso praesente ét Lycone tárpezita. CA. Nón taces?
TH. Nón taceo. ⟨CA.⟩ Non égo te flocci fácio: ne me térrites.
⟨TH.⟩ Me ípso praesente ét Lycone fáctumst. PH. Satis credó tibi.
Núnc adeo, ut tu scíre possis, léno, meam senténtiam,
Líbera haec est, †hic huius frater est, haec autem illius soror:
Haéc mihi nubet, tu huíc argentum rédde: hoc iudiciúm meumst.
TH. Tu aútem in neruo iám iacebis, nísi mi argentum rédditur.
CA. Hércle istam rem iúdicasti pérfidiose, Phaédrome.
Ét tibi oberit ét te, miles, dí deaeque pérduint.
Tú me sequere. TH. Quó sequar te? CA. Ad trapezitám meum,
Ád praetorem: nam índe rem soluo ómnibus quibus débeo.
TH. Ego te in neruo⟨m⟩, haud ád praetorem hinc rápiam, ni argentúm refers.
CA. Égo te uehementér perire cúpio, ne tu [me] néscias.
TH. Ítane uero? CA. Ita hércle uero. TH. Nóui ego hos pugnós meos.

---

709. Promistin *vel* Promisistin || 710. commemini *vel* commeni || 712. TH. Me *vel* CV. Me | trapezita: *corr Ri* || 713. TH. *vel* CV. || 718. TH. Tu *vel* Tu || 720. perdiunt *vel* perduint || 723. TH. Ego *vel* Ego | *add Py* | ni *vel* in || 724. *del Guy* ||

CA. Quíd tum? TH. 'Quid tum' rógitas? hisce ego, sí tu me irritáueris,
Plácidum te hodie réddam. CA. Age ergo récipe | actutúm. TH. Licet.
<PH.> Tú, miles, apud mé cenabis: hódie fient núptiae.
TH. Quaé res bene uortát mi et uobis. spéctatores, plaúdite [plaudite].

---

726. tum *vel* tu (*bis*) ‖ 727. PH. Licet: *corr Py* ‖ 728. *add Py* ‖ 729. spectatores *vel* ⌗ spectatores ‖

T. MACCI PLAVTI

EPIDICVS

PERSONAE

EPIDICVS SERVOS
THESPRIO SERVOS
STRATIPPOCLES ADVLESCENS
CHAERIBVLVS ADVLESCENS
PERIPHANES SENEX
APOECIDES SENEX
SERVOS
FIDICINA
MILES
PHILIPPA
ACROPOLISTIS FIDICINA
DANISTA
TELESTIS VIRGO
GREX

ARGVMENTVM

Emít fidicinam fíliam credéns senex
Persuásu serui †atque conduct⟨íci⟩am
Iterúm pro amica eí subiecit fílii.
Dat eríli argentum. eó sororemd éstinat
Inprúdens iuuenis. cónpressae | ac mílitis
Cognóscit opera síbi senex os súblitum.
Vt ílle amicam |, haéc quaerebatf íliam.
Sed inuénta gnata séruolum emittít manu.

2. *add Py* ‖ 3 sq. *dist Goe* ‖

ACTVS I

EPIDICVS THESPRIO

SERVI II

EP. Heús, adulescens. TH. Quís properantem mé reprehendit pállio?
EP. Fámiliaris. TH. Fáteor: nam odio's nímium familiáriter.
EP. Réspice uero, Thésprio. TH. Oh,
Épidicumne ego cónspicor?
EP. Sátis recte oculis úteris.
TH. Sálue. EP. Di dent quaé uelis.
Veníre saluom gaúdeo. TH. Quid céterum? EP. Quod eo ádsolet:
Cená tibi dabitur. TH. Spóndeo — EP. Quid? TH. Me ácceptnrum, sí dabis.
EP. Quid tú agis? ut ualés? TH. Exemplum adésse intellego. EP. Eúgae:
Córpulentiór uidere atque hábitior. TH. Huic grátia.
EP. Quám quidem te iám diu 11a
Pérdidisse opórtuit. 11b
TH. Mínus iam furtificús sum quam antehac. EP. Quíd ita? TH. Rapioprópalam.
EP. Di ímmortales te ínfelicent: út tu es gradibus grándibus.

---

1. ADULESCENSQUIS | REPREHENDIT: prehendit || 3. thesprio (*sic A*) *vel* dhesprio || 5. SATISRECTE: certe || 7. CETERUMQUOD || 8. spondeo (*sic A*) *vel* splendeo || 9. *tres in A sunt v.* | UALES: uelis || 10. opulentior *Donati codices plerique* | ABILIOR: agilior (*corr ex Donato et Festo*) || 11a. 11b. *ita A: contr reliqui* || 13. TEINFELICENT: infelicent ||

Nam út apud portum té conspexi, cúrriculo occepí sequi:
Víx adipiscendí potestas módo fuit. TH. Scurrá's. EP. Scio
Te ésse equidem hominem mílitarem. TH. Audácter quamuis dícito.
EP. Quíd a[g]is? perpetuén ualuisti? TH. Várie. EP. Qui uarié ualent,
Capréaginum hominum nón placet mihi néque pantherinúm genus.
TH. Quid tíbi uis dicam nísi quod est? EP. †Vt illi respon * * * TH. Probe.
EP. Quid erílis noster fílius? TH. Valet púgilice atque athlétice.
EP. Voluptábilem mihi núntium tuo aduéntu adportas, Thésprio.
Sed ubíst is? TH. Aduenít simul. EP. Vbi is érgost? nisi si in uídulo
Aút si in mellina áttulisti. TH. Deí te perdant. EP. Té uolo —
  Percóntari, operam da: ópera reddetúr tibi.
TH. Ius dícis. EP. Me decét. TH. Iam tu autem nóbis praeturám geris?
EP. Quem díces digniórem esse hominem | hódie Athenis álterum?
TH. At únum a praeturá tua, Epídice, abest. EP. Quidnám? TH. Scies:

---

14. CURRICULO: curculio || 16. EQUIDEM: quidem || 17. *del J* || 18. CAPRIAGINUM: Capre aginum (Caprigenum B^2) | hominum (*sic A*) *vel* hominem || 19. Vt illirespon (*lac c. 7 litt, ubi* di THES B^2) probe: UTILLAERESOBSTENIA—||P****E || 20. FILIUS#UALET: filius ualet TH. || 21. ATPORTASTHESPRIO: adtulisti || 22. ADUENIT: adueni *vel* aduenis | #UBI: ubi | ERGOESTNISI: egost. EP. Nisi || 23. DEI: Di *vel* Dii || 24. PERCUNCTARI#OPERAM | opera (*sic A*) *vel* operam | REDDETUR: reditur || 25. Ius — decet *adhaeret v. 24* (*2 versiculis discr A*) || 26. EP. Quem *adhaeret v. 25* (*etiam in A*) | DICTIS | hominem hodie: HODIE || 27. *dispescit A* | a (*sic A*) *vel* ad ||

Lictóres duo, duo úlm[in]ei fascés uirgarum. EP. Vaé tibi.
†Sed quid ais? TH. Quid rogas? EP. Vbi árma sunt Strat[h]íppocli?
TH. Pól illa ad hostis tránsfugerunt. EP. Ármane? TH. Atque ⟨e⟩quidém cito.
EP. Sérione dícis tu? 31[a]
TH. Sério inquam, hostés habent. 31[b]
EP. Édepol facinus ínprobum. TH. At iam ante álii fecerúnt idem.
Érit illi illa rés honori. EP. Quí? TH. Quia ante[a] aliís fuit.
Múlciber, credo, árma fecit quaé habuit Stratíppocles:
Tráuolauerúnt ad hostis. EP. Túm ille prognatús Theti
Síne perdat: alia ápportabunt éi Nerei fíliae. 36
Id módo uidendumst, út materies súppetat scutáriis,
Si in síngulis stipéndiis is ad hóstis exuuiás dabit.
TH. Supérsede istis rébus iam. EP. Tu ipse úbi lubet finém face.
TH. Desíste percontárier. EP. Loquere: ípse ubist Stratíppocles?
TH. Est caúsa qua causá simul mecum íre ueritust. EP. Quídnam id est?
TH. Patrém uidere sé ne[m non]uolt etiámnunc. EP. Quaproptér? TH. Scies:
Quia fórma lepida et líberali cáptiuam adulescéntulam
Dé praeda mercátust. EP. Quid ego ex te aúdio? TH. Hoc quod fábulor.
EP. Cúr eam emit? TH. Ánimi causa. EP. Quót illic homo animós habet?
Nam cérto prius quam hinc ád legionem abiít domo,

28. uiminei: *corr Herm cum aliis* ‖ 30. *add Luchsius* ‖ 31[a]. 31[b]. *contr libri* ‖ 33. *del J* ‖ 37. scrutariis *vel* scutariis ‖ 39. Super sed: *corr* B^2*J cum Nonio* | ubi lubet finem (*sic Nonius*) *vel* ibi iubet fine ‖ 40. percunctarier ‖ 42. senem non uult: *corr Bo* | scies *vel* tu scies ‖ 45. emit *vel* emet ‖ 46. legionem *vel* legationem ‖

Ipse mándauit mihi áb lenone ut fídicina
Quam amábat emeretúr sibi: id ei ímpetratum réddidi.
TH. Vtcúmque in alto uéntust, Epidice, éxim uelum uórtitur.
EP. Vaé misero mihí: male perdidít me. TH. Quid istuc? †quid nam est?
EP. Quíd istanc quam emit quánti eam emit? TH. Vílei. EP. Haud istuc té rogo.
TH. †Reddigitur. EP. Quot minis? TH. Tót, quadragintá minis.
Íd adeo argentum áb danista apud Thébas sumpsit faénore
Ín dies minásque argenti síngulas nummís. EP. Papae.
TH. Ét is danista aduénit una cúm eo qui argentúm petit.
EP. Dei ímmortales, út ego interii básilice. TH. Quid iam? aút quid est,
†Epidice? EP. Perdidit me. TH. Quis? EP. Ille qui perdidit arma.
TH. Nam quíd ita? EP. Quia cottídie ipse ad me áb legione epístulas
Mittébat: sed taceam óptumumst.
Plus scíre satiust quám loqui
Seruom hóminem: ea sapiéntiast.
TH. Nescío [ede]pol quid tu tímidu's: trepidas, Épidice. †ita uoltúm tuom
Videór uidere cómmeruisse hic me ábsente in te aliquíd mali.
EP. Potin út molestus né si⟨e⟩s? TH. Abeo. EP. Ásta: abire hinc nón sinam.
TH. Quíd nunc me retinés? EP. Amatne istam quam émit de praedá? TH. Rogas?

---

47. fidicina *vel* fidicinam ‖ 49. exin *B corr* ‖ 52. Reddigetur *B*² ‖ 53. sumpsit *vel* sumpsti ‖ 54. pape *vel* eape ‖ 56. DEI: Di | basilisce *vel* balisce ‖ 58. Num quid (*corr ex A*) | me ab *vel* me ad ‖ 59sq. *v. 60 unus est in A, v. 59. 60ᵃ in reliquis* ‖ 61. *del Luchsius* | qđ *vel* q ‖ 63. PO*EN | *add Ca* | hinc *vel* huic ‖ 64. *post hunc v. duobus versiculis auctior fuisse videtur A* ‖

†Deperit. EP. Détegetur córium de tergó meo.
TH. Plúsque amat quam te úmquam amauit. EP. Iúppiter te pérduit.
TH. Mitte nunciam. nam ille me uetuit domum
Venire: ad Chaeribulum iussit huc in proxumum.
Íbi manere iússit: eo uentúrust ipsus. EP. Quíd ita? TH. Dicam:
Quía patrem †prius se conuenire non uolt neque cónspicari,
Quám id argentum quód debetur pró illa dinumeráuerit.
EP. Eú edepol res túrbulentas. TH. Mítte me, ut eam núnciam.
EP. Haécine ubi scibít senex,
Púppis pereundást probe.
TH. Quíd istuc ad me áttinet,
Quó tu intereás modo?
EP. Quía perire sólus nolo, té cupio períre mecum:
Béneuolens sum béneuolenti. TH. Ábi in malam rem máxumam a me
Cúm istac condicióne. EP. I sane, síquidem festinás magis.
TH. Númquam hominem quemquám conueni, unde ábierim lubéntius.
EP. Íllic hinc abiit: sólus nunc es. quo ín loco haec res sít uides,
Épidice: nisi quíd tibi in tete aúxilist, absúmptus es:
Tántae in te inpendént ruinae. nísi suffulcis fírmiter,
Nón potes subsístere: itaque in te írruont montés mali.

---

65. Degitur *Nonius* ‖ 66. Plusque (*sic A*) *vel* Plus te ‖ 66. *tres in A fuerunt v.* ‖ 67 sq. *cf. ad Cist. 14 sqq.* ‖ 72. Eu edepol (heu B^2): E— | turbulentas *vel* turbulentus (turbulentast B^2) ‖ 73—76. *quinque in A fuerunt v.: turbae sunt in B* ‖ 78. cum beneuolente (*etiam A*): *corr Goe* ‖ 79. siquid (*corr ex A*) ‖ 80. libentius *vel* iubentius ‖ 81. Illic (*sic A*) *vel* Illinc | nunc es (*sic A*) *vel* es nunc ‖ 81—85. quo in — ego nunc *om VEJ* ‖

Néque ego nunc quómodo
Me éxpeditum ex ímpedito fáciam consiliúm placet.
Égo miser pérpuli
Meís dolis senem, út censeret suám sese emere fíliam.
Ís suo fílio
Fídicinam emit quam ípse amat, quam | ábiens mandauít mihi.
Sí sibi nunc álteram
Áb legione abdúxit animi caúsa, corium pérdidi.
Nam úbi senex sénserit
Síbi data esse uérba, uirgis dórsum dispoliét meum.
Át enim tu praécaue.
Át enim —, bat enim: níl est istuc. pláne hoc corruptúmst caput.
Néquam homo's, Épidice.
Quí lubidost mále loqui? quía tu tete déseris.
Quíd faciam? mén rogas?
Túquidem antehac aliís solebas dáre consilia mútua.
Áliquid aliqua réperiundumst. séd ego cesso ire óbuiam
Ádulescenti, ut quíd negoti sít sciam: atque ipse íllic est.
Trístis est: cum Chaéribulo incédit aequalí suo.
Húc concedam, órationem unde hórum placide pérsequar.

---

85 (*item v.* 87, 89, 92, 94, 96, 98) *monometris discr A* ‖ 90^b. 91 *contr A ut vid* ‖ 91. Si sibi *vel* Sibi | animi *vel* anima ‖ 93. despoliet: *corr E* ‖ 95. ATENIMBATENIMNIHIL: nihil | CORRUPTŨST: corruptumst *vel* corruptum *vel* corruptust ‖ 97. tute *vel* tu te: *corr B*^{2} ‖ 98. *ENROGAS: men tu rogas ‖ 100. quid aliqua (*cum lac*): *suppl ex A* | repperi undum est *vel* rep piundum est *vel* reperiperiundum est | cesso *vel* censo ‖ 101. ILLEC ‖

STRATIPPOCLES. CHAERIBVLVS. EPIDICVS
ADVLESCENTES II SERVOS

STR. Rém tibi sum elocútus omnem, Chaéribule, atque ádmodum
Meórum maerorum átque amorum súmmam edictauí tibi.
CH. Praéter aetatem ét uirtutem stúltus es, Stratíppocles.
Ídne pudet te, quía captiuam génere prognatám bono
Dé praeda's mercátus? quis erit uítio qui id uortát tibi?
[STR. Qui ínuident, omnés inimicos míhi illoc facto répperi:
Át pudicitiae eíus numquam néc uim nec uitium áttuli.
CH. Iam ístoc probior és meoquidem animo, cúm in amore témperes.]
STR. Níl agit qui díffidentem uérbis solatúr suis:
Ís est amicus qui ín re dubia ré iuuat, ubi rést opus.
CH. Quíd tibi me uis fácere? STR. Argenti dáre quadragintá minas,
Quód danistae détur unde ego íllud sumpsi faénore.
CH. Si hércle haberem† STR. Nam quid te igitur retulit
Béneficum esse orátione, si ád rem auxilium emórtuomst?
CH. Quín edepol egomét clamore dífferor, difflágitor.
STR. Málim istiusmodí mihi amicos fúrno mersos quám foro.
Séd operam Epidicí nunc me emere prétio pretiosó uelim:

---

104. cheribole *vel* chribole || 105. meorum *vel* eorum || 107. BONO: bono † probo || 108. IMPRAEDAES: inpraeda es (*corr Stu*) || 109—111. *om A* || 110. eius *vel* et || 115. datur: *corr Pius* || 117. Beneficum *vel* Beneficium || 118. diffatigor (*vel* difatigor): *corr Skutschius* || 119. mensos | † quā tefore *B² in marg* ||

Quém quidem ego hominem írrigatum plágis pistorí dabo,
Nísi hodie prius cómparassit míhi quadragintá minas,
Quam árgenti fuero élocutus eí postremam sýllabam.
EP. Sálua res est: béne promittit. spéro, seruabít ⟨f⟩idem.
Síne meo sumptú paratae iám sunt scapulis sýmbolae.
Ággrediar hominem: áduenientem péregre erum [suom] Stratíppoclem
[Salua] Ímpertit salúte seruos Épidicus. STR. Vbi is ést? EP. Adest.
Sáluom †te gaudeo huc aduenisse. STR. Tam tibi ístuc credo quám mihi.
EP. Bénene usque ualuísti? STR. A morbo uálui, ab animo aegér fui.
EP. Quód ad me adtinuit, égo curaui. quód manda⟨ui⟩stí mihi,
Ímpetratumst: émpta[st] ancilla⟨st⟩, quód tute ad me lítteras
Míssiculabas. STR. Pérdidisti omnem óperam. EP. Nam qui pérdidi?
STR. Quía meo neque cárast cordi néque placet. EP. Quid rétulit
Míhi tantopere té mandare et míttere ad me epístulas?
STR. Íllam amabam olím: nunc iam alia cúra impendet péctori.
EP. Hércle miserumst íngratum esse hómini id quod faciás bene.
Ego quod bene fecí, male feci, quía amor mutauít locum.
STR. Désipiebam méntis, quom illa scrípta mittebám tibi.

124. promittit *vel* promitte | *add Lamb* || 126. stratippoclen || 127. *del Weisius* || 130. *add Bent* || 131. *del et add Ca* || 136. hominem: *corr Scioppius* || 137. bene feci *vel* feci bene || 138. *pers om VE* | illas scriptas: *corr ex Nonio* | mitterem *Nonius* ||

EP. Mén piaculárem oportet fíeri ob stultitiám tuam,
Vt meum tergum tuaé stultitiae súbdas succidáneum?
CH. Quíd istic uerba fácimus? huic homini ópust quadragintá minis:
Céleriter calidís, danistae quás resoluat, ét cito.
EP. Díc modo: unde auférre uis me? a quó trapezitá peto?
STR. Vnde lubet: nam ni ánte solem occásum elo * * * *
Meám domum ne inbítas. tute in prístinum * * * * *
EP. Fácile tu istuc síne periclo et cúra, corde líbero
Fábulare: nóui ego nostros: míhi dolet, quom ego uápulo.
STR. Quíd tu? nunc patiérin ut ego me ínterimam? EP. Ne féceris:
Égo istuc accedám periclum pótius atque audáciam.
STR. Núnc places: nunc égo te laudo. EP. Pátiar ego istuc quód lubet.
STR. Quíd illa fiet fídicina igitur? EP. Áliqua res reperíbitur:
Áliqua ope exsoluam, éxtricabor áliqua. STR. Plenus cónsili's:
Nóui ego te. EP. Est Eubóicus miles, lócuples, multo auró potens,
Qui úbi tibi istam emptam ésse scibit átque hanc adductam álteram,
Cóntinuo te orábit ultro, ut íllam tramittás sibi.
Séd ubi illast quam tu ádduxisti técum? STR. Iam faxo híc erit.

---

139. piacularem *vel* aṫ piacularem: t peculiarem *in marg B* || 140. stultitiae tuae: *trai ex Gellio* | succidaneum (*sic Gellius*) *vel* succidananeum || 142. resoluas: *corr Py* || 143. me uis: *trai Guy* || 145. inpristinum *vel* inpistrinum || 147. noui *vel* ioui || 148. *dist Sey* || 150. ego istuc: ISTUT | lubet (LIBET *A*) *vel* iubet || 151. ILLA (*sic Nonius*): de illa | RESREPPERIBITUR (*sic Nonius*): re repperibitur || 152. exsoluam (*sic Nonius*): EXSOLUAR | consilii es: CONSILIIS || 154. ubi tibi: UBI || 155. TRAMITTAS (*sic* B^2): trans mittas ||

CH. Quíd hic nunc agimus? STR. Eámus intro huc ád te, ut hunc hodié diem
Lúculentum habeámus. EP. Ite intro: égo de re argentária
Iám senatum cónuocabo in córde consiliárium,
Quoí potissumum índicatur béllum, unde argentum aúferam.
Epidice, uide quíd agas: ita res súbito haec obiectást tibi.
Nón enim nunc tibi dórmitandi néque cunctandi cópiast.
Adeundum: senem óppugnare cértumst consiliúm mihi.
Íbo †intro atque adulescénti dicam, nóstro erili fílio,
Ne hínc foras exámbulet neue óbuiam ueniát seni.

ACTVS II

APOECIDES. PERIPHANES

SENES II

AP. Plérique homines, quós quom nil refért pudet,
Vbi pudendumst, íbi eos deserít pudor,
Quom usúst ut pudeat.
Ís adeo tú's. quid est quód pudendúm siet
Génere natám bono paúperem domúm
Ducére te uxorem,

---

157. CH. *add* B^2 | AGIMUSEAMUS ‖ 158. LUCULENTUM: luculente ‖ 160. Cui: QUI ‖ 162. DORMITANDI: dormitandum | COPIA—: copia est tibi (*praecedente lac 4 litt in B*) ‖ 163. ADEUNDUM: ad (*vel* at) eundem | MIHI: *om reliqui* (*cum lac B*) ‖ 164. IBO: ii abi | dicam (*sic A*) *vel* diciam ‖ 165. NEHINCFORASEXAMBULETNEUE: Nec hic (*vel* Ne hic) foras ambulet neue usquam ‖ 166ª—172. *sic A: quinque v. in B* (— pudendum est — tues qui [*sed* Is] — domum [*sed* Genere] — commemores) ‖ 168. QUIDEST: qui Des ‖ 169. pauperem domum: PAREMDOMUM *et in marg* PAUPEREM ‖ 170. DUCERETE: ducere ‖

Praesértim eam qua ex tibi cómmemores hanc quaé domist filiam prógnatam? 170ᵇ. 171. 172
PE. Réuereor fílium. AP. At pól ego te crédidi
uxórem quam tu éxtulistí pudore éxsequi:
Quóius quotiéns sepulcrúm uides, sácruficas
Ílico Orco hóstiis néque adeo iniúria,
Quia licitumst eam tibi uiuendo uincere. PE. Oh,
Hércules égo fui, dum ílla mecúm fuit:
Neque séxta aerumna acérbior Hercúli quam illa mihi obiéctast.
AP. Pulcra édepol dos pecúniast. PE. Quaequidém pol non marítast.

EPIDICVS. PERIPHANES. APOECIDES
SERVOS SENES II

EP. St.
Tacéte: habete animúm bonum.
Liquido exeo foras auspicio, aui sinistra. 183. 184
Acútum cultrum habeó senis qui exénterem marsúppium.
Sed eccum ípsum ante aedis cónspicor Apoécidae.
* * * * * * * * qualís uolo uetulós duo.
Iam ego mé conuortam in hirúdinem atque eorum éxsugebo sánguinem
Senáti qui columén cluent.
* * * * * * * * * * * * * * * * *
<AP.> * * * * * * * * * * * * * * *

170ᵇ—172. qua ex (*sic A*) *vel* quam ex | domi est: DOMOST | filiam (*sic A*) *vel* familiam || 173—184. *turbata in B discriptio* || 175. SACRIFICAS || 176. HORCOOSTIIS || 177. *cf. ad Cist. 14 sqq.* | tibi licuit eum *Servius Dan.* || 180. PECUNIASTQUAE | pol *om Porphyrio* | MARITAST (*item Porphyrio*): maritatast || 181 sq. STTACETE: St at cete (atetacete *B²*) *vel* (S)tat cete *vel* atat certe || 183 sq. *cf. ad Cist. 14 sqq.* | SINIXTRA || 185. cultrum *vel* clitrum | extenterem *B² in marg* || 186. apeciden *vel* apoecidae || 187. *lac sign B* | duo *vel* duos || 188. hirudinem *vel* hirundinem (erundinem *vel* urundines *Nonius*) | exsugebo *vel* exugelo (exugebo *vel* exorbebo *Nonius*) || 189. cluet *B²* | *lac sign R. Muellerus* ||

Cóntinuo ut marítus fiat. PE. Laúdo consiliúm tuom.
Nám ego illum audiui ín amorem haerere ápud nescioquam fídicinam:
Íd ego excru⟨ci⟩or. EP. Di hércle omnis me ádiuuant, augént, amant:
Ipsi hí quidem mihi dánt uiam, quo pácto ab se argentum aúferam.
Age núnciam orna te, Épidice, et pallíolum in collum cónice
Itaque ádsimulato, quási per urbem tótam hominem quaesíueris.
Áge, siquid agis. di ímmortales, útinam conueniám domi
Périphanem, per ómnem urbem quem súm defessus quaérere:
Pér medicinas, pér tonstrinas, ín gymnasio atque ín foro,
Pér myropolia ét lanienas círcumque argentárias:
Rógitando sum raúcus factus, paéne in cursu cóncidi.
PE. Épidice. EP. Epidicúm quis est qui réuocat? PE. Ego sum Périphanes.
AP. Ét ego Apoecidés sum. EP. Et ego quidem sum Épidicus: sed, ere, óptuma
Vós uideo opportúnitate ambo áduenire. PE. Quíd reist?
EP. †Mane, sine respírem, quaeso. PE. Immo ádquiesce. EP. Animó malest.
⟨AP.⟩ Récipe[am] anhelitúm. PE. Clementer réquiesce. EP. Animum aduórtite:
Á legione omnés remissi súnt domum Thebís. AP. †Scit factum.
EP. * * * * ego ita factum esse díco. PE. Scin tu istúc? EP. Scio.

---

190. ‡Laudo (AP. B^2) || 191. inmorem: *corr* B^2 || 194. pallium *Gellius* || 196. conueniam *vel* coueniam || 198. per tonstrinas *vel* tonstrinas || 201. AP. Epidice: *corr Ac* | epidictum: *corr B* | pheriphanes B^2 || 203. ambo (*vel* amabo) aduenire op(p)ortunitate: *trai Bo* || 205. Recipiam: *add et corr Brixius* || 207. *lac sign libri* ||

PE. Quí tu scis? EP. Quia ego íre uidi mílites plenís uiis.
Árma referunt ét iumenta dúcunt. PE. Nimis factúm bene.
EP. Túm captiuorúm quid ducunt sécum: pueros, uírgines,
Bínos, ternos, †alius quisque. fít concursus pér uias:
Fílios suos quísque uisunt. PE. Hércle rem gestám bene.
EP. Túm meretricum númerus tantus quántum in urbe omní fuit
Óbuiam ornatae óccurrebant suís quaeque | amatóribus:
Eós captabant. íd adeo qui máxume animum aduórterim:
Pléraeque eae sub uéstimentis sécum habebant rétia.
Quom ád portam uenio, átque ego illam illi uídeo praestolárier
Ét cum ea tibícinae ibant quáttuor. PE. Quicum, Épidice?
EP. Cúm illa quam tuos gnátus annos múltos deamat, déperit,
Ýbi fidemque rémque seque téque properat pérdere.
Éa praestolabátur illum apud pórtam. PE. Viden uenéficam.
EP. Séd uestita, auráta, ornata ut lépide, ut concinne, út noue.
PE. Quíd erat induta? án regillam indúculam an mendículam?
EP. Ínpluuiatam, ut ístae faciunt uéstimentis nómina.
<PE.> Ýtin inpluuium indúta fuerit? EP. Quíd istuc tam mírabilest?

---

210. ducunt *vel* dicunt ‖ 214. occurrebant (*sic A*) *vel* occurrebat ‖ 215. quā B^2 | animum aduorterim: ANIMADUORTERINT ‖ 217. ad portam (*sic A*) *vel* ad portum | illic B^2 ‖ 219. deamat (*sic A*) *vel* deamabat ‖ 220. FIDEMQUAEREMQUAE ‖ 221. BENEFICAM ‖ 222. aurata (*sic A*) *vel* aurota | ORNATA: ornamenta ‖ 223. INDUTA#AN | INDUTULAMAN: tuniculam indulam an *Nonius* ‖ 224. INPLUUIATA (*item Nonius*) | ISTAE (*item Nonius*): istaec | FACIUNT (*item Nonius*): facimus ‖ 225. Vt in inpluuium (Vtin *Ac*): UTINPLUUIUM | FUERIT: erit *vel* erat | PE.: *corr Bo* | ISTUCTAM: istuc ‖

Quási non fundis éxornatae múltae incedant pér uias.
Át tributus quom ímperatus ést, negant pendí potis.
Íllis quibus tribútus maior pénditur pendí potest.
Quíd istae quae uesteí quotannis nómina inueniúnt noua?
Túnicam rallam, túnicam spissam, línteolum caesícium,
Índusiatam, pátagiatam, cáltulam aut crocótulam,
Súpparum aut submíniam, ricam, básilicum aut exóticum,
†Cumatile aut plumatile, carinum aut gerrinum, gerrae maxumae.
Cáni quoque etiam adémptumst nomen. PE. Quí? EP. Vocant Lacónicum.
[EP.] Haéc uocabula aúctiones súbigunt ut faciánt uiros.
AP. Quín tu ut occepísti loquere? EP. Occépere aliae múlieres
Duaé sic post me fábulari intér sese: ego abscessí sciens
Paúlum ab illis: díssimulabam earum óperam sermoní dare:
Néc satis exaudíbam nec sermónis fallebár tamen,
Quaé loquerentur. PE. Íd lubidost scíre. EP. Ibi illarum áltera

---

226. EUNDIS ‖ 227. CUM: qum *vel* quin | POTIS: potesse ‖ 228. TRIBUTIS ‖ 229. UESTEIQUODANNIS: uesti quot annis ‖ 230. RALLAM: raliam *vel* ralia ‖ 231. intusiatam *Varro,* indusiata *vel* inlusiatam *Nonius* | caltulam (*sic A et Nonius*) *vel* catulam (caltulum *Varro*) | CROCOTULAM (*vel sic cum Varrone vel* proputulam *Nonius*): crutulam ‖ 232. SUPPARUM (*sic Nonius*): Subparum | sub miniam: SUBNIMNIAM (subnimium est *Nonius*) | ritam uasilicam *vel* rica basilicum *Nonius* ‖ 233. CARINUM: garinum (cerinum *Nonius*) | gelinum *Nonius* | GERREMAXUME ‖ 234. ademptum st: ADEPTUST | EP. Qui PE.: *corr Bo* | Vocant: EUBEANT | laconicum (*sic A*) *vel* laconum ‖ 235. *del Bo* | AUCTIONES: auetiones *vel* aut tiones | UIROS: uiri ‖ 236. OCCEPERE: occipere (*corr* B^2) ‖ 237. Duae post me sic fabulari: QUAESICPOSTMEFABULARE | ABSCESSI: abcessi | SCIENS: solens ‖ 238. EARUMOPERAMSERMONI: me harum sermoni operam ‖ 239. EXAUDIEBAM ‖

Díxit illi quícum ipsa ibat — PE. Quíd? EP. Tace ergo, ut aúdias.
Póstquam illam sunt cónspicatae, quám tuos gnatus déperit:
'Quám facile et quam fórtunate éuenit illi, óbsecro,
Múlieri quam líberare uólt amator.' "Quísnam is est?"
Ínquit altera ílli: ibi illa nóminat Stratíppoclem,
Périphan<a>i fílium. PE. Perii hércle: quid ego ex te aúdio?
EP. Hóc quod actumst. égomet postquam id íllas audiuí loqui,
Coépi rursum uórsum ad illas paúsillatim accédere,
Quási retruderét hominum me uís inuitum. PE. Intéllego.
EP. Íbi illa interrogáuit illam: 'Quí scis? quis id dixít tibi?'
"Quín hodie adlataé tabellae súnt ad eam a Stratíppocle,
Eum argentum sumpsísse apud Thebas áb danista faénore:
Íd paratum et sé ob eam rem id férre." PE. †Cedo ego óccidi.
EP. Haéc sic aiebát [sic] audiuisse éx eapse atque epístula.
PE. Quíd ego faciam núnc? consilium a te éxpetesso, Apoécides.
AP. Réperiamus áliquid cal[l]idi cónducibilis cónsili.

---

244. QUAMLIBERARE: liberae (liberare B^2) quam *vel* quam || 245. IBIILLI: ibi (*corr Ri*) | STRATHIPPOCLEM: stratippoden *vel* stratippodem || 246. PERIFANI: periphane (ę B^2): *corr Ri* | PERI || 247. QUODACTUMEST: quod (*vel* quo: *corr* B^2) actum | POSTQUAMID: post ibi (postibi B^2) || 248. PAUSILLATIM (*item gloss Pl*): pauxillatim || 249. hominum (*sic A*) *vel* hominem || 250. quis id: QUIID || 251. allate sunt tabelle (*trai Guy*): ADLATAETABELLAE | ASTRATHIPPOCL(E) || 253. Cedo (*vel* Cede) ego *vel* ego || 254. aiebat (*vel* agebat) sic audiuisse se (*ex* audiui sese B^2) abse: *corr Kampmannus* || 256. riperiamus *vel* reppiamus | *del Dousa* ||

Nam ílle quidem aut iam hic áderit, credo hercle, aút iam adest. EP. Si aequóm siet
Mé plus sapere quám uos, dederim uóbis consiliúm catum,
Quód laudetis, út ego opino[r], utérque — PE. Ergo ubi id est, Epidice?
EP. Átque ad eam rem cónducibile. AP. Quíd istuc dubitas dícere?
EP. Vós priores ésse oportet, nós posterius dícere,
Quí plus sapitis. PE. Éia uero: age díc. EP. At deridébitis.
AP. Nón edepol faciémus. EP. Immo sí placebit, útitor
Cónsilium, si nón placebit, réperitote réctius.
Míhi istic nec seritúr nec metitur, nísi ea quae tu uís uolo.
PE. Grátiam habeo. fác participes nós tuae sapiéntiae.
EP. Cóntinuo arbitrétur uxor tuó gnato atque ut fídicinam
Íllam quam is uolt líberare, quaé illum corrumpít tibi,
Vlciscare atque íta curetur, úsque ad mortem ut séruiat.
AP. Fíeri oportet. PE. Fácere cupio quíduis, dum id fiát modo. EP. [H]Em,
Núnc occasióst faciundi, príus quam in urbem aduén⟨er⟩it,
Sícut cras hic áderit: hodie nón †uenerit. PE. Qui scís? EP. Scio,
Quía mihi alius díxit, qui illinc uénit, mane hic ádfore.
PE. Quín tu eloquere, quíd faciemus? EP. Síc faciundum cénseo,
Quási tu cupias líberare fídicinam animi grátia,

---

259. *del Bo* ‖ 262. Qui *vel* Qđ ‖ 266—270. *verba* tuae — Hem *solus habet B* ‖ 270. *del Brixius* ‖ 273. illinc *vel* illic | hunc *vel* hic *vel* hic hunc ‖ 274. AP. Sic | faciundum censeo *vel* faciendo censeo ‖

Quásique ames ueheménter tu illam. PE. Quam ád rem istuc refért? EP. Rogas?
V́t enim praestinés argento, príus quam ueniat fílius,
Átque ut eam te in líbertatem dícas emere. PE. Intéllego.
EP. V́bi erit empta, ut áliquo ex urbe ámoueas, nisi quíd tua
Sécus sententiást. PE. †Immo docte. EP. Quid tu autem, Apoécides?
AP. †Qui ego iam? nisi té commentum nímis astute intéllego.
EP. Iam ígitur amota éi ⟨fu⟩erit ómnis consultátio
Núptiarum, né grauetur quód uelis. PE. Viué sapis,
Ét placet. ⟨EP.⟩ Tum tu ígitur calide quídquid acturú's age.
PE. Rem hércle loquere. EP. Et répperi haec te qui ábscedat suspício.
PE. Síne me scire. EP. Scíbis: audi. AP. Sápit hic pleno péctore.
EP. Ópus est homine, quí illo argentum déferat pro fídicina:
Nám te nolo néque opus factost. PE. Quíd iam? EP. Ne[c] te cénseat
Fíli causa fácere, — PE. Docte. EP. Quó illum ab illa próhibeas,
Néqua ob eam suspícionem dífficultas éuen[i]at.
PE. Quém hominem inueniémus ad eam rem útilem? EP. Hic erit óptumus:
Híc poterit cauére recte, iúra qui et legés tenet.
PE. Épidice, †habeas gratiam. EP. Sed ego ístuc faciam sédulo:

---

276. refert. EP. Rogas *vel* refert EP. || 282. *add Lindemannus* || 283. AP.: *corr Ac* | Viue *vel* ui || 284. calide *vel* callide | acturus: *corr Bo* || 285. repperi *vel* reppe || 288. nam telonon (*B^2 ex* n/// telo ///non) eque opus *vel* nam telo non ep (ep *del E^1*) eq̄ opus: *corr Vss* || 289. Filii *vel* Filia || 290. *del Bo* || 293. PE. *om B^1* ||

Ego illum conueniam átque adducam huc ád te, quoiiast fídicina:
Átque argentum ego cum hóc feram. PE. Quanti émi potest minumo? EP. Íllane?
Ád quadragintá fortasse eam pósse emi minumó minas:
Vérum si plus déderis, referam: níl in ea re cáptiost.
Átque id non decem óccupatum tíbi erit argentúm dies.
PE. Quídum? EP. Quia enim múlierem alius íllam adulescens déperit
Aúro opulentus, mágnus, miles Rhódius, raptor hóstium,
Glóriosus: híc emet illam dé te et dabit aurúm lubens.
Fáce modo: est lucrum híc tibi amplum. PE. Deós quidem oro. EP. Ímpetra⟨s⟩.
AP. Quín tu is intro atque h⟨u⟩íc argentum prómis? ego uisam ád forum.
Épidice, eo uení. EP. Ne abitas, príus quam ego ad te uénero.
AP. Vsque opperiar. PE. Séquere tu intro. EP. I, númera: nil ego té moror.

EPIDICVS
SERVOS

Nullum ésse opinor égo | agrum in agro | Áttico
Aequé feracem quam híc est noster Périphanes.
Quin éx occluso atque óbsignato [atque] armário
Decútio argenti tántum quantum míhi lubet.
Quod pól ego metuo sí senex rescíuerit
Ne ulmós parasitos fáciat, quae usque attóndeant.

---

294. fidicina *vel* fidicina EP. illane (*cf. v. 295*) ‖ 295. EP. Illane *h. l. in marg add* B^2: *cf. ad v. 294* ‖ 298. decet (*item Nonius*) ‖ 299. Quidum *vel* Quiddum | illam alius: *trai Bo* ‖ 301. aurum iubeas: *corr Gru* ‖ 302. Tace: *corr Ac* | *add Ac* ‖ 304. abitas *vel* habitas ‖ 305. numera *vel* nume ‖ 308. *del Py* ‖ 309. lubet *vel* iubet ‖ 311. attonde *vel* attonedat: *corr* B^2 ‖

Sed me úna turbat rés ratioque, Apoécidi
Quam osténdam fidicinam áliquam conductíciam.
Atque íd quoque habeo: máne me iussít senex
Condúcere aliquam fídicinam sibi húc domum, 315
⟨Vt⟩, dúm rem dinam fáceret, cantarét sibi.
Ea cónducetur átque ei praemonstrábitur,
Quo pácto fiat súbdola aduorsús senem.
Ibo íntro: argentum accípiam ab damnosó sene.

ACTVS III

STRATIPPOCLES. CHAERIBVLVS
ADVLESCENTES II

STR. Éxpectando éxedor míser atque exénteror, 320
Quómodo mi Épidici blánda dicta éuen[i]ant.
Nímis diu máceror: sítne quid nécne s[c]it
Scíre cupió. CHAE. Per illám tibi cópiam
†Copiam parare aliám licet: sciui équidem in principio ílico . 324
†Nullam tibi esse in illo copiam. STR. Interii hercle ego.
CHAE. Ábsurde facis qui ángas te animi: [STR.] si hércle ego illum semel pr[eh]éndero,
Numquam irridere nos illum inult[im]um sinam seruom hominem. 327. 328
STR. Quid illum ferre uis, qui, tibi quoi diuitiae domi maxumae sunt,
Is nummum nullum habes nec sodali tuo in te copiast? 330

---

316. *addidimus duce Buechelero* (*cf. 500 sq.*) | dinam *vel* diuinam || 320—324. *tres sunt in B v.* (— mihi — maceror) || 321. *del Bo* || 322. sitne quid *vel* sic nequit (si nequid B^2) || 324. Copiam parare *vel* Copiam tibi parare | Sciui (*sic*) *B* || 326. CHAE. *add* B^2E | STR. *del Bo* || 327 sqq. *cf. ad Cist. 14 sqq.* || 329. STR. Quid *vel* Quid | ferre *vel* fere | cui *vel* qui *vel* qui si (quoi B^2) || 330. Is nummum *vel* Nummum his ||

CHAE. Si hercle hábeam, polliceár lubens: uerum áliquid aliqua aliquó modo
Alicúnde ab aliqui aliquá tibi spes est fóre mecum fortúnam.
STR. Vaé tibi, muricíde homo. CHAE. Qui tíbi lubet mihi mále loqui:
STR. Quippe tú mi aliquid aliquó modo alicúnde ab aliquibús ⟨b⟩latis,
†Quod nusquamst: neque ego id inmitto in aures meas,
Nec míhi plus †adiumenti ades quam ille quí numquam etiam nátust.

EPIDICVS. STRATIPPOCLES. CHAERIBVLVS
SERVOS ADVLESCENTES II

EP. Fecísti iam officiúm tuom: me meúm nunc facere opórtet.
Per hanc cúram quieto tíbi licet esse: hóc quidem iam péri⟨i⟩t.
Niquid †tibi hinc in spem referas: oppido hoc pol-lí⟨nc⟩tumst.
†Crede modo mihi: sic ego ago: síc egerunt nóstri.
Pro di ímmortales, mi húnc diem dedístis luculéntum,
Vt fácilem atque impetrábilem. sed ego hínc migrare césso,
Vt ímportem in colóniam hunc †auspicio commeátum?
Mihi césso quom sto. séd quid hoc? ante aédis duo sodáles

---

331. CHAE. *om B¹: item v. 333 sq.* ‖ 333. murricide *Paulus* | lubet *vel* iubet ‖ 334. *add J* (t latras *B²*) ‖ 335. quod *vel* quid ‖ 336. adiumenti (*vel* adiumenta) ades | natu st *vel* natus est ‖ 337. tuum *vel* tu tuum ‖ 339. pollitum (*vel* politum) est: *add Goe* ‖ 341. dedistis luculentum *vel* dedisti loculentum ‖ 343. hunc hunc (*alt.* hunc *del B²*) ‖ 344. Mihi cesso *vel* Mihi concesso ‖

Erum et Chaéribulum cónspicor. quid hic ágitis? accipe hóc sis.
STR. Quantum híc inest? EP. Quantúm sat est et plús satis: supérfit:
Decém minis plus áttuli, quam tú danistae débes.
Dum tíbi ego placeam atque óbsequar, meum térgum flocci fácio.
STR. Nam quíd ita? EP. Quia ego tuóm patrem faciám parenticídam.
STR. Quid istúc est uerbi? EP. Níl moror uetera ét uolgata uérba
'Perátum ductare': †at ego follítum ductitábo
Nam léno omne argentum ábstulit pro fídicina: ego resólui.
[Manibus his dinumeraui pater suam natam quam esse credidit.]
Nunc íterum ut fallatúr pater tibique aúxilium apparétur
Inuéni: ⟨n⟩am ita suasí seni atque hanc hábui oratiónem,
Vt, quóm redisses, né tibi eius cópia esset. STR. Eúge.
EP. Ea iám domist pro filia. STR. †Teneo. EP. Nunc auctórem
Dedít mihi ad hanc rem Apoécidem — is ápud forum manét me —
†Quasi quae amaret caueat. STR. Haud male. EP. Iam ípse cautor cáptust.
Ipse ín meo collo túos pater crumínam collocáuit:
Is adórnat ⟨ad⟩ueniéns domi extemplo út maritus fías.
STR. Vnó persuadebít modo, si illám quae adductast mécum

346. supersit: *corr Ca* ‖ 349. quia ego *vel* quia ‖ 351. peratum *vel* paratum | At (*sic*) *B* ‖ 353. *secl Ri: cf. 367 sq.* ‖ 355. inueniam: *corr R. Muellerus duce Py* ‖ 356. ne *vel* ue ‖ 357. 359. *pers solus habet B* ‖ 357. domist pelia (pro illa *in ras* B^2): *corr Ac* | auctorem *vel* actorem ‖ 361. *add Ca* ‖

Mihi adémpsit Orcus. EP. Núnc ego astútiam hanc instítui:
Deuéniam ad lenoném domum egomet sólus, eum [ego] docébo,
Siqui[d] ád eum adueniant, út sibi essé datum argentum dícat,
Pro fídicina argentí minas se habére quinquagínta.
Quippe égo qui nudiustértius meis mánibus denumeráui
Pro illá tua amica quám pater suam fíliam esse rétur.
Ibi léno sceleratúm caput suom imprúdens alligábit,
Quasi pró illa argentum accéperit, quae técum adducta núnc est.
STR. Vorsútior es quám rota figuláris. EP. Iam ego parábo
Aliquám dolosam fídicinam, nummó conducta quaé sit,
Quae se émptam simulet, quaé senes duo dócte ludificétur.
Eam dúcet simul Apoécides ad tuóm patrem. STR. Vt paráte.
EP. Eam pérmeditatam meís dolis astútiisque onústam
Mittám. sed nimis longúm loquor: diu me éstis demoráti.
Haec scítis iam ut futúra sint. abeó. STR. Bene ambuláto.
CHAE. Nimis dóctus ille⟨st⟩ ád male faciúndum. STR. Me[t]quidem cérto
Seruáuit consiliís suis. CHAE. Abeámus intro hinc ád me.
STR. Atque áliquanto lubéntius quam abs té sum egressus íntus:
Virtúte atque auspicio Épidici cum praéda in castra rédeo.

---

363. adempsit *vel* dempsit | hanc astutiam: *trai Py* ‖ 364. *del Py* ‖ 365. *del Ca* | adueniam: *corr Ca* ‖ 369. alligauit ‖ 371. STR. *vel* CHAE. | Iam *vel* ha ‖ 373. docte *vel* docta ‖ 374. suum: *corr* B^2 *J* | STR. *add* B^2 ‖ 375. *pers om EJ* | astutusque *vel* stutiisque: *corr* B^2 ‖ 376. mittam *vel* mitram ‖ 378. *add Ca* | met quidem *vel* meę quidem (me equidem B^2): *correximus* ‖ 379. *pers om EJ* ‖ 380. lubentius *vel* iubentius ‖

PERIPHANES. APOECIDES. FIDICINA
SENES II
⟨SERVOS⟩

PE. Non óris causa módo hominis aequóm fuit
Sibi habére speculum, ubi ós contemplaré⟨n⟩t suom,
Sed [id] quí perspicere póssent [cor sapiéntiae,
Igitúr perspicere ut póssint] cordis cópiam:
Vbi id ínspexissent, cógitarent póstea,
Vitam út uixissent ólim in adulescéntia.
Fuit cónducibile hocquidém mea senténtia.
†Vel quasi egomet qui ⟨du⟩dum fíli causa coéperam
Egó me excruciare ánimi, quasi quid fílius
Me[li]us déliquisset méd erga, aut [quasi] non plúruma
Malefácta mea essent sólida in adulescéntia.
Profécto delirámus interdúm senes.
Sed méus sodalis ít cum praeda Apoécides.
Veníre saluom mércatorem gaúdeo.
Quid fít? AP. Di deaeque te ádiuuant [res propere]. PE. Omén placet.
⟨AP.⟩ Quin ómini omnis súppetunt res pró⟨s⟩perae.
Sed tu †hanc lubens intro abduci. PE. Heús foras
Exíte huc aliquis: dúce istam intro múlierem [concludi uolo].
Atque aúdin? SE. Quid uis? PE. Cáue siris cum fília
Mea cópulari hanc néque conspicere. iám tenes?
In aédiculam istanc sórsum concludí uolo:

384 sq. Si (Sed B^2) id *vel* Sibi id: *del Ca* | *secl Geppertus* || 388. *exstat post 393: trai Brixius* || 389. *add Guy* || 391. quasi *del Ri* | plurimum: *corr Pius* || 393. *cf. ad 388* || 396. sit | *del Gul* | PE. Omen *vel* omen || 397. AP. *add Gru* | quoi (o *s. scr*) nomini (homini B^2) *vel* cum nomini: *corr Gru* || 398. lubens (*vel* iubes) | PE. Heus *vel* heus || 399. *ras del B* (*cf. v. 402*) || 400. EP. Quid *vel* AP. Quid: *corr Angelius* | PE. *in spat add* B^2 | caue siris cum *vel* caue siris eum (siriscum nōm proprium B^2 *in marg*) || 402. istanc (n *s. scr.*) *vel* istaec | concludi uolo *solus add* B^2 (*cf. v. 399*) ||

Diuórtunt mores uírgini longe ác lupae.
AP. Docte ét sapienter dícis. num⟨quam⟩ nímis potest
Pudicítiam quisquam suaé seruare fíliae.
Edepól ne | istam témpore gnató tuo
Sumus praémercati. PE. Quíd iam? AP. Quia dixít mihi
Iam dúdum se alius tuóm uidisse hic fílium.
Hanc édepol rem apparábat. PE. Plane hercle hóc quidemst.
AP. Ne tú habes seruom gráphicum et quantiuís preti:
Non cárust auro cóntra. ut ille fídicinam
Fecít nescire †esse emptám tibi:
Ita rídibundam atque hílaram huc adduxít simul.
PE. Mirum hóc qui potuit fíeri. AP. Te pro fílio
Factúrum dixit rém esse diuinám domi,
Quia Thébis saluos rédierit. PE. Recta⟨m⟩ ínstitit.
AP. Immo ípsus illi díxit conductam ésse eam
Quae hic ádministraret ád rem diuinám tibi.
[Facturum hoc dixit rem esse diuinam tibi domi]
Ego íllic me autem síc adsimulabám quasi
Stolidúm, quom bardum mé faciebam. PE. Immo íta decet.
AP. Res mágna amici apúd forum agitur: eí uolo
Ire áduocatus. PE. Át, quaeso, ubi erit ótium,
Reuórtere ad me extémplo. AP. Continuo híc ero.
PE. Nil hómini amicost ópportuno amíci[ti]us:
Sine tuó labore quód uelis actúmst tamen.
Egó si adlegassem áliquem ad hoc negótium
Minus hóminem [quam] doctum mínusque ad hanc rem cállidum,

404. *add Fl* || 406. *post* ne istam *ras 8 litt B* || 408. alius tuum *vel* alius | uisse *vel* nisse: *corr* B^2 || 409. Hanc *vel* PE. Hanc | PE. *vel* AP. || 410. AP. Ne *vel* Ne || 411. ut *vel* AP. Vt || 412. esse *vel* hosse || 413. Ita *vel* la *vel* illam || 414. *pers om E* | hoc qui *vel* hoc quod || 416—419. *solus add* B^2 || 416. recte: *corr Lamb* || 419. *secl Ac*: *cf. v. 415* || 421. Immo sta (*vel* stat): *corr Py* || 422. ei *vel* eum || 423. at queso *vel* atquest || 425. *pers om E* || 427. adligassem || 428. *del Ca* ||

Os súblitum esset ítaque me albis déntibus
Meus dérideret fílius meritíssumo.
(Atque haéc stultitiast mé illi uitio uórtere
Egomét quod factitáui in adulescéntia
Quom mílitabam: púgnis memorandís meis
Erádicabam hominum aúreis, quando occéperam.)
Sed quís illic est quem huc áduenientem cónspicor,
Suám qui undantem c⟨h⟩lámydem quassandó facit?

MILES. PERIPHANES
SENEX

MI. Caue praéterbitas úllas aedis, quín roges
Senex híc ubi habitat Périphanes †Platenius.
Incértus tuom caue ád me re⟨t⟩tulerís pedem.
PE. Aduléscens, si istunc hóminem quem tu quaéritas
Tibi cómmonstrasso, ecquam ábs te inibo grátiam?
MI. Virtúte belli armátus promerui, út mihi
Omnís mortalis [deceat] ágere deceat grátias.
PE. Non répperisti, aduléscens, tranquillúm locum,
Vbi tuás uirtutes éxplices, ut póstulas.
Nam strénuiori déterior si praédicat
Suas púgnas, de illius íllae fiunt sórdidae.
Sed istúm quem quaeris Périphanem †Platenium
Ego súm, siquid uis. MI. Némpe quem in adulescéntia
Memoránt apud reges ármis, arte duéllica

429. albis *vel* alchis || 430. derideret *vel* deridet || 431—434. *secl Goe* || 431. stultitiast *vel* stultiast || 432. factitaui inadulescentia *vel* factitaui (*cf.* 434) || 434. aureis (aures B^2) *vel* adulescentia aureis (*cf. v.* 432) || 435. quis hic: *corr Sey* || 436. qui suam *et* fecit *Nonius* || 438. hic ubi *vel* ubi | platenius *vel* platemus *vel* platenus || 439. tuum *vel* sum | ad me retulit *vel* me retulerit: *corr* B^2 || 440. PE. *solus B* || 441. commo(n)strasso *vel* commonstrauero || 443. *del J* || 447. sordidę *vel* ordine || 448. periphanen (*vel* periphanem) platenium ||

Diuítias magnas índeptum? PE. Immo si aúdias
Meas púgnas, fugias mánibus dimissís domum.
MI. Pol egó magis unum quaéro meas quoi praédicem,
Quam illúm qui memoret suás mihi. PE. Hic non
ést locus:
Proin tu álium quaeras quoí centones sárcias.
MI. Animum áduorte, ut quod ego ád te aduenio intéllegas:
Meam amícam audiui té esse mercatum. PE. Áttatae,
Nunc démum scio ego hunc quí sit: quem dudum Épidicus
Mihi praédicauit mílitem. adulescéns, itast
Vt dícis: emi. MI. Vólo te uerbis paúculis,
Si tíbi molestum nón est. PE. Non edepól scio
Moléstum necne sít, nisi dicis quíd uelis.
MI. Mihi illam út tramittas, árgentum accipiás: adest.
Nam quíd ego apud te uér[b]a parcam próloqui?
Ego illám uolo hodie fácere libertám meam,
Mihi cóncubina quaé sit. PE. Te absoluám breui.
Argénti quinquagínta mihi illa emptást minis:
Si séxaginta míhi denumerantúr minae,
Tuas póssidebit múlier faxo férias,
Atque íta profecto, ut eam éx hoc exonerés agro.
MI. Estne émpta mihi istis légibus? PE. Habeás licet:
Concíliauisti púlcre. heus foras edúcite,
Quam intróduxistis fídicinam. atque etiám fides
Ei quae áccessere tíbi addam dono grátiis.

---

451. I(N(DEP)T(UM): indēptum *vel* adeptum ‖ 452. DEMISSIS-DOMUM: demissis demum (*vel* domum) ‖ 454. QUA(ILL *vel* ME)UM | suas *vel* suus ‖ 455. PROIN: quo in *vel* quin | FARCIAS: fartias *vel* faruas: *corr Lamb* ‖ 456. ADUENIO: uenio ‖ 457. ATTATAE: attate *vel* aetate ‖ 459. ADULESCENSITAST: adulescentiast (*corr B*[2]) ‖ 460. MI. Volo (*sic A*) *vel* uolo ‖ 461. NONEST: nonst ‖ 462. NECNE-SIT: non est (*vel* est#) | nisi: NIHIL | quid: QUOD ‖ 463. #AD-EST: habeas *vel* PE. Habeas TH. ‖ 464. UERBAPARCAM: parcam *vel* paream (*corr Goe duce Gepperto*) ‖ 465. UOLOHODIE: hodie uolo ‖ 466. SIT(TE *vel* #)ABSOLUAM ‖ 468. SISEXAGINTA: Sexaginta (*corr B*[2]) | denumerantur (*sic A, sed* DE) *vel* denumerentur ‖ 471. ESTNEMPTA | MIHI: mihi (*vel* tibi) haec | PE. hábeas (*sic A*) *vel* habeas ‖ 472. #HEUS ‖ 474. gratiis (*sic A*) *vel* gratus (gratis *B*[2]) ‖

PERIPHANES. MILES. FIDICINA
SENEX

⟨PE.⟩ Age áccipe hanc sis. MI. Quaé te intemperiaé tenent?
Quas tú mihi tenebras trúdis? quin tu fídicinam
Prodúci intus iubés? PE. Haec ergost fídicina:
Hic ália nullast. MI. Nón mihi nugarí potes:
Quin tu húc producis fídicinam Acropolístidem?
PE. Haec ínquamst. MI. Non haec ínquamst: non nouísse me
Meam rére amicam pósse? PE. Hanc, inquam, fílius
Meus déperibat fídicinam. MI. Haec non ést ea.
PE. Quid? nón est? MI. Non est. PE. Ýnde haec igitur géntiumst?
Equidem hércle argentum pro hác dedi. MI. Stulté datum
Reór, peccatum lárgiter. PE. Immo haéc east.
Nam séruom misi, quí illum sectarí solet,
Meum gnátum: is ipse hanc déstinauit fídicinam.
MI. Em istíc homo te articulátim concidít, senex,
Tuos séruos. PE. Qui concídit? MI. Sic suspíciost:
Nam pró fidicina haec cérua subpositást tibi.
Senéx, tibi os est súblitum plane ét probe.
[PE.] Ego illám requiram iam úbiubist. bellatór, uale.
⟨PE.⟩ Eugae, eúgae, Epidice, frúgi's: pugnasti †homo's,
Qui me émunxisti múcidum minumí preti.

---

475. *novam scaenam solus A indicat* | QUAETE: quae || 476. ṬṚỤḌIS: cudis (*corr* B^2) || 477. PE. Haec (*sic A*) *vel* hoc || 479. ACROPOLISTIDEM: cropolistidem || 481. MEAM: eam | posse: ẸSSẸ || 484. MI. Stulte (*sic A*) *vel* stulte || 485. REOR: reor et | east: EST || 486. QUIILLUM: qui *praem 12 litt spat vel lac sine* qui || 487. ISIPSE: ipse | DESTINAUITFIDICINAM: fidicinam *praem 18 litt spat vel* fidicinam emit (*lac*) fidicinam (*alt.* fidicinam *del* B^2) || 488. EM: Hem | ARTICULATUMCONCIDIS || 489. QUI: quid || 490. fidicina (*sic A*) *vel* fididicina | HAECCERUA: haec || 491. sublitum (*sic A*) *vel* sulatum || 492. bellator (*sic A*) *vel* PE. Bellator || 493. EUGAEEUGAE: euge fruge (*vel* frugi) | frugi es (*sic A*) *vel* frugist || 494. MUCCIDUM ||

Mercátus te hodiest dé lenone Apoécides?
FI. Fando égo istu[n]c nom[in]en númquam audiui ante húnc diem,
Neque mé quidem emere quísquam ulla pecúnia
Potuít: plus iam sum líbera quinquénnium.
PE. Quid tíbi negotist meaé domi igitur? FI. Aúdies:
Condúcta ueni ut fídibus cantarém seni,
Dum rém diuinam fáceret. PE. Fateor me ómnium
Hominum ésse Athenis Átticis minumí preti.
Sed tú nouistin fídicinam Acropolístidem?
FI. Tam fácile quam me. PE. Vbi hábitat? FI. Postquam líberast,
Vbi hábitet dicere ádmodum incerté scio.
PE. Eho, an líbera illast? quís eam liberáu⟨er⟩it
Volo scíre, si scis. FI. Íd quod audiui aúdies:
Stratíppoclem aiunt, Périphan⟨a⟩i fílium,
Abséntem curauísse ut fieret líbera.
PE. Perii hércle, si istaec uéra sunt, planíssume:
Meum exénterauit Épidicus marsúppium.
FI. Haec síc audiui. númquid me uis céterum?
PE. Maló cruciatu ut péreas atque abeás cito.
FI. Fidés non reddis? PE. Néque fides neque tíbias.
Propera ígitur fugere hinc, sí te di amant. FI. Ábiero:
Flagítio cum maióre post reddés tamen.

---

495. MERCATUMESTTEHODIEESTLENONEAPOETIDES ‖ 496. FANDUM: eandum (ehodum B^2): *corr Geppertus* | istunc hominem (*item A*): *corr Bo* ‖ 497. quidem: EQUIDEM ‖ 499. audies (*sic A*) *vel* adies ‖ 503. nouistin (*vel* nouisti): PROBISTIINMULIEREM | ACROPOLISTIDEM: cropolistidem *vel* reropolistidem ‖ 504. LIBERAST: ubertast ‖ 505. HABITET: habitat (*corr* B^2) *vel* habitaret | DICEREADMODUM: dum ‖ 506. EHOANLIBERAILLAST: eho (*vel* eo) ani *cum 11 litt spat* | QUIS: uis *vel* quis | liberauit (*sic A*) *vel* liberaui: *corr E* ‖ 507. audies: IAMAUDIENS ‖ 508. STRATHIPPOCLENAIUNT: stratippoden (*vel* strapoden) | *add Bo* ‖ 509. libera: FILIA (*ut vid*) ‖ 510. PERIHERCLE | planissume (*sic A*) *vel* ⌗ planissume ‖ 511. EXENTERAUIT: exinteraui(t) *vel* ex intrauit | EPIDICUSMARSUPPIUMEPIDICUS ‖ 512. NUNCSIQUIDUISME ‖ 513. MALOUTCRUCIATUUT | abeas (*sic A*) *vel* obeas ‖ 515. PROPERASISIGITUR | TESI ‖

PE. Quid núnc? qui in tantis pósitus sum senténtiis,
[Eamne égo sinam inpune? ímmo etiam si | álterum
Tantúm perdundumst, pérdam potius quám sinam
Me inpúne irrisum esse, hábitum depeculátui]
Ei seíc data esse uérba praesentí palam.
Atque mé minoris fácio prae illo qui ómnium
Legum átque iurum fíctor, condictór cluet.
Is étiam sese sápere memorat: málleum
Sapiéntiorem uídi excusso mánubrio.

ACTVS IV

PHILIPPA. PERIPHANES
MVLIER SENEX

PHI. Síquid est homini míseriarum quód miserescat, míser ex animost:
Id ego experior, quoi multa in unum locum confluont, quae meum
  Pectus pulsant.
Simul multiplex aerumna m⟨e⟩ exercitam habet.
Paupertas, pauor territat mentem animi,
Neque ubí meas collocém spes habeo mi úsquam munitúm locum:
Ita gnáta mea hostiúmst potita néque ea nunc ubi sít scio.

---

517. QUINUNCQUIN | sum *vel* sim: SỊỊS | SENTENTEIS ‖ 518—520. *om A* ‖ 519. quam *vel* qua ‖ 520. depeculatum: *corr Buechelerus* ‖ 521. EISEIC: eis sic ‖ 522. MEMINORIS: memineris | FACIOFACIO | prae (*sic A*) *vel* pro ‖ 523. iurum (*sic A*) *vel* uirum | CONDICTOR: conditor ‖ 525. SAPIENTIOREMUIDIEXCUSSO: sapientiorem *cum 20 litt spat* ‖ 526—530. *sic discr A, ut vid* (Pectus — paupertas *contr B*) ‖ 527 sqq. *cf. ad Cist. 14 sqq.* ‖ 529. erumnam: *corr Gul* | exercitam *vel* excitatam ‖ 531—535. *sic discr A, ut vid* (*in B sunt 5 v.* — collocem spes — potita — timido — miseratur) ‖ 531. NEC̣ | (habe)ọ(mih)IUSQ(uam): habeo usquam ‖ 532. gnata *vel* gna | SCIO: nescio ‖

PE. Quis illaec est mulier timido pectore peregre aduueniens
Quae ipsa se miseratur? PHI. In his dictust locis habitare mihi
Periphanes. PE. Me nominat haec: credo ego illi hospitio usus [in]uenit.
PHI. Péruelim mercédem dare, qui mónstret eum mi hominem aút ubi habitet.
PE. Nóscito ego hanc: nam uídeor nescio úbi †me uidisse prius.
Éstne ea an nón east quam ánimus retúr meus?
PHI. Di boni, uisitaui * * * * * * * * * * antidhac?
PE. Certo east * * * * * * * * * * * * * *
  Quam in Epidauro
  Pauperculam memini conprimere —
PHI. Plane hícinest, qui mihi in Épidauro primús pudicítiam pépulit.
PE. Quaé meo compréssu peperit fíliam, quam dómi nunc habeo.
[PHI.] Quíd si adeam — PHI. Hauscio án congrediar — ⟨PE.⟩ si haéc east? PHI. si[n] is ést homo.
Sícut anni múlti dubiam dánt * * * * * * *

533 sqq. 539 sq. *cf. ad Cist. 14 sqq.* ‖ 535. ILL(ius)US(hos)PI(tio), *ut vid* | *del Pius* ‖ 538 sqq. *post v. 538 in A 7 sunt v. usque ad* PE(rp)ULIT *v. 541, 4 a* QU(am), *5 a* PAUPERCULAM, *6 a* PLANE *incipientes: in B 537—544 sunt 7 v.* (— non est — Antidhac [*sic*] — epidauro — epidauro — filiam — congrediar) ‖ 538. an non est[?]: *corr Bo cum A, ut vid* ‖ 539 sq. *pers solus B habet* ‖ 539. *lac 14 litt: ubi post* —BO—— *in medio v.* HUN *apparuit in A* ‖ 540. *post* Certo east *25* (*16*) *litt lac* ‖ 541. mihi in (*sic A*) *vel* mihi | primus: UIRGINIPRIMUS | PE(rp)ULIT ‖ 542. filiam quam domi nunc habeo: FILIAM, *ut vid* ‖ 543. *del Goe* | PE. *corr Goe* | autsicia an congredias si hoc est *Nonius* | *add Goe* | *del Geppertus* | is est *vel* est is ‖ 544—546. *sic discr B* (*sed* Si haec.... dant *comprehendens*): *A compr* — ANIMUM — ASTU — NUNCEST ‖ 544. DUBIADA**: de ubi andant *vel* de ibandant | *lac sign Goe* ‖

PE. Lónga dies meum incértat animum, seí[n] east quam incerte aútumo.
Hánc congrediar ástu. PHI. †Muliebris adhibenda mihi malitia nunc est.
PE. Cónpellabo. PHI. Orátionis áciem contra cónferam.
PE. Sálua sis. PHI. Salútem accipio míhi et meis. PE. Quid céterum?
PHI. Sáluos sis: quod crédidisti réddo. PE. Haud accusó fidem.
Nóuin ego te? PHI. Si égo te noui, animum índucam ut tu nóueris.
PE. Vbi te uisitáui? PHI. Inique iniúriu's. PE. Quid iám? PHI. Quia
Tuaé memoriae intérpretari me aéquom censes. PE. Cómmode
Fábulata's. PHI. Míra memoras ⏑́ ⏑. PE. Em istuc réctius:
Méministin? PHI. Memini íd quod memini. PE. At ín Epidauro — PHI. Ah, gúttula
Péctus ardens míhi aspersisti. PE. uírgini paupérculae
Tuaéque matri mé leuare paúpertatem? PHI. Tún is es,
Quí per uoluptatém tuam in me[a] aerúmna⟨m⟩ obseuistí grauem?
PE. Égo sum: salue. PHI. Sálua sum, quia te ésse saluom séntio.
PE. Cédo manum. PHI. Accipe, aérumnosam et míseriarum cómpotem
Múlierem retinés. PE. Quid est quod uóltus †te turbat tuos?

---

545. SEIN: sin (*del Geppertus*) | INCERTE: incerto | AU(DI)O: animo (*corr Ca*) ‖ 547. PE. Compellabo. PHI. (*et* conferam. PE.) *vel* Compellabo PE. (*et* conferam ⌗) ‖ 548. sis: SIES ‖ 549. PE. Haud: HAUT ‖ 550 sq. *pers permutat B* ‖ 550. UTTU: uti ‖ 551. iniurius (*item A*): *corr Lamb* ‖ 553. MEMORAS*******N*: memoras | EM: Hem ‖ 554. MEMINIIDQUODMEM**I: memini id | ATIN: In | HA: ah ‖ 555. PETTUS ‖ 557. *del et add Ca* ‖ 559. aerumnarum *Nonius* ‖ 560. QUID*******UO—: quid (est *sup. scr. B*)

PHI. Fíliam quam ex té suscepi — PE. Quíd eam? PHI. eductam pérdidi:
Hóstiumst potíta. PE. Habe animum lénem et tranquillúm: tace.
Dómi meae eccam sáluam et sanam. nám postquam audiui ílico
É meo seruo illam ésse captam, cóntinuo argentúm dedi,
Ýt emeretur: ílle eam rem adeo sóbrie et frugáliter
Áccurauit, út — ut ad alias rés est inpense ínprobus.
PHI. Fác uideam, si me ésse saluam uís. PE. Eho istinc, Cánthara,
Iúbe Telestidem húc prodire fíliam ante aedís meam,
Ýt suam uideat mátrem. PHI. Remigrat ánimus nunc demúm mihi.

ACROPOLISTIS. PERIPHANES. PHILIPPA
FIDICINA SENEX MVLIER

AC. Quíd est pater, quod me éxciuisti ante aédis? PE. Vt matrém tuam
Vídeas, adeas, ⟨ád⟩uenienti dés salutem atque ósculum.
AC. Quám meam matrem? PE. Quae éxanimata exséquitur aspectúm tuom.
PHI. Quís istaec est quam tu ósculum mihi férre iubes? PE. Tua fília.
PHI. Haécine? PE. Haec. PHI. Egone ósculum huic dem? PE. Quór non, quae ex te náta sit?
PHI. Tú homo insanis. PE. Égone? PHI. Tune. PE. Cúr? PHI. Quia ego | hanc quaé siet

---

quod duo itus (*vel* dii oitus): *corr Ca* ‖ 561. PHI. *et* PE. *om E* ‖ 562. face: *corr Geppertus* ‖ 564. E: Ex | captam (*sic A, ut vid*) *vel* captiuam ‖ 566. UT**AD: ut ad (*suppl Stu: distinximus*) ‖ 567. SIM(EA)SEISALUAM———: si me uis *vel* si me: *correximus duce Sey* | Eho: EO ‖ 568. ACRO(PO)LISTHIDEM: acropolistidem *vel* morodolistidem: *corr Valla* | HUCPRODIRE: prodire ‖ 569. REMIGAT ‖ 571. *add Ca* ‖ 573. ferre (*sic A*) *vel* fere ‖ 574. NATASIT: natast ‖

Néque scio neque nóui, neque ego hanc óculis uidi ante húnc diem.
PE. Scío quid erres: quía uestitum atque órnatum immutábilem
Hábet haec * * * * * * * * * * * * * s
PHI. * * * * áliter catuli lónge olent, alitér suis.
Né ego me nouísse * * PE. Pró deum atque hominúm fidem.
Quíd? ego lenocínium facio, quí habeam alienás domi
Átque argentum egúrgitem domo prósus? quid tu, quaé patrem
Tuóm uocas me atque óscularis, quíd stas stupida? quíd taces?
AC. Quíd loquar uis? PE. Haéc negat se túam esse matrem. AC. Né fuat,
Sí non uolt: equidem hác inuita támen ero matris fília.
Nón me⟨d⟩ istanc cógere aequomst méam esse matrem, sí neuolt.
PE. Cúr me igitur patrém uocabas? AC. Túa istaec culpast, nón mea.
Nón patrem ego te nóminem, ubi tu tuám me appelles fíliam?
Hánc quoque etiam, sí me appellet fíliam, matrém uocem.
Négat haec filiám me suam esse, nón ergo haec matér meast.
Póstremo haec mea cúlpa non est: quaé didici dixi ómnia.

---

578 sq. Habet haec aliter (*vel* PHI. Alter): *ubi duorum v. reliquias A servat* | suis (*sic A, ut vid*) *vel* suus (sues *B*[2]) || 580. NEEGOME: Ne ego eam | NO——SSEH**Q——: nouisse | PRO****A**HOMINUM: atque hominum || 581. *NC———OMI: alienos domi (*corr Dousa*) || 582. argentum *om Nonius* | egurgitem: ———TE | DOMOPROSUS: domo prorsum (*sic Nonius*) *vel* domum prosum | tu quae (*sic A*) *vel* tum quem || 583. oscularis (OSCULAREI *A, ut vid*) *vel* osculari || 585. HANC || 586. *add Bo* | SINEUULT: sine (*vel* si non) uolt || 587. uocabas *vel* uocabis || 588. ego te *vel* ego | appelles *vel* appellas ||

Epidicus mihi fúit magister. PE. Périi, plaustrum pérculi.
AC. Númquid ego ibi, patér, peccaui? PE. Si hércle te umquam audíuero
Mé patrem uocáre, uitam túam ego interimam. AC. Nón uoco.
Vbi uoles pater ésse, ibi esto: ubi nóles, ne fuerís pater.
PHI. Quíd, ob eam rem | hánc emisti, quía tuam gnatam és ratus?
Quíbus de signis ágnoscebas? PE. Núllis. PHI. Qua re fíliam
Crédidisti nóstram? PE. Seruos Épidicus dixít mihi.
PHI. Quíd si seruo alitér uisumst, non póteras nouisse, óbsecro?
PE. Quíd ego, qui illam ut preímum uidi, númquam uidi póstea.
PHI. Périi misera. PE. Né fle, mulier. íntro abi, habe animúm bonum:
Égo illam reperiam. PHI. Hínc Athenis cíuis eam emit Átticus:
Ádulescentem equidém dicebant émisse. PE. Inueniám: tace.
Ábi modo intro atque hánc adserua Círcam, Solis fíliam.
Égo relictis rébus Epidicum óperam quaerendó dabo.
Si ínuenio, exitiábilem ego illi fáciam hunc ut fiát diem.

---

592. magister fuit: *trai Bo, fortasse cum A* | PLAUSTRUM (*item Festus et Donatus*): austrum (*cum lac B*) ‖ 593. IBIPATER-PECC(AUI): ibi *vel* tibi (peccaui *add* B^2) | UNQUAMAUDIUERO: umquam ‖ 595. ibi esto: PATERESTO ‖ 596. QUI***O**********Ç*******SQUITUAM (*h. e.* Quid si ob e. r. h. emistis, *ut vid*) | GNATAMES: gnatam ‖ 597—599. *om A* ‖ 599. nouis: *corr* B^2 ‖ 600. PREIMUM: primam qui (qui *del* B^2) ‖ 601. PE. Ne: NE | HABE: habeto ‖ 602. PHI. Hinc: HINC | ciuis (*sic A*) *vel* quis ‖ 603. Inueniam: EXÇ**U***AM (*an* ego inueniam?) ‖ 604. OBSERUACIRCAM: asserua circa | SOLUS ‖ 606. EGOFACIAMUTHICFIATDIES ‖

ACTVS V

STRATIPPOCLES. ADVLESCENS **EPIDICVS.** SERVOS **DANISTA.** **TELESTIS** VIRGO

STR. Mále morigerus mihist danista, quei á me argentum nón petit
Néque illam adducit quae * * praeda. séd eccum incedit Épidicus.
Quíd illuc est, quod illí caperrat fróns seueritúdine?
EP. Si úndecim deos praéter sese sécum adducat Iúppiter,
Íta non omnes éx cruciatu póterunt eximere Épidicum.
Périphanem emere lóra uidi: ibi áderat una Apoécides.
Núnc homines me quaéritare crédo. senserúnt, sciunt,
Síbi data esse uérba. STR. Quid agis, méa commoditas? EP. Quód miser.
STR. Quíd est tibi? EP. Quin tú mihi adornas ád fugam uiáticum
Príus quam pereo? nám per urbem duó defloccatí senes
Quaéritant me: in mánibus gestant cópulas secúm simul.
STR. Hábe bonum animum. EP. Quíppe ego quoi libértas in mundó sitast.
STR. Égo te seruabo. EP. Édepol ne illi mélius, si nanctí fuant.

---

607. QUEIAME: quidme *vel* qui de me | ARGENTUMNPETIT || 608. *lac sign BE* (*in cuius initio* est *add* B^2 *in ras*) || 609. illi caperrat *Nonius bis*: illic aperat | frons *vel* fros *Nonius* || 612. periphanen (*item A*): *corr Scu* | IBIADERAT: aderat ibi (*vel* ubi) || 614. AGITIS || 615. ad fugam: FUGAM || 616. 617. *hoc ordine A: inverso reliqui* || 616. senis: SENEX || 617. me: TE | SIMUL: siaui *vel* suaui || 618. HABENUMANIMUM || 619. me illi (*item A*): *corr Gul* | nancti *vel* nanctis: NACTI ||

Séd quis haec est muliércula et ille gráuastellus quí uenit?
STR. Híc est danista, haec íllast autem quam émi de praeda. EP. Haécinest?
STR. Haéc est: estne i[s]ta, út tibi dixi? aspécta et contempla, Épidice.
Ýsque ab unguiculo ád capillum súmmumst festiuíssuma.
Estne consimilis, quási quom signum píctum pulcre aspéxeris?
EP. É tuis uerbis meúm futurum córium pulcrum praédicas,
Quém Apella atque Zeúxis duo pingént pigmentis úlmeis.
STR. Di ímmortales, †socio iussi admirer pedibus pulmunes
Quí perhibetur príus uenisset quám tu aduenistí mihi.
DA. Haéc edepol remoráta med est. STR. Síquidem istius grátia
Íd remoratu's quód ista uoluit, nímium aduenistí cito.
DA. Áge age, absolue atque árgentum †numera númera, ne comités morer.
STR. Pérnumeratu⟨m⟩st. DA. Téne cruminam: huc índe. STR. Sapientér mones.
Ópperire, dum éffero ad te argéntum. DA. Maturá. STR. Domist.

---

620. SED: Si (*corr B*²) | grauastellusque (grauastellus qui *Paulus*): RAUISTELLUSQUI (*item alt. loco Paulus*) | aduenit *Paulus alt. loco* ‖ 621. quam: QUAMEGO | EMIDE: emi ex | EP. *om E* ‖ 622. ISTAUT: ut (*corr Mue*) | ET: haec | ‡aspecta hec STR. Contempla epidice EP. *E* ‖ 623. ungniculo *vel* ugniculo: UNGULO | FESTIUISTIUISSIMA: festu//////uis *vel* est est uiss (*corr B*²) ‖ 624. STR. *praem E* | ESTNECONSIMILISQUASICUMSIGNUM: Estne cons signum *intercedente lac* (*in cuius initio* [cons]idera *add B*²) | ASPEXERIS: uideris ‖ 625. E: Ex | ‡PRAE(di)ÇA(s) ‖ 626. APELLA: appelles | pincent | ulmiis *vel* ulmis (*corr B*²) ‖ 627. socio (*vel* scio: *ubi* ocio *B*³) iussi admirer ‖ 628. Qui (*sic A*) *vel* Quod | UEN(is)SE ‖ 629. med est *vel* inedem est ‖ 630. remoratus: *corr Goe* ‖ 632. *add J* | DA. Tene *vel* EP. Tene | STR. Sapienter *vel* DA. Sapienter | uenis: *corr Ac* ‖ 633. Operire (*corr B cum A*) *vel* STR. Operire | STR. *add E* ‖

EP. Sátin ego oculis útilitatem optíneo sincere án parum?
Vídeon ego Teléstidem te, Périphan⟨a⟩i fíliam,
Éx Philippa mátre natam [as] Thébis, Epidaurí satam?
TE. Quís tu homo's, qui meúm parentum nómen memoras ét meum?
EP. Nón me nouistí? TE. Quodquidem nunc uéniat in mentém mihi.
EP. Nón meministi me aúream ad te afférre natalí die
Lúnulam atque anéllum aureolum ín digitum? TE. Meminí, mi homo:
Túne is es? EP. Ego sum ét istic frater quí te mercatús⟨t⟩ tuost.
* * * * * * * * in ália matre unó patre.
TE. Quíd pater meus? uíuost? EP. Animo líquido et tranquilló's: tace.
TE. Dí me ex perditá seruatam cúpiunt, si uera aútumas.
EP. Nón habeo ullam occásionem, ut ápud te falsa fábuler.
STR. Áccipe argentum hóc, danista: hic súnt quadragintá minae.
Síquid [erit] erit dubium, ímmutabo. DA. Béne fecisti: béne uale.
STR. Núnc enim tu meá's. TE. Soror quidem édepol, ut tu aequé scias.
Sálue, frater. STR. Sánan haec est? EP. Sána, si appellát suom.

---

634. EP. *om E* | SAT—: Satin *vel* Statim | an *vel* am || 635. 636. *hoc ordine A: inverso reliqui* || 635. Videon ego *vel* Videom ego | te phere pani: *add Bo* || 636. EX: E | *del Py* || 637. HO(MO)EST | qui (*sic A*) meum *vel* quod meum || 638. NOUISTI#: nouisti *vel* nouistis || 639. 640. *hoc ordine A: inverso reliqui* || 640. Iunulam (*vel sic vel* LUNULAM *A*) *vel* Tunulam || 641. Sum et: ET | QUITEMERCATUSTUUS: tuus est (*corr Goe*) || 642. in alia *sine lac*: —MM—UTF—L— || 643. uiuist: *corr B*[2] || 648. EP. Soror *vel* soror || 649 Salue *vel* TE. Salue ||

STR. Quíd? ego modo * * huic frater fáctus, dum intro eo atque éxeo?
EP. Quód bonist, id tácitus taceas túte tecum et gaúdeas.
STR. Pérdidisti et répperisti mé, soror. EP. Stultú's: tace.
Tíbi quidém quod amés domi praestost — fídicina | — operá mea:
Ét sororem in líbertatem idem ópera concilió mea.
STR. Épidice, fateór — EP. Abi intro ac iúbe huic aquam calefíeri:
Cétera haec postérius faxo scíbis, ubi erit ótium.
STR. Séquere me, soror, hác. EP. Ego ad uos Théssprionem iússero
Húc transire. séd memento, siquid saeuibít senex,
Súppetias mihi cúm sorore férre. STR. Facile istúc erit.
EP. Théssprio, exi istác per ⟨h⟩ortum: adfér domum auxiliúm mihi.
Mágnast res: minóris multo fácio quam dudúm senes.
Rémeabo intro ut áccurentur áduenientes hóspites.
Éadem haec intus édocebo quae égo scio Stratíppoclem.
Nón fugio: dómi adésse certúmst, néque ille haud obíciét mihi
Pédibus sese próuocatum. [h]abeo íntro: nimis longúm loquor.

---

650. atque ea eo: *corr J* || 651. Quod *vel* Quid | boni est *vel* bini est || 652. stultus: *corr Lamb* || 656. (SCIB)ISUBI: scibis | erit: FUERIT || 657. MESORORHAC: hac me soror || 658. SAEUIUITSENEX: sic uiuit (*vel* saeuiunt) senes || 659. SUPPETIAS: Supcias *vel* Supretias || 660. EP. *om E* || 661. Magnas tres: *****GNA—— | fatio *vel* facito *vel* facto | senex || 663. HAEC: hac | stratippodem *vel* strathippoclem ||

PERIPHANES. APOECIDES. EPIDICVS
SENES II SERVOS

PE. Sátine ill[e h]ic homo lúdibrio nos uétulos decrepitós duos
Hábet? AP. Immo edepol tú quidem miserúm me habes miserís modis.
PE. Táce sis: modo sine me hóminem apisci. AP. Díco ego tibi iam út scias:
Álium tibi te cómitem [te] melius⟨t⟩ quaérere. ita, dum té sequor,
Lássitudine ínuaserunt mísero in genua flémina.
PE. Quót illic homo hodié me exemplis lúdificatust átque te.
Vt illic autem exénterauit míhi opes argentárias.
AP. Ápage illum a me. nam ílle quidem Volcáni iratist fílius:
Quáqua tangit, ómne amburit. si [propius] ástes[t], aestu cálefacit.
EP. Duódecim deis plús quam in caelo deórumst immortálium
Míhi nunc auxilio ádiutores súnt et mecum mílitant.
Quícquid ego maleféci, auxilia míhi et suppetiae súnt domi.
Ápolactizo inimícos omnis. PE. Vbi illum quaeram géntium?
AP. Dúm sine me quaerás, quaeras mea caúsa uel medio ín mari.

---

666. ille hic (*vel* huic) homo *vel* ille homo hic: *corr Bo* | ludibrio *vel* ludribrio || 668. Tace sis modo sine: TACES(EI)SS— | apisci *vel* aspici (adipisci B^2) || 669. *add Lamb* || 670. LASSITUDIN(e): lassitudinem || 671. QUODILLIC***O**DIEME: quod illi hodie me || 674. si propius as testa es tu: *del Weisius cum A, ut vid* || 675. INCAELO: incelo *vel* ploceo || 676. auxilio (*sic A*) *vel* auxilo || 678. APOLACTICO || 679. ———ASQUAER** (*i e.* QUAERASQUAERAS): quaeras | uel medio in mari: M***OINMARI ||

EP. Quíd me quaeris? quíd laboras? quíd hunc sollicitas? écce me.
Núm te fugi? num áb domo apsum? num óculis concessí tuis?
* * * * * * * * * * * * * * *
Néc tibi supplicó. uincire uís: em, ostendó manus.
Tú habes lora: ego te émere uidi. quíd nunc cessas? cónliga.
PE. Ílicet: uadimónium ultro míhi hic facit. EP. Quin cónligas?
AP. Édepol mancupiúm scelestum. EP. Té profecto, Apoécides,
Níl moror mihi déprecari. AP. Fácile exoras, Épidice.
EP. Écquid agis? PE. Tuon árbitratu? EP. Meo hércle uero atque haú tuo:
Cónligandae haec súnt tibi hodie. PE. At nón lubet: non cónligo.
AP. Trágulam in te inícere adornat: néscioquam fabricám facit.
EP. Tíbi moram facis, quom égo solutus ásto. age, inquam, cólliga.
PE. Át mihi magis lubét solutum té rogitare. EP. At níl scies.
PE. Quíd ago? AP. Quid agas? mós geratur. EP. Frúgi's tu homo, Apoécides.
PE. Cédo manus igitúr. EP. Morantur níl: atque arte cólliga.

---

680. EP. *om E* | quaeris *vel* quaeras || 681. fugi num *vel* fugitiuum || 682. *uno v. bipart. auctior fuit A, cuius reliquiae incertissimae* || 683. uincere: *corr B²* | ostendo (*sic A*) *vel* ostende(ndo) || 684. ego te: (e)ẠT(e) | COLIGA || 685. FACỊT (*vel* ỊṢ): facis | AP.: *corr Valla* | QUIN: Quid | COLIGAS || 686. PE.: *corr Dousa* | mancipium *vel* macipium | EP. *om E* || 687. DEPṚẠẸÇẠṚI ——XORAS: deprae facile exoras (*sup. scr.* ///APO *B*): *corr Bo cum A, ut vid* || 688. Ecquid (*sic A*) *vel* Eo quid | UERO: uerbo | HAUTUO: audtuo *vel* auttuo || 689. HẠẸ | COLIGO | *sequitur in BE v. 692 suo loco rediens* || 690. TRAGULAM: tragula | FACIT: fecit || 691. AGE: alege || 692. *pers om E* || 693. EP. Frugi es *et* apoecides (*sic A*) *vel* PE. Frugi es *et* EP. apoecides || 694. COLLIG—: colligat *vel* colliga ||

†Nihil uero obnoxiosse. PE. Fácto opere arbitrámino.
EP. Béne hoc habet: age núnciam ex me exquíre, rogita quód lubet.
PE. Quá fiducia aúsu's primum quae émptast nudiustértius
Fíliam meam dícere esse? EP. Lúbuit: ea fidúcia.
PE. Aín tu? lubuit? EP. Áio, uel da pígnus, ni eas[i]t fília.
PE. Quám negat nouísse mater? EP. Ni érgo matris fíliast,
In meum nummum, in tuóm talentum pígnus da. PE. Enim istae⟨c⟩ cáptiost.
Séd quis east muliér? EP. Tui gnati amíca, ut omnem ⟨rém⟩ scias.
PE. Dédin tibi minás tríginta ob fíliam? EP. Fateór datas,
Ét eo argento illám me emisse amícam fili fídicinam
Pró tua filia †ista ab ore tétigi trigintá minis.
PE. Quómodo me ludós fecisti dé illa conductícia
Fídicina? EP. Factum hércle uero et récte factum iúdico.
PE. Quíd postremo argénto factumst quód dedi? EP. Dicám tibi:
Néque malo homini néque †benigno tuo dedi Stratíppocli.
PE. Quór dare ausu's? EP. Quía mi lubitumst. PE. Quae haéc, malum, inpudéntiast?

---

696. EP. Bene *et* habet *vel* Bene *et* habet # | iubet: *corr B² cum A, ut vid* || 697. QU(A): quae (qua e *B²*) *vel* quo | ausus: *corr Lamb* || 699. DAP——: ad pignus (*vel* pingnus) | ni ea *vel* mea | *del Brugmannus* || 700. PE. *om E* || 701. PE. *praem E* | da enim: *corr B* | *add Brixius* | captiost *vel* capiti ost || 702. EP. *om E* | *add Py* || 703. DEDIN: Diden || 704. Et ego (*item A*): *corr B²* || 705. ISTAA—: iste ab | minas *vel* minis || 706. L**OS: ludo | 707. recte *vel* rectum || 708. factum es (*vel* est) | # quod dedi dicam *E* || 709. NEQ·— *A* | —RASI**OCLIS: tuo dedist (*vel* dedist) ippocli || 710. ausus: *corr Lamb* | QUAE***MALŨ *et in novo v.* —NPUDENTIAST (quae malum haec impudentiast *Donatus*): quae haec malum ||

⟨EP.⟩ Etiam inclamitór quasi seruos? PE. Quóm tu's liber, gaúdeo.
EP. Mérui ut fierem. PE. Tú meruisti? EP. Vísse intro: ego faxó scies
Hóc ita esse. PE. Quíd est negoti? EP. Iam ípsa res dicét tibi:
Ábi modo intro. PE. Ei, nón illuc temerest: ádserua istum, Apoécides.
AP. Quíd illuc, Epidice, ést negoti? EP. Máxuma hercle iniúria
Vínctus adsto, quóius haec hodie ópera inuentast fília.
AP. Aín tu te illius ínuenisse fíliam? EP. Inueni ét domist.
Séd ut acerbumst pró benefactis quóm mali[s] me⟨s⟩sím metas.
AP. Quámne hodie per úrbem uterque súmus defessi quaérere?
EP. Égo sum defessús rep[p]erire, uós defessi quaérere.
PE. Quíd isti oratis ópere tanto? †meruisse intéllego
Vt liceat merito húius facere. cédo tu, ut exsoluám manus.
EP. Ne áttigas. PE. Osténde uero. EP. Nólo. PE. Non aequóm facis.
EP. Númquam hercle hodie, nísi supplicium míhi das, me soluí sinam.
PE. Óptumum atque aequíssumum oras: sóccos, tunicam, pállium
Tíbi dabo. EP. Quid deínde porro? PE. Líbertatem. EP. At póstea?
Nóuo liberto opus ést quod pappet. PE. Dábitur: praebebó cibum.

---

711. indamitor quesi | PE. *vel* EP. | —RAGAUDEO || 712. EP. Merui *vel* Merui | uisse *vel* iusse || 713. Quid *vel* Quod || 714. Ibi (*vel* Ibo) modo: *corr J* | # Aduersa *vel* # Adserua: *corr Sarac* || 716. inuenta si (sit B^2): *corr Ca* || 718. *del Pius* | *add J* || 720. *soli habent AB* || 721. PE. *om E* | isti (*sic A*) *vel* istis || 722. tu ut ex soluam *vel* cui resoluam || 723. atticas || 727. *spat om A* ||

EP. Númquam hercle hodie, nísi me orasseis, sólues.
PE. Oro te, Épidice,
Míhi ut ignoscas, síquid inprudens cúlpa peccauí mea:
Át ob eam rem líber esto. EP. Inuítus do hanc
ueniám tibi,
Nísi necessitáte cogar. sólue sane, sí lubet.

GREX

Híc is homost qui líbertatem málitia inuenít sua.
Plaúdite et ualéte: lumbos pórgite atque exsúrgite.

---

728. ORASSEIS: orassis ‖ 729. IGNOSCANS ‖ 730. esto (*sic A*) *vel* est ‖ 731. SOLUESSANE ‖ 732. POETA. Hic *vel* Hic | is: SIS | qui: QUA ‖ 733. PLAUDITEET: Plaudite | PURGITE: surgite (*corr Dousa*) | ATQ·EXSORGITE: atque extollite (*corr Goe*) ‖

91
7
94
95
96
99
41
103
106
107
119-121 [illegible]

pres. ind. passive, p. 13